

รัฐสภาสาร

ฉบับพิเศษ ส่งสมภุชยานุ สำนกฤต ุชอุณหิสาริกา

ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๕

□ กองทัพไทย

Legislative Institutional Repository of Thailand

□ รัฐสภาไทย

LIRT

รัฐสภาสาร

ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕

หน้าปก – เจ้าหน้าทอัญเชิญพระพุทธรูปสีหิงค์ ไปประดิษฐาน
ณ ปราสาท บริเวณสนามหลวง เพื่อให้ประชาชน
นมัสการและสรงน้ำ เนื่องในงานวันสงกรานต์

๑๒ เมษายน ๒๕๖๕

(ภาพโดย แผนกภาพโฆษณา กรมประชาสัมพันธ์)

Legislative Institutional Repository of Thailand

“— สำหรับผู้เป็นตำรวจ การต่อต้านการแทรกซึมบ่อน
ทำลายต่าง ๆ ไม่มีวิธีการใดสำคัญและจำเป็นเท่ากับการรักษา
ความเที่ยงธรรมและความสุจริต ที่ใดเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองรักษา
ความสุจริตยุติธรรมไว้ได้ ที่นั่นการยุบงักอวนทำได้ยากที่สุด
แต่ถ้าที่ใดเจ้าหน้าที่ไม่เที่ยงธรรม การก่อการร้ายจะทำได้ง่าย
ดาย จะลุกลามรวดเร็ว และจะแก้ไขได้ยากที่สุด—”

พระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานแก่นักเรียนนายร้อยตำรวจผู้สำเร็จการศึกษา
เมื่อ ๖ เมษายน ๒๕๑๕ ณ กระทรวงมหาดไทย

สำนักงาน อยู่ที่ —
สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
พระที่นั่งอนันตสมาคม
นครหลวงกรุงเทพธนบุรี
โทร. ๘๑๙๒๙๐, ๘๑๒๐๕๑

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
— เจ้าของ
นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
เลขาธิการรัฐสภา
— ผู้อำนวยการ
นายเบ็ญนิตย์ สาทราบัย
— ผู้จัดการ
นายอาสา ทรัพย์อ่อนนัต
— บรรณาธิการ ผู้พิมพ์
และผู้โฆษณา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา เลขที่ ๓๑๔-๓๑๖
ถนนบำรุงเมือง นครหลวงกรุงเทพธนบุรี

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ระบอบประชาธิปไตย
- เพื่อเสนอข่าวสารวิชาการในวงงาน
รัฐสภา และอื่น ๆ ทั้งภายใน
และต่างประเทศ

กำหนดออก

- เดือนละ ๑ ฉบับ

อัตราค่าบำรุง

- ๖ เดือน ๓๕ บาท
- ๑ ปี ๖๐ บาท

การเงินและบอกรับ

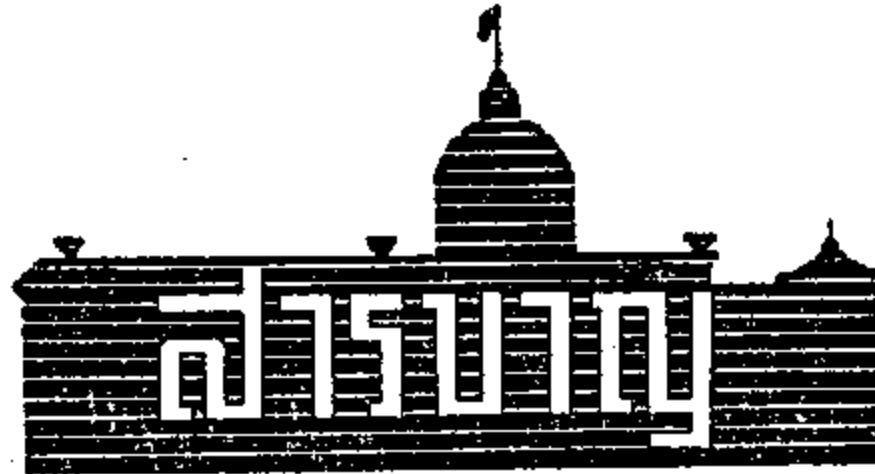
- ส่งเงินล่วงหน้าในนามผู้จัดการ
ที่สำนักงาน (เช็คไปรษณีย์หรือ
ธนาคัติ โปรดส่งจ่าย ป.ณ. คุณิต)

ส่งเรื่องบำรุง

- ส่งบรรณาธิการ ที่สำนักงาน

LIART

๕๔
ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๕ เมษายน ๒๕๑๕

วันกองทัพไทย		๙
รัฐสภาไทย	ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ	๒๑
หน่วยงานกับการประชาสัมพันธ์	อาสา ทรัพย์อนันต์	๕๐
การปกครองระดับท้องถิ่น	ดร. ไพบูลย์ ช่างเรียน	๖๑
ผลการทิ้งระเบิดเวียคนามเหนือ		๗๖
ประมวลประกาศ และคำสั่งของคณะปฏิวัติ		๗๙
ข่าวในพระราชสำนัก		๑๑๗
บันทึกข่าว		๑๒๙

แจ้งความ-โฆษณา

การไฟฟ้านครหลวง	๗
ธนาคารออมสิน	๘
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	๒๐
น้ำมันเอสโซ่	๖๐
เบียร์ไทยตราสิงห์	๑๔๒
แม่โขง	๑๔๓
บริษัทพระนครก่อสร้าง จำกัด	๑๔๔
โรงงานยาสูบ	ปกหลังนอก

□ □

บรรณานุกรมการแปล

ท่านเลขาธิการรัฐสภา ผู้อำนวยการหนังสือรัฐสภาสารได้พิจารณาที่จะปรับปรุง การดำเนินงาน ตลอดจนเนื้อหาสาระของหนังสือนี้ ให้เหมาะสม น่าอ่านยิ่งขึ้น จึงได้มีคำสั่งปรับปรุงเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการ จัดทำ หนังสือ รัฐสภาสารใหม่ เริ่มตั้งแต่ฉบับประจำเมษายน ศกนี้ เป็นต้นไป

โดยคำสั่งที่กล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าจึงต้องกลับเข้ารับหน้าที่บรรณานุกรมหนังสือ อีกรวบรวม พร้อมกับพกความหนักใจเรื่องจะทำอย่างไร จึงจะให้รัฐสภาสารได้เป็น หนังสือที่น่าอ่านน่าสนใจ สำหรับท่านผู้อ่านโดยทั่วไป

การจัดทำวารสาร โดยเฉพาะวารสารที่มีแนวโน้มไปในทางวิชาการ นั้นในปัจจุบันก็มีเทคนิคการจัดพิมพ์จัดทำก้าวหน้าไปเป็นอันมาก จนเกือบจะ ความแทบไม่ทัน แต่อย่างไรก็ตามจะได้พยายามปรับปรุง การจัดทำหนังสือนี้ ให้ มีเนื้อหาสาระ ความเหมาะสมเพื่อรับใช้ท่านผู้อ่านอย่างเต็มความสามารถ และ

พร้อมนี้ก็ขอความกรุณาท่านผู้อ่านที่สนใจด้วยว่า หากท่านจะมีข้อ
ข้อแนะนำหรือความต้องการเกี่ยวกับเรื่องใด ประการใด เพื่อที่จะให้
ได้เป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านโดยทั่วไปแล้ว ทางฝ่ายจัดทำขึ้นฉบับนี้
ก็เห็นนั้นอย่างจริงใจ

เมื่อมีการปรับปรุง ก็คงมีการเปลี่ยนแปลงตามมา ในฉบับนี้ ท่านผู้อ่านคงจะ
ได้เห็น สีสัน การจัดหน้า และรูปเรื่อง ผิดแปลกแตกต่างจากเดิมไปบ้าง ส่วน
เนื้อหาสาระ หรือเรื่องราวนั้นก็ ได้จัดสรรเพิ่มขึ้นตามสมควร ทั้งในด้านบทความและ
ข่าวสาร ส่วนที่ว่าจะถูกใจท่านผู้อ่านได้มากน้อยเพียงใดนั้น ก็อยู่ในดุลพินิจที่ท่านผู้อ่าน
จะได้พิจารณาต่อไป.

อาสา ทรรศน์นันต์

□ □

เครื่องปรับอากาศ DUNHAM - BUSH

ผลิตภัณฑ์จาก สหรัฐอเมริกา

มีทุกแบบทุกชนิด ตั้งแต่ขนาด ๒ ตัน จนถึงขนาด ๔๐๐
เหมาะสำหรับโรงแรม-โรงพยาบาล-อาคารพาณิชย์
แฟลต ฯลฯ

ประสิทธิภาพสูง เดินเงียบ ใช้งานง่าย กินไฟน้อย บำรุง
รักษาสะดวก ราคาเยา บริการดี

ลิฟท์ SCHINDLER

ผลิตภัณฑ์จาก สวิตเซอร์แลนด์

มีให้เลือกทุกแบบทุกขนาด มีทั้งชนิดโดยสารและชนิดบรรทุก
คุณภาพเยี่ยม - ราคาเยา - อะไหล่พร้อม - บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง
ฝ่ายบริการผู้ใช้ไฟ การไฟฟ้านครหลวง

แผนกขาย โทร. ๒๑๒๘๗๒, ๒๑๒๑๑๑ - ๒๐, - ๒๑๒๑๒๑ - ๓๐

ตึก ๓๕๑ ๓๕๓

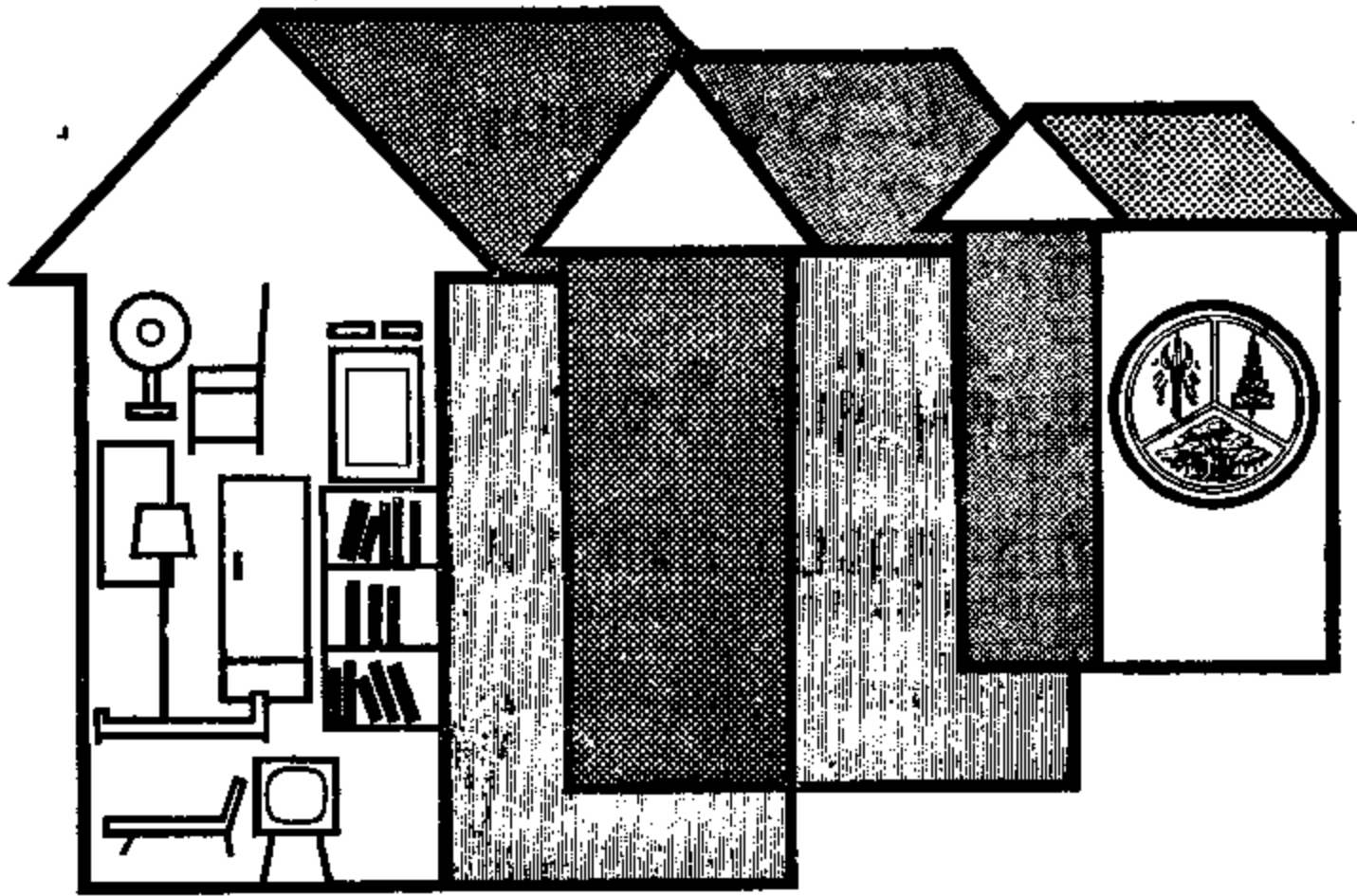
แผนกบริการ โทร. ๔๙๖๕๐ ๔๕๙๒๐ ๔๗๐๓๑ - ๘ ตึก ๒๗

LI RT

ฝากออมสินไม่นาน

มีบ้านอยู่

ฝากเงินออมสินประเภท เดPOSIT تراห์
ฝากครบ 3 ปี 4 ปี

หรือ 5 ปี

กู้เงินปลูกบ้านได้ 2 เท่า

ของเงินฝาก

ขอฝากได้ ที่ธนาคารออมสิน ทุกแห่ง

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

วันกองทัพไทย

ฯพณฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร
กล่าวคำปราศรัย เนื่องในวันที่ระลึก
วันกองทัพไทย ๘ เมษายน ๒๕๑๕

พี่น้องชาวไทย ที่รักทั้งหลาย

วันนี้ ถือว่าเป็นวันสำคัญยิ่งวันหนึ่งของชาติไทย
ได้เวียนมาบรรจบครบรอบปีอภิวาระหนึ่ง ด้วยเมื่อ ๘๕ ปี
มาแล้ว นับแต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า
โปรดกระหม่อม ให้จัดตั้งกรมยุทธนาธิการขึ้นเป็นหน่วย
หนึ่ง ในราชการเมื่อวันที่ ๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๓๐
ต่อมาได้สถาปนาขึ้นเป็นกระทรวงกลาโหม และได้มีความ
เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นเป็นลำดับมาจนถึงทุกวันนี้ ฉะนั้น ทาง
ราชการจึงได้ถือวันที่ ๘ เมษายน ของทุก ๆ ปี เป็นวันสำคัญ
ของทางราชการทหาร และให้ชื่ออันเป็นศุภมงคล ว่า
“วันกองทัพไทย”

ข้าพเจ้า ขอถือโอกาสอันเป็นมหามงคลของ
ทหาร ซึ่งมีองค์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล
อดุลยเดชสยามินทราธิราช ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย
เสนอผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆในการป้องกัน
และรักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติ ทั้งนี้เฉพาะ
ส่วนที่สำคัญๆ ในรอบปีที่แล้ว คือ ปีพุทธศักราช ๒๕๑๔
ให้ทราบโดยสังเขป ตามที่เจ้าหน้าที่จะได้บรรยายประกอบ
ต่อไป

LI RT

กระทรวงกลาโหม มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร โดยจัดให้มีกำลังทหารไว้ เพื่อรักษาเอกราช และประโยชน์แห่งประเทศชาติ ซึ่งการใช้กำลังทหารเพื่อปฏิบัติการดังกล่าวข้างต้นนี้ เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด และราชการในกระทรวงกลาโหม ก็ต้องเป็นไปตามกฎหมาย ขอบบังคับ และแบบธรรมเนียมของทหาร โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ มีส่วนราชการต่าง ๆ ดังนี้

๑. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
๒. สำนักงานปลัดกระทรวง
๓. กองบัญชาการทหารสูงสุด

เรื่องเกี่ยวกับการป้องกันประเทศ

กระทรวงกลาโหม ได้มอบหมายให้กองบัญชาการทหารสูงสุด มีหน้าที่เตรียมกำลังรบ และป้องกันราชอาณาจักร โดยมีผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมแผนป้องกันประเทศที่มีอยู่เดิม ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตอยู่เสมอ และได้ปรับปรุงเพิ่มพูนสมรรถภาพของส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งส่วนกำลังรบและส่วนสนับสนุน ของกองทัพไทย ให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกว่าเดิม เช่น การปราบปรามผู้ก่อการร้ายที่กำลังคุกคามความสงบสุข ของประชาชนตามภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย เพื่อให้หมดสิ้นไปอย่างเด็ดขาด นอกจากนี้ กอง

ทัพไทยยังได้ทำการร่วมมือกับบรรดาประเทศโลกเสรีอื่น ๆ ในการป้องกันการรุกรานของศัตรูที่ต้องการแผ่ขยายอิทธิพล เพื่อครอบงำประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้รวมทั้งประเทศไทยด้วย ซึ่งวีรกรรมในครั้งนี้ได้ประสบผลสำเร็จอย่างน่าภาคภูมิใจ เป็นที่จดจำและยกย่องสรรเสริญไปยังนานาประเทศ จากชัยชนะในการรบทุกครั้งที่ผ่านมา ทำให้มั่นใจได้ว่า แม้จะมีภัยใด ๆ มาสู่ประเทศชาติที่รักของเรา กองทัพไทย และคนไทยทั้งชาติจะสามารถยืนหยัดและทำการป้องกันต่อสู้ รักษาผืนแผ่นดินไทยของเราไว้ให้เป็นมรดกตกทอดแก่ลูกหลานสืบไป เช่นเดียวกับที่บรรพบุรุษของเราได้เคยกระทำมาแล้วในอดีตกาลอย่างแน่นอน

ด้านกำลังทางบก ได้มอบหมายให้กองทัพบกเตรียมกำลังทางบกและป้องกันราชอาณาจักร โดยมีผู้บัญชาการทหารบก เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ และกองทัพบกก็ได้ดำเนินการป้องกันประเทศตามหน้าที่ เพื่อกำรงไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตย ตามนโยบายการรักษาความมั่นคงแห่งชาติของรัฐบาล โดยคำนึงถึงข้อจำกัดต่างๆ เช่นในทางกฎหมาย ทหาร เมืองและข้อตกลงระหว่างประเทศเป็นต้น

การเตรียมกำลังดังกล่าว กองทัพบกได้ทำการพัฒนาหลักสากลนิยมทั้งในก้าน อัตรากำลัง อาวุธยุทโธปกรณ์ เทคนิค และยุทธวิธี ตลอดจนการจัดตั้งหน่วยใหม่ให้พร้อมรบ นอกจากนี้ โดยที่สถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบันได้ถูกผู้ก่อการร้ายเข้ามาแทรกซึม ก่อความสงบสุขของพี่น้องประชาชน กองทัพบกจึงได้นำกำลังเข้าร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองทำการกวาดล้างให้หมดสิ้นไปจากแผ่นดินไทยซึ่งที่มีปรากฏว่า กำลังทหารได้ดำเนินการกวาดล้างอยู่ตลอดมา ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้รับความปลอดภัยสามารถทำมาหากินและครองชีพอยู่ได้อย่างปกติสุข

ด้านกำลังทางเรือ ได้มอบหมายให้กองทัพเรือเตรียมกำลังทางเรือและป้องกันราชอาณาจักร โดยมีผู้บัญชาการทหารเรือ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ จัดกำลังไปปฏิบัติราชการเพื่อป้องกันประเทศ ทั้งในราชอาณาจักรในเขตพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพเรือ และนอกราชอาณาจักรโดยร่วมกับประเทศฝ่ายโลกเสรีดังที่เคยปฏิบัติมาในรอบปีก่อน ๆ อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ในรอบปี ๒๕๑๔ นี้ ได้ปรับปรุงกำลังรบทางเรือให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยสั่งซื้อเรือรบประเภทฟริเกต มีความเร็วสูง สามารถปฏิบัติการรบบนผิวน้ำ ปราบเรือดำน้ำ ติดตั้งอาวุธจรวดต่อสู้อากาศยาน ระบายขับน้ำ ๑,๘๐๐ ตัน ๑ ลำ จากประเทศอังกฤษ และเรือรบประเภทฟริเกต ขนาดระบายขับน้ำ ๘๕๐ ตัน อีก ๒ ลำ จากสหรัฐอเมริกา ซึ่งเรือทั้ง ๓ ลำนี้ได้รับพระราชทานชื่อว่า เรือหลวงเจ้าพระยา เรือหลวงทาบี่ และเรือหลวงคีรีรัฐ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังได้รับมอบเรือจากสหรัฐอเมริกา ตามโครงการช่วยเหลือทางทหาร อีก คือ เรือตรวจการณ์ลำน้ำ จำนวน ๕ ลำ เรือยนต์ปั่นตรวจฝั่ง จำนวน ๒ ลำ เรือยนต์เร็วตรวจลำน้ำประเภทจู่โจม จำนวน ๑๕ ลำ

ส่วนกำลังทางบกของกองทัพเรือ คือ หน่วยนาวิกโยธิน ก็ได้รับมอบอาวุธยุทธภัณฑ์หลักตามโครงการช่วยเหลือทางทหารจากสหรัฐอเมริกาอย่างมากยิ่งกว่าในปี ๒๕๑๓ เช่นเดียวกัน เป็นผลให้กองทัพเรือสามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น เช่นการปฏิบัติของหมู่เรือรักษาฝั่งภาคใต้ และหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขง เป็นต้น

ด้านกำลังทางอากาศ ได้มอบหมายให้กองทัพอากาศเตรียมกำลังทางอากาศและป้องกันราชอาณาจักรโดยมีผู้บัญชาการทหารอากาศ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบจัดกำลังไปปฏิบัติราชการในก้านการป้องกันและปราบปรามผู้ก่อการร้ายภายในประเทศ จัดให้มีศูนย์สนับสนุนทางอากาศโดยตรง ชุดควบคุมทางอากาศยุทธวิธี หน่วยบินลำเลียง หน่วยบินเฮลิคอปเตอร์ และหน่วยบินขับไล่โจมตี เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนกำลังทหาร ตำรวจ และพลเรือน ที่กำลังดำเนินการอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ส่วนภายนอกราชอาณาจักรก็ยังคงปฏิบัติการร่วมกับประเทศฝ่ายโลกเสรีสืบต่อเนื่องกันมาจากปีก่อน ๆ อยู่เช่นเดิม สำหรับการพัฒนาปรับปรุงกำลังรบให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้น ในปี

๒๕๑๔ กองทัพอากาศได้จัดซื้อเครื่องบินแบบ โอวี—เท็น ซึ่งเป็นเครื่องบินรบที่ปฏิบัติการได้หลายภารกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการปราบปรามผู้ก่อการร้าย โดยใช้ทั้งในการโจมตี ตรวจการณ์ และการขนส่ง เป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปราบปรามให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

เรื่องเกี่ยวกับยุทธ บริการ

กองบัญชาการทหารสูงสุด ได้เพิ่มขีดความสามารถเกี่ยวกับยุทธโศปกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกว่าปีที่แล้วๆมาเช่นการซ่อมสร้างรถยนต์ทหาร การจัดตั้งข่ายการสื่อสารหลักและระบบวิทยุด้วยทอกล การทำแผนที่ให้ทางราชการทหาร และหน่วยราชการพลเรือน เพื่ออำนวยความสะดวกในการสั่งการทางทหาร ในการป้องกันประเทศชาติ และนอกจากนี้ยังได้ทำการวิจัย ออกแบบและสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ เพื่อลดอันตรายแก่เจ้าหน้าที่ในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายในโอกาสต่าง ๆ ซึ่งนับว่าเป็นการพัฒนาที่ได้ผลดีอีกด้วย

กองทัพบก ได้พิจารณาเห็นว่า หลักการพึ่งตนเองเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้น จึงได้พัฒนากันกำลังผลิตอาวุธใหม่ ๆ ขึ้นใช้เองโดยจัดตั้ง

โรงงานผลิตอาวุธ กระสุน วัตถุระเบิด ชนิด และขนาดต่าง ๆ รวมทั้งได้ดัดแปลงอาวุธที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัยเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการรบและปราบปรามผู้ก่อการร้ายได้ทุกสภาพภูมิประเทศและดินฟ้าอากาศ

นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการวิจัยค้นคว้า และผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ในสายยุทธบริการ เพื่อเป็นการเตรียมการให้สถานภาพทางการส่งกำลังบำรุงของหน่วยทหารในกองทัพบก อยู่ในสภาพพร้อมที่จะเข้าทำการรบได้ตลอดเวลา และทุกสภาพพื้นที่อย่างทันทีและต่อเนื่อง และเพื่อให้สอดคล้องกับสมรรถภาพของอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ได้ดัดแปลงแก้ไข และผลิตขึ้นใหม่ ๆ เหล่านี้ กองทัพบกยังได้ปรับปรุงและดัดแปลงแก้ไขวิธีการส่งกำลังบำรุงทุกสายงาน ให้มีขีดความสามารถและสะดวกรวดเร็วทันต่อภูมิประเทศและเหตุการณ์ให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิมอีกด้วย

กองทัพเรือ ได้ทำการก่อสร้างเรือรบทุกน้ำหนักระวางชั้นน้ำ ๓๖๐ ตัน อีก ๑ ลำ ได้รับพระราชทานชื่อว่า “เรือหลวงเสมีก” ได้สร้างเครื่องปล่อยและแท่นยิงลูกระเบิดน้ำลึก กับจรวดทะเลฮอก ใช้ฝึก

ยิงในการฝึกปราบเรือดำน้ำ ผลิตกระสุนขนาด .๓๘ และสร้างอุโมงค์ทดลองยิงปืนขนาดเล็ก นอกจากนี้ได้ทำการปรับปรุงขยายคลังและเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับอัตรากำลังที่ได้ขยายมากยิ่งขึ้นส่วนในการปรับปรุงเรือให้ทันสมัยนั้น กรมอุทกหารเรือได้ทำการซ่อมใหญ่ตัวเรือและเครื่องจักรของเรือหลวงสารสินธุ์ แล้วจัดส่งไปติดตั้งอุปกรณ์และระบบอาวุธแบบทันสมัยในต่างประเทศเสร็จเรียบร้อยตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๑๔

กองทัพอากาศ ได้ปรับปรุงกิจการส่งกำลังบำรุงตามฐานบินต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ในด้านการขนส่งทางอากาศเพื่อสนับสนุนเหล่าทัพอื่น ก็ได้จัดหาเครื่องบินแบบใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น นอกจากนี้กองทัพอากาศยังได้ปรับปรุงระบบการรักษาความปลอดภัยและได้จัดเตรียมเครื่องบินและเฮลิคอปเตอร์ให้พร้อมเพื่อใช้งานพิเศษที่จำเป็นต่าง ๆ ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร ทหารตำรวจและพลเรือนที่ปฏิบัติหน้าที่ป้องกัน

ประเทศ ตามชายแดนถิ่นทุรกันดารต่าง ๆ เพื่อเป็นมิ่งขวัญและเพิ่มพูนกำลังใจให้แก่ราษฎรและเจ้าหน้าที่เหล่านั้น

ด้านการพลังงานทหาร มีโรงกลั่นน้ำมัน ๒ แห่ง คือ โรงกลั่นน้ำมันที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ กับโรงกลั่นน้ำมันบางจาก นครหลวงกรุงเทพธนบุรี สำหรับโรงกลั่นที่ อำเภอฝางใน รอบปีที่ผ่าน มาได้ผลิตน้ำมันดิบจากแหล่งไซปราวกร และแม่สุนหลวง รวมกันได้น้ำมันสุทธิ ๙๖,๐๐๐ บาเรล ทำการกลั่นน้ำมันดิบจากแหล่งนี้เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปส่งจำหน่ายให้แก่องค์การเชื้อเพลิงและส่วนราชการต่าง ๆ ตลอดจนเอกชน รวมทั้งสิ้นจะสามารถกลั่นน้ำมันได้วันละประมาณ ๖๕,๐๐๐ บาเรล ตั้งแต่ปีนี้เป็นต้นไป นอกจากนั้นกรมการพลังงานทหารยังได้ทำการค้นคว้าหาแหล่งน้ำมันในที่อื่น ๆ อีกด้วย

ด้านการเชื้อเพลิง องค์การเชื้อเพลิงเป็นองค์การของรัฐที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกิจกรรมทหาร การเศรษฐกิจ และการสังคม โดยเฉพาะสัมพันธ์กับการครองชีพของประชาชนอย่างแน่นแฟ้น จึงได้เตรียมการ และพร้อมอยู่เสมอที่จะจัดหาน้ำมันเชื้อ

เพลิงให้มีปริมาณเพียงพอที่ จะสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารและพลเรือน ทั้งในยามปกติและฉุกเฉิน ในปี ๒๕๑๔ องค์การเชื้อเพลิงได้นำผลกำไรส่วนหนึ่งมาลงทุน และอีกส่วนหนึ่งประมาณ ๖๐ ล้านบาทส่งเป็นรายได้ของรัฐ ส่วนการพัฒนาได้ดำเนินการสร้างคลังใหญ่และคลังย่อยสำหรับเก็บน้ำมันเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วอีกหลายแห่ง สำหรับผลงานที่สำคัญก็คือ เมื่อครั้งมีวิกฤตการณ์ทางน้ำมัน ของโลกในปีที่แล้ว สามารถสกัดกั้นและตรึงราคาน้ำมันภายในประเทศไม่ให้ขึ้นราคาไว้ได้ อันเป็นประโยชน์มากต่อการเศรษฐกิจ การสังคม และการทหารอย่างทันที่

ด้านอุตสาหกรรมทหาร กรมการอุตสาหกรรมทหาร ได้ดำเนินการพัฒนา กิจกรรมให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นหลายประการ เช่น ดำเนินการสำรวจโรงงาน อุตสาหกรรมเพิ่มเติมเพื่อทราบขีดความสามารถ และได้ข้อมูลอันเกี่ยวกับการระดมสรรพกำลังทางทหารที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันประเทศ

โรงงานเภสัชกรรมทหาร ได้ผลิตยาและเวชภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนกองทัพทั้งสาม และหน่วยราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตลอดจนประชาชนเพิ่มขึ้นกว่าปีก่อนประมาณร้อยละ ๘๐ กับได้สำรวจวัตถุดิบไว้ให้มีปริมาณเพียงพอสำหรับใช้ผลิตยาในยามฉุกเฉินนอกจากนั้นได้จัดตั้งมูลนิธิเพื่อกันคว่ำสมุนไพรภายในประเทศ ซึ่งจะได้ประโยชน์ในด้านการแพทย์ต่อไป กับได้จัดเจ้าหน้าที่ยา และเวชภัณฑ์ร่วมกับหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ของกองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ทำการสนับสนุนหน่วยทหารและประชาชนในท้องถิ่นทุรกันดารอยู่ตลอดเวลา

องค์การแก้ว ได้สนองความต้องการของทางราชการและประชาชน โดยดำเนินการปรับปรุงงานหลอมและผลิตแก้วด้วยเครื่องจักร เพื่อเพิ่มผลิตผลให้มากขึ้น และกำลังดำเนินโครงการผลิตหลอดแก้ว กระเปาะไฟฟ้า ขนาดต่าง ๆ ตามความต้องการของบริษัท ห้าง ร้าน และประชาชนเพื่อนำไปผลิตหลอดไฟ ไฟสำเร็จรูปต่อไปอันจะเป็นการช่วยประหยัดเงินตราต่างประเทศได้วิธีหนึ่ง

องค์การแบดเตอร์ ได้ผลิตแบดเตอร์และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตแบดเตอร์ เพื่อสนองความต้องการให้แก่เหล่าทัพทั้งสาม ส่วนราชการ องค์การต่าง ๆ ตลอดจนประชาชนทั่วไป ได้ทำการพัฒนา

และทำแผ่นกันโยแก้วขึ้นตามแผนและโครงการ เพื่อสามารถที่จะเพิ่มผลผลิตทั้งในค่านคุณภาพและปริมาณให้ได้ตามเป้าหมาย

องค์การทอผ้า ได้ปรับปรุงกรรมวิธีในการผลิตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และได้ผลิตผ้าฝ้ายผสมใยโพลีเอสเตอร์ออกจำหน่ายให้แก่ส่วนราชการต่าง ๆ นอกจากนี้ยังได้เพิ่มเครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยเพื่อเพิ่มผลผลิตสำลีให้ ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ สามารถสนองความต้องการของโรงพยาบาลต่าง ๆ ทั้งของทางราชการและเอกชนทั่วไปได้มากขึ้น

องค์การฟอกหนัง ได้พัฒนาการฟอกหนังและการผลิตรองเท้า ทหารตำรวจให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานปกติและการปฏิบัติงานในท้องถิ่นกันดารต่าง ๆ ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ได้แก่การผลิตรองเท้าเดินป่า รองเท้าคอมแบท รองเท้าหุ้มข้อ และรองเท้าโดคร่ม ให้แก่หน่วยราชการทหารและตำรวจ เป็นจำนวนมาก

องค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป ได้ผลิตอาหารสำเร็จรูปสนองความต้องการของทหาร โดยเฉพาะเสบียงรบ และ เเสบียงทรงชีพตลอดจนอาหารกระป๋องและเนื้อสด และเพื่อช่วยเหลือให้ประชาชน มีอาหารบริโภคได้พอเพียงตลอดปี ตลอดจนช่วย

ลดปริมาณการส่งอาหารประเภทนี้จากต่างประเทศ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรให้สามารถจำหน่ายผลผลิต เป็นการเพิ่มพูนรายได้ยิ่งขึ้นด้วย

เรื่องเกี่ยวกับการฝึกและศึกษา

กระทรวงกลาโหม ได้ปรับปรุงหลักสูตรตลอดจนสถาบันการศึกษาของทหารทุกระดับ ให้ก้าวหน้าและเหมาะสมกับเหตุการณ์ในรอบปี ๒๕๑๔ นี้ มากกว่าปีที่แล้วๆ มา คือ

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ได้ปรับปรุงการศึกษาในค่านกระบวนการยุติธรรมทหาร สำหรับนายทหารเหล่าพระธรรมนูญทั้ง ๓ เหล่าทัพ เพื่อเพิ่มพูนวิทยาการและส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการค่านกระบวนการยุติธรรมทหาร นอกจากนี้ เนื่องจากกระทรวงกลาโหม ด้รับงบประมาณจำกัด เป็นเหตุให้กำลังรบ และการสนับสนุนการรบ การฝึกศึกษา อยู่ในขอบเขตอันจำกัดไปด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จึงได้ริเริ่มให้มี การศึกษาและพิจารณากำหนดระบบบริหารทรัพยากรและวิธีการงบประมาณแบบแผนงานและโครงการขึ้น ซึ่งระบบนี้จะช่วยให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สามารถตัดสินใจปัญหาให้ถูกต้องเหมาะสม เป็นผลดีแก่กองทัพไทยยิ่งขึ้น

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรได้ปรับปรุงหลักสูตรและการดำเนินการ สอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของโลกในปัจจุบันยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังได้ทำการวิจัยปัญหาที่สำคัญๆ ต่างๆ ของประเทศอีกด้วย

โรงเรียนเสนาธิการทหาร นอกจากปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้ดีขึ้นแล้ว ยังได้นำนายทหารนักเรียนไปดูงานตามเหล่าทัพ และไปศึกษาภูมิประเทศตามภาคต่างๆ ภายในประเทศ ตลอดจนไปดูกิจการทหารต่างประเทศอีกด้วย ทำให้นายทหารนักเรียนมีความรู้ในกิจการของเหล่าทัพต่างๆ และกิจการทหารของประเทศใกล้เคียง สามารถทำหน้าที่ฝ่ายเสนาธิการในการยุทธร่วม หรือการยุทธผสมกับกองทัพพันธมิตรได้เป็นอย่างดี

โรงเรียนสงครามจิตวิทยา ได้เปิดการศึกษาวิชาสงครามจิตวิทยา หลักสูตรฝ่ายอำนวยการแก่ข้าราชการทหาร ตำรวจและข้าราชการพลเรือน ทำให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตอบโต้โฆษณาชวนเชื่อตลอดจนการป้องกันการแทรกซึม บ่อนทำลาย การปราบปราม การก่อการร้าย และการต่อต้านการรบแบบกองโจรของฝ่ายตรงข้ามได้ดียิ่งขึ้น

กองทัพบก ได้ปรับปรุงการฝึกและศึกษานี้ให้เหมาะสมและทันสมัยยิ่งขึ้น ยังกให้ทหารในกองทัพบอกถึงความชำนาญ มีสมรรถภาพในการรบได้ในทุกสภาพของพื้นที่ และยิ่งกว่านั้นก่อนที่นายทหารของกองทัพต่าง ๆ จะออกปฏิบัติภารกิจปราบปรามผู้ก่อการร้ายภายในพื้นที่ต่าง ๆ ได้จัดให้เขารบการฝึกต่อต้านและปราบปรามการก่อความไม่สงบในค่ายฝึกต่าง ๆ จนมีความเข้าใจและความชำนาญ ทำให้สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ตลอดเวลาที่ทหารทุกหน่วยออกไปทำการฝึกตามภูมิภาคประเทศทุกครั้ง กองทัพบกก็ได้กำหนดให้ทหารใช้ช่วงเวลาในการฝึกออกทำการช่วยเหลือ บำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชน ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงเป็นประจำอยู่เสมอมา

กองทัพเรือ จัดให้มีการฝึกองค์บุคคลและยุทธวิธีของเรือของกองเรือตรวจอ่าว กองเรือปราบเรือดำน้ำ กองเรือยกพลขึ้นบกและบริวาร และการฝึกยกพลขึ้นบกของนาวิกโยธิน ร่วมกับกำลังทางเรือ และกำลังทางอากาศจากกองบินทหารเรือ นอกจากนี้ยังจัดให้มีการฝึกเดินทางไกลของหมู่เรือฝึก เพื่อเยี่ยมชมบำรุงขวัญราษฎรทางภาคใต้ ผังตะวันตก ตลอดจนการฝึก

เดินทางไปยังน่านน้ำต่างประเทศ เพื่อแวะเยี่ยมเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศเพื่อนบ้านเช่น บรูไน เมทาน และสิงคโปร์ เป็นต้น

กองทัพอากาศ จัดให้มีการแข่งขันใช้อาวุธทางอากาศ เพื่อประเมินค่าความพร้อมรบและสาธิตการใช้อำนาจทางอากาศขึ้นที่สนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศไชยบาดาล จังหวัดลพบุรี ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ไปทอดพระเนตรการสาธิตครั้งนั้นด้วย ปรากฏว่า ผลการแข่งขันและการสาธิตได้ผลดี

เรื่องเกี่ยวกับการช่วยเหลือประชาชน

กระทรวงกลาโหม ได้ปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนตามภูมิภาคที่ทุกกันการ โดยการเสริมสร้างความเจริญรุ่งเรือง ความผาสุกให้แก่ท้องถิ่น และแต่ละบุคคลของพี่น้องชาวไทยเหล่านั้น ให้มีความกินดีอยู่ดี มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ มีความหวังในอนาคตอันแจ่มใสพอสมควร และทัดเทียมกับท้องถิ่นที่เจริญแล้วอื่น ๆ โดยดำเนินการปฏิบัติอย่างเร่งด่วนไปตามโครงการพัฒนาที่ได้วางไว้รวม ๑๐ โครงการ เช่น

การพัฒนาท้องถิ่น ได้ปรับปรุงพัฒนาหมู่บ้าน สร้างและซ่อมเส้นทางคมนาคม โรงเรียนและอุปกรณ์การศึกษาสิ่งอำนวยความสะดวก วิทยาการเกี่ยวกับการอาชีพที่เหมาะสมแต่ละท้องถิ่น เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้แก่แต่ละครอบครัวซึ่งในรอบปี ๒๕๑๔ ที่แล้วมา หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ได้ปฏิบัติการไปแล้วรวม ๒๔ จังหวัด

การพัฒนาสุขภาพอนามัย ได้จัดส่งหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ไปทำการรักษาพยาบาลจนถึงแต่ละบุคคลและครอบครัว ที่ไม่สามารถจะเดินทางไปรับการรักษาพยาบาล ที่ตั้งถาวรในตัวเมืองได้ รวมทั้งได้แนะนำเกี่ยวกับวิทยาการในทางสุขาภิบาลต่าง ๆ ด้วย

การพัฒนาเยาวชน ได้ดำเนินการต่อเนื่องจากที่ได้กระทำมาแล้วและได้ผลดี โดยปลูกฝังให้บรรดาเยาวชนในท้องถิ่นทุกกิจกรรมเหล่านั้นได้มีประสบการณ์ที่ดี มีความเข้าใจและซาบซึ้งกระตือรือร้นที่จะเป็นผู้นำของท้องถิ่น ช่วยพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้า มีความสามัคคี รักชาติบ้านเมือง และภูมิใจในความเป็นไทยยิ่ง ๆ ขึ้น

นอกจากนั้น กระทรวงกลาโหม ยังได้สนับสนุนให้เยาวชนในท้องถิ่นเหล่านั้นที่มีสติปัญญาดี แต่ยากจนได้เข้าศึกษาต่อใน

สถาบันการศึกษาที่สูงขึ้นไปอีกตามความสามารถของแต่ละบุคคล จนกระทั่งบัดนี้เยาวชนได้รับการอุปการะไปแล้วถึง ๑,๕๑๔ คน

สำหรับกองทัพทั้งสามนั้น ได้ร่วมกันให้ความช่วยเหลือประชาชนในถิ่นต่าง ๆ ทั่วไป ทั้งที่ได้กระทำไปเอง และหรือร่วมมือกับเจ้าหน้าที่บ้านเมืองฝ่ายต่าง ๆ เช่น ในการพัฒนาหมู่บ้าน ถนนหนทาง การรักษาพยาบาล การสุขาภิบาลและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เป็นต้น

นอกจากนั้น เมื่อเกิดภัยพิบัติต่าง ๆ ทหารทุกหน่วยได้ถือเป็นเสมือนหน้าที่ที่จะให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่างรีบด่วน และทันเหตุการณ์เสมอมา เช่นว่าเกิดอัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย และภัยพิบัติเกี่ยวกับพืชพันธุ์ธัญญาหารต่าง ๆ ตามข่าวที่ปรากฏเป็นข่าวให้ทราบคืออยู่ทั่วกันแล้ว

การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ได้ปรับปรุงเร่งรัดการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก และครอบครัว ทั้งในถิ่นส่วนบุคคล ส่วนรวม การส่งเสริมอาชีพ การรักษาพยาบาล การกู้ยืมเงินลงทุน และปลูกบ้านพักอาศัย เฉพาะในรอบปี ๒๕๑๔ ได้ทำการช่วยเหลือสงเคราะห์ในถิ่นต่าง ๆ เหล่านี้ไปแล้ว รวมทั้งสิ้น จำนวน ๘๐,๔๘๖ ราย

พี่น้องร่วมชาติ ทั่วทุกทงหลาย

ตามที่ได้บรรยายถึงการปฏิบัติการและกิจกรรมต่างๆ ของกองทัพไทยในรอบปีที่ผ่านมาโดยสรุปพอเป็นสังเขปนี้ คงจะเป็นแนวทางพอให้เห็น และมั่นใจได้ว่ากองทัพไทยของเราจะก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไปอีกด้วยความมั่นคงพร้อมที่จักเสียสละเลือดเนื้อและชีวิต เพื่อค้ำรงอิสรภาพของชาติไทยไว้ให้ยั่งยืน และมีความปรารถนาที่ดีจะให้ประชาชนทุกคนมีความสุข มีความปลอดภัย มีความสามัคคีมั่นใจในการปกครองและได้รับความเป็นธรรมอยู่เสมอ การที่ใช้กำลังทหารบางส่วนป้องกันปราบปรามผู้ก่อการร้าย ที่ทำลายความสงบสุขของพี่น้องชาวไทยนั้น เป็นวิธีป้องกันประเทศชาติที่รักของเราอย่างหนึ่งในทางทหารที่จำเป็นจะต้องทำ ซึ่งแม้ว่าจะต้องเสียชีวิตและเลือดเนื้อไปบ้างก็เพื่อรักษาส่วนใหญ่ให้อยู่รอด และเจริญรุ่งเรืองต่อไป ข้าพเจ้าขอให้ความมั่นใจว่า กองทัพไทยจะพยายามทุกวิถีทางในอันที่จะเชิดชูเกียรติแห่งประเทศชาติ และจักยืนหยัดปกป้องรักษาผืนแผ่นดินไว้จนถึงที่สุด จะไม่ยอมปล่อยให้แก่อริราชศัตรูเป็นอันขาด

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขออัญเชิญคุณพระศรีวิรัตนตรัย อานาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย อานุภาพพระสยามเทวาธิราช ดวงพระวิญญาณแห่งองค์พระประมุขของชาติ ในอดีต อีกทั้งดวงวิญญาณแห่งวีรชนชาวไทย และเดชะพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จงปกป้องคุ้มครองรักษาพี่น้องชาวไทยที่รัก ให้แคล้วคลาดปราศจากโรคาพยาธิ และภัยพิบัติ อุบัติวันตรายทั้งปวง เพียบพร้อมด้วยกำลังกาย ใจ และความศรัทธา เจริญรุ่งเรืองในกิจการงานและหน้าที่ มีความสมัคคีรสมานสามัคคีกลมเกลียว เพื่อช่วยกันจรรโลงประเทศชาติอันเป็นที่รักและหวงแหนยิ่งชีวิตของเรา ให้วัฒนาสถาพรสืบไปชั่ววันจิรันถร

สวัสดิ์

LIIRT

โรงงานอัดน้ำยาไม้

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

โรงงานอัดน้ำยาไม้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เปิดดำเนินการ
รับอัดน้ำยาไม้แปรรูปเพื่อป้องกันแมลงและเห็ดรา รับอบไม้ ไล้ไม้
และจำหน่ายไม้ยางแปรรูปที่ทำการอัดน้ำยาแล้วในราคาย่อมเยา

ผู้ที่สนใจโปรดติดต่อสอบถามได้ที่เลขที่ ๑๒๖ ถนนทางรถไฟเก่า

บางนา (ติดกับโรงงานไม้อัดไทยพลาญ์) พระนคร
หมายเลขโทรศัพท์ ๙๓๑๔๐๓ เวลา ๗.๓๐ น. ถึง ๑๖.๓๐ น.

เว้นวันหยุดราชการ

โปรดใช้ไม้อัดน้ำยาและไม้อบแล้ว เพื่อช่วยกันรักษา
และประหยัดป่าไม้ของเรา

รัฐสภาไทย

โดย ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

เลขาธิการรัฐสภา

ประเทศไทยได้มีการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาแต่โบราณกาล พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจเด็ดขาดแต่พระองค์เดียว ถือกันว่าพระบรมเดชานุภาพเป็นที่ล้นพ้นไม่มีที่จำกัด แต่เมื่อกว่าตามความเป็นจริงแล้ว จะทรงประพฤติการใด ก็ต้องเป็นไปในทางที่สมควรและที่เป็นยุติธรรม และมีจารีตประเพณีในการปกครองแผ่นดินที่สืบเนื่องกันมาอย่างหนึ่ง ซึ่งพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์จะต้องทรงรับรู้ คือ ต้องทรงดำรงไว้ซึ่งทศพิธราชธรรม จักรวรรดิวัตร และราชจรรยาบรรณ^(๑)

ในครั้งก่อน แม้ว่าพระมหากษัตริย์จะทรงมีพระราชอำนาจเด็ดขาดก็จริง แต่โดยธรรมดาแล้วก็ทำได้ทรงใช้พระราชอำนาจนี้ โดยลำพังพระองค์มิพักต้องทรงปรึกษาราชการกับผู้ใดเสมอไปไม่ พระมหากษัตริย์ย่อมทรงทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการอาศัยความเห็นของบุคคลหลายคนช่วยกันคิดได้เป็นอย่างดี จึงได้มีที่ปรึกษาการแผ่นดิน หรือสภาการแผ่นดิน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงตั้งขึ้นไว้สำหรับหารือในการจัดการปกครองบ้านเมือง แต่ที่

(๑) ทศพิธราชธรรม

๑. ทานี	การที่พระราชทานวัตถุแก่ผู้ที่สมควรได้รับพระราชทาน
๒. สัจ	การที่ทรงตั้งสังวรระวังรักษาพระอาถรรพณ์ กาย วาจา ให้สะอาดงดงามปราศจากโทษที่ควรครหา
๓. ปวิจัก	การที่ทรงปรึกษาไทยธรรม บรรเทาภัยของโลก เสียได้
๔. อาชชว	ความที่พระราชอัชฌาสัยประกอบด้วยความซื่อตรง ดำรงในสัจย์สุจริต

LI RT

ปรึกษาหรือสภาการแผ่นดินเหล่านี้ มีหน้าที่แต่เพียงถวายคำปรึกษาเท่านั้น อำนาจการชี้ขาด เป็นของพระมหากษัตริย์ ซึ่งพระองค์ท่านจะทรงกระทำตามความเห็นของที่ปรึกษาหรือไม่ก็ได้ แต่ผลของการที่มีสภาการแผ่นดินสำหรับพระมหากษัตริย์ทรงปรึกษานั้น ย่อมมีอยู่ ส่วนที่จะมากหรือน้อย ก็ย่อมสุดแต่ว่าพระมหากษัตริย์จะทรงหารือเพียงไร และสภาการแผ่นดินนั้น ๆ สามารถจะถวายความเห็นได้ถูกต้องเพียงไรด้วย

ตั้งแต่สมัยโบราณกรุงศรีอยุธยาสืบมาจนถึงต้นรัชกาลที่ ๕ ที่ปรึกษาการแผ่นดิน ได้แก่กลุ่มชน ซึ่งมีอยู่ ๒ จำพวก ๑. กลุ่มชน ณ ศาลา คือ ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งในทางราชการต่าง ๆ เช่นเสนาบดี เป็นต้น ๒. กลุ่มชน ณ ศาลหลวง คือ ผู้มีหน้าที่สำหรับพิจารณาพิพากษาคดีของราษฎร ในการบัญญัติกฎหมาย มีปรากฏว่าบางคราวกลุ่มทั้งสองจำพวก ประชุมกันปรึกษาเรียบเรียงพระราชกำหนดกฎหมาย เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงเห็นชอบพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว บทกฎหมายนั้นก็ป็นอันใช้ได้ นอกจากกลุ่มทั้งสองจำพวกนี้แล้ว ในบางครั้งก็โปรดเกล้า ฯ ให้มีพระบรมวงศานุวงศ์ ซึ่งได้บังคับบัญชาราชการไปเป็นประธานการปรึกษานั้นบ้าง

ในรัชกาลที่ ๕ ได้ทรงแบ่งแยกการปกครองออกเป็นกระทรวง มีเสนาบดีเป็นผู้บังคับบัญชา ได้มีการประชุมเสนาบดีปรึกษาราชการเสมอมา เรียกว่า เสนาบดีสภา ซึ่งก็เป็นการสืบเนื่องมาจากกลุ่มชน ณ ศาลา ดังได้กล่าวมาแล้ว ส่วนกลุ่มชน ณ ศาลหลวงนั้น เมื่อได้จัดราชการยุติธรรมใหม่แล้ว ก็ป็นอันไม่มี

ในจุลศักราช ๑๓๒๖ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งที่ปรึกษาราชการแผ่นดินขึ้น เรียกว่า เกาน์ซิล ออฟ สเตท มีหน้าที่ คือ เมื่อพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชดำริการสิ่ง

๕. มกุทวิ	ความที่มหาราชอริยาบถอันละมุน ไม่คือถือพระองค์ด้วยอำนาจถัมภะ และมานะ
๖. ตป	การทรงสมทานกุศลวัตรมหาเสนาญ์กำจัดอกุศลจิตบาปกรรมให้เสื่อมสูญไม่ตั้งอยู่ได้
๗. อุกโกภ	เกรงที่ไม่ทรงพระพิโรธโดยวิสัยใช้เหตุที่ควรจะทรงพระพิโรธ
๘. อวิหิงสญ	การไม่ทรงเบียดเบียนประชาชนให้ ได้ทุกข์ยากด้วยเหตุอันไม่ควรกระทำ
๙. ขนุนติญ	มีพระราชหฤทัยดำรงมั่นในขันติ มีความอดทนในสิ่งทักวอดทนเป็นเบืองหน้า

โต ซึ่งเป็นข้อราชการที่สำคัญ จะต้องทราบเป็นกฎหมาย และได้พระราชทานพระราชดำรินั้นมายังที่ปรึกษา ที่ปรึกษาจะต้องทราบทุกความเห็นของตน และนอกจากนั้นยังให้โอกาสที่ปรึกษาดังแต่ ๒ คนขึ้นไป มีความเห็นในราชการแผ่นดินอย่างไร ก็ให้ทำเรื่องราวขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวาย เพื่อจะได้ทรงปรึกษาที่ปรึกษาทั้งปวง

ในปีนั้นได้ทรงกรากฎหมายขึ้น ๒ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติเคาน์ซิล ออฟ สเตท (สภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน) และพระราชบัญญัติปรีวี เคาน์ซิล (สภาที่ปรึกษาในพระองค์)

ก่อนที่จะเสด็จประพาสยุโรปครั้งแรก ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติรัฐมนตรีขึ้นใน ร.ศ. ๑๑๓ (และยกเลิกพระราชบัญญัติเคาน์ซิล ออฟ สเตท) ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีพระราชประสงค์ว่า จะให้รัฐมนตรีสภามีหน้าที่ในการคิดทำกฎหมายแต่ไม่ใช่ป่าเลียบเมนต์ (มีหน้าที่ในการพิจาราร่างบทกฎหมาย)

ในสมัยรัชกาลที่ ๖ ที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน คงมี ๒ คณะ เช่น รัชกาลที่ ๕ คือ องคมนตรีซึ่งแต่เดิมเรียกว่าปรีวี เคาน์ซิล เป็นที่ปรึกษาในพระองค์ คณะหนึ่ง และที่ประชุมเสนาบดีอีกคณะหนึ่ง สำหรับทรงปรึกษาราชการ

ในรัชกาลที่ ๗ สภาการแผ่นดินมี ๓ คือ อภิรัฐมนตรีสภา เสนาบดีสภา และสภากรรมการองคมนตรี ในสภาการแผ่นดินทั้ง ๓ นี้ ปรากฏว่า อภิรัฐมนตรีสภา มีอำนาจมากกว่าอีก ๒ สภา เพราะกิจการบางอย่างของบ้านเมืองในครั้งนั้น จะกระทำการลงไปได้ จะต้องอาศัยความเห็นชอบของอภิรัฐมนตรีสภาเสียก่อน

อภิรัฐมนตรีสภา จำนวนสมาชิกในสภานี้มี ๕ ผู้ซึ่งจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งเป็นอภิรัฐมนตรีนั้น จำต้องเป็นผู้ซึ่งมีความคุ้นเคยและชำนาญงานราชการมากมาแต่ก่อน

๑๐. อภิรัฐมนตรี ทวงรักษาความยุติธรรมไม่ให้แปรผันจากสิ่งที่ตรง และดำรงพระอาการคงที่ ไม่แสดงให้วิการด้วยยินดียินร้าย

สังคหวัดฤกษ์เนื่องในราชจรรยาวัตร นั้นมี ๔ ประการ ดังนี้

๑. สสุสมธั ความที่ทรงพระปรีชาในการบำรุงขวัญทหารให้บริบูรณ์ในพระราชอาณาเขต
๒. ปรีสมธั ความที่ทรงพระปรีชาในการสงเคราะห์บุรุษ

และประกอบด้วยเกียรติคุณ ทั้งความสามารถ สมควรเป็นที่ทรงไว้วางพระราชหฤทัย
ของพระเจ้าแผ่นดินตลอดจนมหาชนทั้งหลาย

การประชุมสภานี้ พระมหากษัตริย์ทรงประทับเป็นประธาน หรือทรงมอบให้
ผู้สำเร็จราชการเป็นประธานต่างพระองค์

เสนาบดีสภา เสนาบดีสภานี้มีมาแต่รัชกาลที่ ๕ เสนาบดีมิใช่มีหน้าที่เพียงใน
ทางบริหารหรือธุรการอย่างเดียว ยังมีหน้าที่ถวายคำปรึกษาในราชการแผ่นดินด้วย แม้
ราชการใดจะเป็นหน้าที่ของกระทรวงใดโดยเฉพาะก็แต่ได้ทรงพระกรุณาปรึกษาในเสนาบดี
สภา สมาชิกของเสนาบดีสภา ก็คือ เสนาบดี อภิรัฐมนตรี ราชเลขาธิการ ซึ่งเทียบตำแหน่ง
เท่าเสนาบดี ในการประชุม มีพระมหากษัตริย์หรือผู้สำเร็จราชการมาเป็นประธาน

สภากรรมการองคมนตรี สภานี้สืบเนื่องมาจากปรีวี เคาน์ซิล ซึ่งต่อมาเปลี่ยน
เรียกว่า สภางคมนตรี ในสมัยรัชกาลที่ ๖ จำนวนองคมนตรีไม่มีจำกัดจึงมีจำนวนมากขึ้น
ทุกที เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๗ ขึ้นเสวยราชย์ก็ได้ทรงตั้งองคมนตรีซึ่ง
รัชกาลที่ ๖ ทรงตั้งไว้ ต่อมาในเดือนกันยายน ๒๔๗๐ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
ตราพระราชบัญญัติว่าด้วยองคมนตรีขึ้นใหม่ องคมนตรีที่ทรงตั้งมาแต่เดิม ก็คงเป็นองค-
มนตรีอยู่ แต่ไม่มีสิทธิเป็นสมาชิกในสภากรรมการองคมนตรี ผู้เป็นสมาชิกสภากรรมการ
องคมนตรี คือผู้ที่ทรงตั้งจากองคมนตรี (มีจำนวนสี่สิบคน) มีหน้าที่ประชุมปรึกษาหารือข้อ
ราชการตามแต่จะโปรดเกล้าฯ พระราชทานลงมาให้ปรึกษา หรืออีกประการหนึ่ง โดย
กรรมการพร้อมกันห้าคน เข้าชื่อทำหนังสือยื่นต่อสภานายกกรรมการ มีข้อความเกี่ยวกับ
สวัสดิภาพแห่งบ้านเมืองและประชาชนอันควรจะได้ประชุมปรึกษากันถวายความเห็น เมื่อ
สภานายกกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ปรึกษากันได้แล้ว สภาก็อาจ
ปรึกษาข้อความนั้นได้

๓. สมุมาปงส์ อูบายเครื่องผูกคล้องน้ำใจมนุษย์ให้นิยมยินดี

๔. วาจาเปย์ยี่ ตรีสวาจาอ่อนหวานลวรคัมไว้ใจ ทำความเป็นที่รักให้เกิด

สำหรับจักรวรรดิวัตร นั้น โดยนัยอันมีมาในพระบาลีและอรรถกถาจักรวรรดิสูตรในคัมภีร์ที่นักปราชญ์บรรยาย
ความโดยสังเขปว่า พระมหากษัตริย์ราชเจ้าผู้สถิตในเอกราชสวรวราชันย์ ปกครองรัฐสัมมาณฑล “ควรดำรง
พระองค์ในธรรม” คือ กุศลกรรมบท ๑๐ ประการ อิงอาศัยให้เป็นหลัก สักการเคารพนับถือบูชา มีธรรมเป็นเบื้อง

LIERT

รัฐสภาไทยในระบอบรัฐธรรมนูญ

๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ คณะราษฎร อันมีสายทหารบก ๓๔ สายทหารเรือ ๑๔ สายพลเรือน ๔๕ รวม ๙๓ นาย ร่วมกันยึดอำนาจการปกครองแผ่นดิน จากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ เจ้าอยู่หัว

คณะราษฎรได้ประกาศหลัก ๖ ประการไว้ คือ

๑. หลักเอกราช (จะรักษาความเป็นเอกราชในทางกรการเมือง ทางศาล ทางเศรษฐกิจของประเทศไว้ให้มั่นคง)
๒. หลักความสงบภายใน (จะรักษาความปลอดภัยภายในประเทศ ให้การประทุษร้ายต่อกันลดน้อยลงให้มาก)
๓. หลักเศรษฐกิจ (จะบำรุงความสุขสมบูรณ์ของราษฎรในทางเศรษฐกิจ ไม่ปล่อยให้ราษฎรออกอยาก)
๔. หลักสิทธิเสมอภาค (จะให้ราษฎรได้มีสิทธิเสมอภาคกัน)
๕. หลักเสรีภาพ (จะให้ราษฎรมีเสรีภาพ มีความเป็นอิสระ โดยไม่ขัดต่อหลัก ๔ ประการข้างต้น)
๖. หลักการศึกษา (จะให้การศึกษาอย่างเต็มที่แก่ราษฎร)

ขณะนั้น พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ประทับอยู่ที่พระราชวังไกลกังวล หัวหิน คณะผู้รักษาพระนครฝ่ายทหาร ซึ่งคณะราษฎรได้ตั้งให้เป็นผู้ใช้อำนาจการปกครองประเทศ ได้มีหนังสือกราบบังคมทูลอัญเชิญให้เสด็จกลับสู่พระนคร เป็นกษัตริย์ต่อไป โดยอยู่ใต้รัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดิน

หน้าจอร์จซีย์ มีธรรมเป็นใหญ่เป็นอธิปัตย์ แต่นั้นควรสถิตในขันตี เมตตา กรุณา สามัคคีธรรม อุปถัมภ์บำรุงชน นิกธด้วยศานันดร เลหสถานและธนสารสมบัติคอยห้ามกันสรรพญูบ้ทวันตราข ทรงจัดธรรมมีการรักษาพรรค โยบายสามอย่างนี้ให้เนื่องในจักรวรรดิวัตร ๑๒ ประการ

๑. กวรวรรชทานโอวาทแก่อันเตปฐิกนฏราชานารี พระราชบุตร บุตรี พระสนมกำนัล ซึ่งนับว่าอันโตชน ให้สถิตในกุศลสมาทาน และพระราชทานธนสารสมบัติ พัสตราภรณ์ บศกานันดร อีสริยศักดิ์ ทรงพิทักษ์รักษาห้ามกันสรรพญูบ้ทวันตราข และกวรทรงอนุเคราะห์พลงาย ด้วยพระรชทานลาภและบศเหมือนอย่างนั้นกับทั้งเบ็ยเลียงและรางวัลไม่ ให้ด้วงกาล

LIART

กรณเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๔๗๕ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ได้ทรงตอบว่า ทรงเห็นแก่ความเรียบร้อยของอาณาประชาราษฎร์ ไม่อยากให้เสียเลือดเนื้อ เพื่อจัดการโดยละม่อมละไม ไม่ให้ขึ้นชื่อได้ว่าจลาจลเสียหายแก่บ้านเมือง และความจริง พระองค์ได้ทรงดำริอยู่แล้วที่จะเปลี่ยนแปลงในทำนองที่มีพระเจ้าแผ่นดินปกครองตามพระธรรมนูญ จึงทรงยอมรับที่จะช่วยเป็นตัวเชิด เพื่อให้คุณไกรงการ ทั้งรัฐบาลโดยสะดวก เพราะถ้าพระองค์ไม่ทรงยอมรับเป็นตัวเชิด นานาประเทศคงจะไม่ยอมรับรองรัฐบาลใหม่นี้ ซึ่งจะเกิดความลำบากยิ่งขึ้นหลายประการ ความจริงพระองค์เองก็ทรงมีพระอาการทุพพลภาพ และไม่มีโอรสสืบวงศ์สกุล ทั้งไม่มีความปรารถนามักใหญ่ใฝ่สูงให้เกินศักดิ์และความสามารถที่จะช่วยพยุงชาติให้เจริญเทียมหน้าเขา

รุ่งขึ้นวันที่ ๒๖ มิถุนายน เสด็จกลับกรุงเทพฯ โดยรถไฟพิเศษ ทรงปฏิเสธไม่ยอมเสด็จโดยเรือรบที่คณะราษฎรส่งไปรับ และในวันนี้ ได้ทรงลงพระปรมาภิไธย ตราพระราชกำหนดนิรโทษกรรม ซึ่งมีความในมาตรา ๓ ว่า “บรรดาการกระทำทั้งหลายทั้งสิ้นเหล่านั้นไม่ว่าของบุคคลใด ๆ ในคณะราษฎร หากว่าจะเป็นการละเมิดบทกฎหมายใด ๆ ก็ตีห้ามมิให้ถือว่าเป็นการละเมิดกฎหมายเลย”

พระราชกำหนดนี้มีความในพระราชปรารภว่า

“การที่คณะราษฎรคณะหนึ่ง ซึ่งมีความปรารถนาอันแรงกล้าในอันที่จะแก้ไขจัดการความเสื่อมโทรมบางประการของรัฐบาลสยามและชาติไทยให้หายไป แล้วจะพากันจรโลงสยามรัฐและชาติไทย ให้เจริญรุ่งเรืองวัฒนาถาวรมั่นคงเท่าเทียมกับชาติและประเทศอื่นต่อไป จึงพากันยึด

๒. ควรทรงผูกไมตรีสมานราชสัมพันธ์มิตร กับอภิสิทธิ์ชนด้วยสามนตราฯ ด้วยมหัศจรรย์
มงคลบรรณาการ มีคณาจารย์ชาวอินโด และอดมรัตน์ เป็นต้น

๓. ควรให้พระราชวงศานุวงศ์ ซึ่งนับว่าอนุชนกษัตริย์ชั้นบานด้วยพระราชทานยานพาหนะตามควรแก่อิสริยยศ

๔. ควรทรงเกื้อกูลแก่กฤตสิทธิ์พราหมณ์ด้วยเครื่องพระตและไทยธรรม มีข้าว น้ำ ฝ้านุ่งห่ม เป็นต้น และอนุเคราะห์กฤตพคชนด้วยพระราชทานพืชข้าวปลูกและแอกไถ กับทั้งโลกระบือ เครื่องอุทหนนแก่การนา

LIERT

อำนาจการปกครองแผ่นดินไว้ ด้วยความมุ่งหมายจะให้ มี
 ธรรมนูญการปกครองแผ่นดินขึ้นเป็นข้อใหญ่ แล้วร้องขอ
 ไปยังเรา เพื่อให้เราคงดำรงเป็นกษัตริย์แห่งสยามรัฐต่อไป
 ภายใต้ธรรมนูญการปกครองแผ่นดินนั้น ทั้งนี้แม้ว่าการจะ
 ได้ เป็นไป โดยขัด กับความพอ พระทัยพระ บรม วงศานวงศ์
 บางพระองค์และขัดใจสมาชิกในรัฐบาลเดิมบางคนก็ดี ก็
 เป็นธรรมดาที่จะต้องเป็นไปเช่นนั้นในทุกประเทศ ไม่ว่าจะ
 เจริญรุ่งเรืองแล้วเท่าไร ๆ ก็ไม่อาจจะก้าวล่วงการนี้เสียได้
 ถึงกระนั้นก็พึงปรากฏเป็นประวัติศาสตร์ครั้งแรกของโลก ที่
 การได้เป็นไปโดยราบรื่นปกติมิได้รุนแรง

และแม้ว่าจะได้อัญเชิญพระบรมวงศานุวงศ์ และ
 ข้าราชการบางคน มาประทับและไว้ในพระที่นั่งอนันต-
 สมุทราชกุมาร ก็เพียงเพื่อประกันภัยของคณะ และเพื่อให้การ
 ดำเนินลุล่วงไปได้เท่านั้น หาได้ทำการประทุษร้ายหรือหยาบ
 หยามอย่างใด ๆ และไม่มุ่งหมายจะกระทำเช่นนั้นด้วย ได้
 แต่บำรุงรับไว้ด้วยดี สมควรแก่พระเกียรติยศทุกประการ

อันที่จริงการ ปกครอง ด้วยวิธีมีพระธรรมนูญการ
 ปกครองนี้ เราก็ได้ดำริอยู่ก่อนแล้ว ที่ราษฎรคณะนี้กระทำ
 มาเป็นการถูกต้องตามนิยมของเราอยู่ด้วย และด้วยเจตนา
 ดีต่อประเทศชาติ อาณาประชาราษฎร์ทุก ๆ จะหาการกระทำ
 หรือแต่เพียงเจตนาชั่วร้ายแม้แต่น้อยก็มิได้”

๕. ควรทรงอนุเคราะห์ประชาชนชาวนิกมชนบทเหมือนอย่างนั้น ให้เลี้ยงชีพเป็นสุขตามวิสัย

๖. ควรสักการสมณพราหมณาจารย์ผู้ดำรงในสามัญญคุณ พรหมัญญคุณ ขจัดบาปให้ว่างับและ
 ตอแยเสียจากสันดานด้วยพระราชทานสมณบริกาหาร พราหมณบริกาหาร เกื้อกูลแก่ธรรมเนียมปฏิบัติ

๗. ควรทรงจัดให้มีอุบายรักษา สันติความสงบสุขหวาดเสียวเที่ยวไปมาโดยผาสุกสำราญด้วยพระราช
 ทานอภัย ห้ามไม่ให้ใครเบียดเบียนกระทำอันตราย

LI RT

ต่อมาวันที่ ๒๗ มิถุนายน ได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งบัญญัติให้มีสภาผู้แทนราษฎรขึ้น^(๒) โดยแบ่งเป็นสมัยไว้ ๓ สมัย คือ

สมัยที่ ๑ นับแต่วันที่ใช้ธรรมนูญนี้ไปจนกว่าสมาชิกในสมัยที่ ๒ จะเข้ารับตำแหน่งคณะราษฎรจัดตั้งผู้แทนราษฎรชั่วคราวขึ้นมีจำนวน ๗๐ นาย เป็นสมาชิกในสภา

สมัยที่ ๒ ภายในเวลา ๖ เดือน หรือจนกว่าการจักประเทศเป็นปกติเรียบร้อย สมาชิกในสภาจะต้องมีบุคคล ๒ ประเภท ทำกิจการร่วมกัน คือ

ประเภทที่ ๑ ราษฎรเลือกผู้แทนขึ้นจังหวัดละ ๑ นาย ถ้าจังหวัดใดมีราษฎรเกินกว่าหนึ่งแสนคน ให้เลือกผู้แทนเพิ่มขึ้นอีก ๑ นาย ทุก ๆ หนึ่งแสนนี้ เศษถ้าเกินกว่าครึ่งให้นับเพิ่มขึ้นอีก ๑ และ

ประเภทที่ ๒ ผู้เป็นสมาชิกสภาอยู่แล้วในสมัยที่ ๑ มีจำนวนเท่ากับสมาชิกประเภทที่ ๑ ถ้าจำนวนเกินให้เลือกกันเองว่า ผู้ใดจะคงเป็นสมาชิกต่อไป ถ้าจำนวนขาด ให้ผู้ที่มิท้าวอยู่เลือกบุคคลใด ๆ เข้าแทนจนครบ

สมัยที่ ๓ เมื่อจำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักรสอบไล่วิชาประถมศึกษาได้เป็นจำนวนเกินกว่าครึ่งและอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันใช้ธรรมนูญชั่วคราวนี้ สมาชิก

(๒) วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๔๗๕ เวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา คณะราษฎรได้เชิญเสนาบดีและปลัดกระทรวง (สมัยนั้นเรียกว่า ปลัดทูลฉลอง) มาชี้แจงให้ทราบว่า "สภาผู้แทนราษฎรนั้นตามปกติควรจะได้รับเลือกด้วยความเห็นของราษฎร แต่จะกระทำโดยเร็ววันยังมีกัน จึงได้คิดไว้ว่า ในขั้นต้นจะมีบุคคลที่เข้าร่วมกิจการทั้งนี้ (คณะผู้ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง) เป็นสมาชิกชั่วคราวก่อน ซึ่งจะอยู่ในตำแหน่งชั่วคราวอันเร็ว แต่รู้สึกอยู่ว่า พวกที่คิดครั้งนี้ แม้จะได้รับการศึกษามากมาย อย่างไรก็ดี คณะก็ยังเป็นเด็กหนุ่มอยู่ส่วนมาก จึงปรึกษากันที่จะอัญเชิญผู้ใหญ่ทางราชการ และผู้ที่ประกอบอาชีพในทางอื่นซึ่งเป็นผู้ที่เห็นแก่ชาติบ้านเมืองมาเป็นสมาชิกร่วมในสภาด้วย คือไปในสมัยที่ ๒ คือเมื่อบ้านเมืองเรียบร้อยแล้ว ก็จะให้ราษฎรเลือกตั้งผู้แทนของตนมาเป็นสมาชิกในสภา และคณะราษฎรจะได้ตั้งผู้แทนเข้าเป็นจำนวนเท่ากัน ทั้งนี้เพื่อจะระวังให้นโยบายของรัฐบาลได้ดำเนินไปเพื่อราษฎร และในสมัยที่ ๓ คือ เมื่อมีราษฎรได้รับการศึกษาซึ่งจะได้กำหนดตามหลักสูตรใหม่ มีจำนวนมากเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนพลเมืองทั้งประเทศและไม่เกินกว่า ๑๐ ปี ราษฎรก็จะได้เลือกตั้งผู้แทนของตนฝ่ายเดียวเท่านั้น ไม่ต้องมีผู้แทนคณะราษฎรกำกับความคิดนั้นจะได้นำเสนอสภา เพื่อหารือกันต่อไป"

ในสภาผู้แทนราษฎรจะต้องเป็นผู้ที่ราษฎรเลือกตั้งตนเองทั้งสิ้น สมาชิกประเภทที่ ๒ เป็นอันไม่มีอีกต่อไป

วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๔๗๕ คณะผู้รักษาพระนครฝ่ายทหาร ได้จัดตั้งผู้แทนราษฎรชั่วคราวขึ้น ๗๐ นาย และสภาผู้แทนราษฎรได้เริ่มประชุมในวันนั้น เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม โดยมีเจ้าพระยามหิธรเสนาบคิกระทรวงมุรธาธร ในขณะนั้น อัญเชิญพระแสงพระราชดำรัสมาเปิดประชุม มีความสำคัญว่า

“วันนี้สภาผู้แทนราษฎรได้ประชุมเป็นครั้งแรก นับว่าเป็นการสำคัญอันหนึ่งในประวัติศาสตร์ของประเทศไทย อันเป็นที่รักของเรา ข้าพเจ้าเชื่อว่าท่านทั้งหลายคงจะตั้งใจที่จะช่วยกันปรึกษาหารือ เพื่อนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ประเทศสยามสืบไป และเพื่อรักษาความอิสระภาพของไทยไว้ชั่วฟ้าและดิน ข้าพเจ้าขออำนวยพรแก่บรรดาผู้แทนราษฎรทั้งหลาย ให้บริบูรณ์ด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา เพื่อจะได้ช่วยกันทำการให้สำเร็จตามความประสงค์ของเราและของท่าน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายอันเดียวกันทุกประการเทอญ”

เสร็จแล้ว พ.อ. พระยาพหลพลพยุหเสนา หัวหน้าคณะผู้รักษาพระนครฝ่ายทหาร ได้กล่าวมอบงานการปกครองแผ่นดินที่คณะราษฎรได้ยึดไว้ ให้แก่สภาผู้แทนราษฎร นับแต่บัดนี้มา ประเทศไทยก็ได้มีการปกครองโดยระบอบรัฐธรรมนูญ (แต่ในระยะเวลาต่อมา ก็ได้มีอุปสรรคในทางการเมืองต่าง ๆ หลายครั้งหลายหน และได้มีการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ ต่อ ๆ กันมาหลายฉบับ)

๒. ควรห้ามชนทั้งหลาย ไม่ให้กระทำกรรมกึ่งถึง ชักนำไปตั้งอยู่ในกุศลสุจริตส่วนชอบประกอบ การเลี้ยงชีพโดยทางธรรม

๓. ชนใดชักชวนไม่มีทรัพย์พอจะเลี้ยงชีพโดยสัมมาอาชีพได้ ควรพระราชทานทรัพย์เจือจนให้เลี้ยงชีพ ไม่ให้องศาหาโดยทางทุจริต

๑๐. ควรเสด็จเข้าไปใกล้สมณพราหมณาจารย์ ผู้สถิตในสวามัญญสถาน พรหมัญญสถาน ตร์ศตามตั้ง บุญบาศกุศลกุศล ไม่ควรประจักษ์ขัด

๑๑. ควรระวังวิบัติ ห้ามจิตไม่ให้เกิดอธรรม รอค้ำฤมณา โหศมนับสถาน

๑๒. ควรทรงประภา วิสมโลกเจตนา ห้ามจิตไม่ให้ปรารถนาลาก ที่ไม่ควรจะได้

ต่อจากนั้น สภาผู้แทนราษฎรได้เลือกประธาน รองประธานสภา และเลือก ประธานคณะกรรมการราษฎร (นายกรัฐมนตรี) และกรรมการราษฎร (รัฐมนตรี) และได้ตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามฉบับถาวร ในชั้นแรกมีจำนวน ๗ นาย คือ

๑. พระยามโนปกรณนิติธาดา	๖. หลวงประดิษฐมนูธรรม
๒. พระยาเทพวิฑูร	๗. พันตรี หลวงสินาทโยธารักษ์
๓. พระยามานวราชเสวี	ต่อมาได้ตั้งเพิ่มอีก ๒ คน คือ
๔. พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์	๘. พระยาศรีวิสารวาท
๕. พระยาปรีชานฤเบศร์	๙. พลเรือโท พระยาราชวังสัน

กรรมการคณะนี้ได้ร่างรัฐธรรมนูญเสร็จ เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเสร็จแล้วทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ และได้มีพิธีพระราชทานรัฐธรรมนูญ ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม ในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๕

รัฐธรรมนูญฉบับนี้ บัญญัติให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิก ๒ ประเภท ประเภทที่ ๑ ได้แก่ผู้ที่ราษฎรเลือกตั้งขึ้น โดยถือจำนวนราษฎรสองแสนคนต่อผู้แทน ๑ คน และเป็นทางเลือกทั้งโดยทางอ้อม ๒ ชั้น คือ เลือกผู้แทนตำบลก่อน และผู้แทนตำบลเลือกผู้แทนราษฎร ส่วน สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้แก่ผู้ที่มีพระมหากษัตริย์ทรง
ทรง
ทรง

ต่อมาวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๗๖ ได้มีการบิ่กสภา และงดใช้รัฐธรรมนูญบาง มาตรา

ในวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๔๗๖ ได้มีการยึดอำนาจกลับคืน สภาผู้แทนราษฎร เปิดประชุมขึ้นอีกเมื่อ ๒๒ มิถุนายน ๒๔๗๖

๑๑. ตุลาคม ๒๔๗๖ ได้มีการกบฏเกิดขึ้น และรัฐบาลได้ดำเนินการปราบปรามเสร็จสิ้นลงไปได้ เหตุการณ์สงบลง ๒๘ ตุลาคม

๖ มีนาคม ๒๔๗๗ สภาผู้แทนราษฎรได้รับทราบ (จากรัฐบาล) ว่าพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ทรงสละราชสมบัติตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม เวลา ๑๓.๔๕ นาฬิกา (เวลาอังกฤษ = ไทย ๒๐.๔๕ นาฬิกา) และสภาฯ ได้ประชุมกันตั้งแต่วันที่ ๖ จนถึงวันที่ ๗ มีนาคม ลงมติเห็นชอบในการที่จะอัญเชิญพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล ขึ้นทรงราชย์ตั้งแต่วันที่และเวลาที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ทรงสละราชสมบัติ

รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ๓ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๘๒ แก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยนามประเทศ เปลี่ยนชื่อประเทศสยามเป็นไทย ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๔๘๓ แก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยบทเฉพาะกาล ยึดกำหนดเวลาการมีสมาชิกประเภทที่ ๒ จาก ๑๐ ปี เป็น ๒๐ ปี และครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพิ่มเติมจากความเดิม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสี่ปี เว้นแต่ถ้ามีพฤติการณ์สำคัญกระทบถึงนโยบายภายในหรือภายนอก อันทำให้เป็นการพ้นวิสัยหรือมีเหตุขัดข้องที่จะให้มีการเลือกตั้งในขณะที่กำหนดเวลาสี่ปีสิ้นสุดลง จะตราพระราชบัญญัติขยายกำหนดเวลานั้นออกไปอีกคราวละไม่เกินสองปีก็ได้ หากภายในกำหนดเวลาเช่นว่านั้น พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป จะตราพระราชกฤษฎีกาให้ดำเนินการเลือกตั้งในเวลาหนึ่งเวลาใดก็ได้

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๘ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประเภทที่ ๒ รวม ๖ นาย (พระยามานวราชเสวี หลวงอรรถสารประสิทธิ์ หลวงเกรียงศักดิ์พิชิต ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช นายยล สمانนท์ และนายภิเวก ชัยนาม) เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ต่อสภาผู้แทนราษฎร โดยมีเหตุผลว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๔๗๕ ใช้มา ๑๔ ปีเศษ เหตุการณ์บ้านเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก และการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้ยังความเจริญให้แก่ประเทศชาติเป็นอเนกประการ บัดนี้ รู้สึกว่าประชาชนชาวไทยต่างได้ทราบซึ่งถึงคุณประโยชน์ของการปกครองในระบอบนี้เป็นอย่างดี พยานในข้อนี้จะเห็นได้จากการสมัครรับเลือกตั้ง และการเลือกตั้งผู้แทนในสมัยหลัง ๆ นี้ ประชาชนได้มีความสนใจขึ้นเป็นลำดับ ฉะนั้น จึงควรจะได้มีการสังคายนารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๔๗๕ ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของชาติ และเพื่อให้ระบอบการปกครองประชาธิปไตยได้เป็นไปโดยสมบูรณ์เยี่ยงอารยประเทศทั้งหลาย

สภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นพิจารณา ๑๕ นาย คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จ และสภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้ได้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ได้เสด็จพระราชทานให้ใช้แทนรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๕

รัฐธรรมนูญ ๒๔๘๕ นี้ บัญญัติให้มีสภา ๒ สภา คือ พฤษสภา และสภาผู้แทนพฤษสภา ประกอบด้วยสมาชิกมีจำนวน ๘๐ คน ราษฎรเป็นผู้เลือกตั้ง มีอายุคราวละ ๖ ปี แต่ในวาระเริ่มแรก ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่อยู่ในตำแหน่งก่อนใช้รัฐธรรมนูญ ๒๔๘๕ เป็นผู้เลือก และ สภาผู้แทน ประกอบด้วยสมาชิกที่ราษฎรเลือกตั้ง แต่ในวาระเริ่มแรก ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่อยู่ในตำแหน่งขณะนั้น ๕๖ คน เป็นสมาชิกต่อไป

วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๔๘๕ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล สวรรคตด้วยพระแสงปืน รัฐสภาได้เรียกประชุมพิเศษ และได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ เห็นชอบในการอัญเชิญ พระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ขึ้นทรงราชย์สืบสันตติวงศ์ เป็นสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ ได้มีการรัฐประหาร และประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) ๒๔๙๐ (หรือที่เรียกกันว่า รัฐธรรมนูญใต้ถ่ม)

รัฐธรรมนูญฉบับนี้ บัญญัติให้มีสภา ๒ สภา เช่นกัน แต่เรียกชื่อเป็นวุฒิสภา และ สภาผู้แทน วุฒิสภา ประกอบด้วยสมาชิกที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง มีจำนวนเท่ากับสมาชิกสภาผู้แทน ดำรงตำแหน่งคราวละ ๖ ปี ในวาระเริ่มแรกได้ทรงแต่งตั้งขึ้น ๑๐๐ คน (๑๘ พ.ย. ๕๐) และวุฒิสภานี้มีอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาไปจนกว่าจะได้เลือกสมาชิกสภาผู้แทน

ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ๓ ครั้ง ครั้งแรก ธันวาคม ๒๔๙๐ แก้ไขกำหนดอายุผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน ให้กำหนดเป็นไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปี บริบูรณ์

ครั้งที่ ๒ ในปี ๒๔๙๑ ได้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญชั่วคราว โดยกำหนดให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้น ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งรัฐสภาเลือกตั้งจากสมาชิกวุฒิสภา ๑๐ คน

จากสมาชิกสภาผู้แทน ๑๐ คน และจากผู้สมัครรับเลือกตั้งอีก ๔ ประเภท ประเภทละ ๔ คน คือ

- ประเภทที่ ๑ เลือกจากผู้มีคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร
- ประเภทที่ ๒ เลือกจากผู้ดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวง หรืออธิบดี
- ประเภทที่ ๓ เลือกจากผู้เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทน
สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรี
- ประเภทที่ ๔ เลือกจากผู้สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า และ
กำหนดเวลาให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน

และครั้งที่ ๓ สิงหาคม ๒๔๙๑ แก้ไขเพิ่มเติมให้เอกสิทธิแก่สมาชิกรัฐสภา
รัฐธรรมนูญ เช่นเดียวกับสมาชิกวุฒิสภา ในการอภิปรายในที่ประชุม

สภาผู้แทนราษฎร ได้ร่างรัฐธรรมนูญเสร็จเมื่อ ๒๕ ธันวาคม ๒๔๙๑ รัฐสภา
ให้ความเห็นชอบเมื่อ ๒๘ มกราคม ๒๔๙๒ และคณะรัฐมนตรีในหน้าที่ผู้สำเร็จราชการ
แทนพระองค์ ได้ลงนามให้ประกาศใช้เมื่อ ๒๓ มีนาคม ๒๔๙๒

รัฐธรรมนูญฉบับนี้ รัฐสภาประกอบด้วยวุฒิสภาและสภาผู้แทน วุฒิสภา ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๑๐๐ คน พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง มีอายุอยู่คราวละ ๖ ปี เมื่อครบ ๓ ปี ให้มีการเปลี่ยนสมาชิกครึ่งหนึ่ง โดยวิธีจับสลาก แต่ในวาระเริ่มแรก ให้สมาชิกวุฒิสภาที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนคงเป็นต่อไป โดยนับอายุตั้งแต่วันได้รับแต่งตั้ง ส่วน สภาผู้แทน ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งโดยตรง ถือเกณฑ์ราษฎรหนึ่งแสนห้าหมื่นคน และมีอายุคราวละสี่ปี ในวาระเริ่มแรกให้สมาชิกสภาผู้แทนที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อน คงเป็นต่อไป และเลือกตั้งเพิ่มให้ครบตามจำนวนพลเมือง

๒๕ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ ได้มีคณะบริหารประเทศชั่วคราว ประกาศยึดอำนาจการปกครองประเทศ และให้นำรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๕ กลับมาใช้ ในวันรุ่งขึ้น ได้มีประกาศตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ จำนวน ๑๒๓ คน ทำหน้าที่สภานิติบัญญัติไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการเลือกตั้ง

๒๓ มกราคม ๒๔๙๕ คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อสภา และสภาลงมติรับหลักการ ทั้งกรรมาธิการวิสามัญชั้นมีจำนวน ๒๕ คนพิจารณา เมื่อ

พิจารณาเสร็จ สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ประกาศใช้ได้แล้ว พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้เสด็จพระราชทาน เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ และมีการเลือกตั้งสมาชิกประเภทที่ ๑ เมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ได้ผู้แทนราษฎร ๑๒๓ คน

รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๕ แก้ไขเพิ่มเติม ๒๕๖๕ นี้ มีบทเฉพาะกาล บัญญัติไว้เป็นพิเศษอยู่ว่า “เมื่อได้ใช้บังคับรัฐธรรมนูญนี้ไปแล้วห้าปี ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดใด ได้รับการศึกษาอบรมจบชั้นประถมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นจำนวนเกินกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมดในจังหวัดนั้น ก็ให้สมาชิกประเภทที่ ๒ ออกจากตำแหน่งมีจำนวนเท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีการเลือกตั้งในจังหวัดนั้น หลักเกณฑ์และวิธีการออกจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับซึ่งสภาผู้แทนราษฎรจะได้ตราขึ้น ฯลฯ ให้คณะรัฐมนตรีประกาศจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งได้รับการศึกษาอบรมจบชั้นประถมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ในวันที่ ๑ มกราคมของทุก ๆ ปี”

๑๖ กันยายน ๒๕๐๐ ได้มีคณะทหาร ซึ่ง จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารบก เป็นหัวหน้า ทำการยึดอำนาจการปกครอง และให้รัฐธรรมนูญ ๒๕๖๕ แก้ไขเพิ่มเติม ๒๕๖๕ คงใช้ต่อไปภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

- ก. สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประเภทที่ ๑ และ ๒ สิ้นสุดลง
- ข. ให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิก ประเภทที่ ๑ ภายใน ๙๐ วัน
- ค. แต่งตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ ขึ้น ๑๒๓ นาย

ในระหว่างที่สมาชิกประเภทที่ ๑ ยังไม่ได้เข้ารับหน้าที่ ให้สภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยสมาชิกประเภทที่ ๒ ไปพลางก่อน

ต่อมาได้มีการเลือกตั้งสมาชิกประเภทที่ ๑ รวม ๑๖๐ คน (๑๕ ธ.ค. ๒๕๐๐)

๑ มกราคม ๒๕๐๑ คณะรัฐมนตรีได้ประกาศจังหวัดที่มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้รับการศึกษาอบรมจบชั้นประถมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ตามความในบทบัญญัติเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ ดังต่อไปนี้

๑. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๕ คน)
๒. จังหวัดธนบุรี	(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓ คน)
๓. จังหวัดกาฬสินธุ์	(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓ คน)
๔. จังหวัดร้อยเอ็ด	(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔ คน)
๕. จังหวัดอุบลราชธานี	(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๗ คน)

ตามนัยบทเฉพาะกาลแห่งรัฐธรรมนูญ สมาชิกประเภทที่ ๒ จะต้องมีการจับสลากออกจากตำแหน่ง และจากจากสมาชิกภาพในเมื่อสมาชิกประเภทที่ ๑ ที่เลือกช้อมมีจำนวนเท่ากันเข้ามารับหน้าที่ และได้มีการชุมนุมสมาชิกประเภทที่ ๒ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๑ จับสลากออกจากตำแหน่ง เป็นจำนวน ๒๖ คน และมีการเลือกตั้งช้อมสมาชิกประเภทที่ ๑ แทนสมาชิกประเภทที่ ๒ ที่จับสลากออกไป รวม ๒๖ คน เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๐๑

วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑ คณะปฏิวัติมีจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดเป็นหัวหน้า ทำการยึดอำนาจการปกครอง ประกาศยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม ๒๔๙๕ ยกเลิกพระราชบัญญัติพรรคการเมือง ๒๔๙๘

๒๘ มกราคม ๒๕๐๒ มีประกาศใช้ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร (๒๐ มาตรา) ให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้น ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ และในขณะเดียวกัน มีฐานะเป็นรัฐสภา ทำหน้าที่นิติบัญญัติด้วย ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๒๔๐ คน

ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรฉบับนี้ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี จะเป็นสมาชิกสภาได้ และมีบทบัญญัติ มาตรา ๑๗ ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีเป็นพิเศษ กล่าวคือ “ในระหว่างที่ใช้ธรรมนูญนี้ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีเห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการระงับหรือปราบปรามการกระทำอันเป็นการ บ่อนทำลายความมั่นคง ของราชอาณาจักรหรือราชบัลลังก์ หรือการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายก่อวิน หรือคุกคามความสงบที่เกิดขึ้นภายในหรือมาจากนอกราชอาณาจักร ให้นายกรัฐมนตรีโดยมติของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจสั่งการ หรือกระทำการใดๆ ได้ และให้ถือว่าคำสั่งหรือการกระทำเช่นว่านั้น เป็นคำสั่ง หรือการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งการหรือกระทำการใดไปตามความในวรรคก่อนแล้ว ให้ นายกรัฐมนตรีแจ้งให้สภาทราบ”

เมื่อคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ยกร่างเสร็จ เสนอสภาร่างรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาต่อไป ตั้งแต่ ๒๑ มกราคม ๒๕๐๘ และรับร่างนั้นไว้ พิจารณา โดยทั้งคณะกรรมการ ๒๕ คน ไปพิจารณา ตั้งแต่ ๓ มิถุนายน ๒๕๐๘ คณะ กรรมการพิจารณาเสร็จเมื่อ ๒ ตุลาคม ๒๕๑๐ และเสนอสภาร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา วาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตรา ตั้งแต่ ๕ ตุลาคม ๒๕๑๐ จนถึง ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ แล้วลงมติให้เสนอสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานของรัฐสภา ทำหน้าที่นิติบัญญัติพิจารณาต่อไป

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ รัฐสภาทำหน้าที่นิติบัญญัติ ลงมติให้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระมหากษัตริย์ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้ได้

เจ้าหน้าที่ดำเนินการจารึกรัฐธรรมนูญลงในสมุดข่อย เสร็จเมื่อ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๑๑ และได้มีพระราชพิธีพระราชทานรัฐธรรมนูญ ในวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑

อำนาจหน้าที่ของรัฐสภา

เมื่อประเทศไทยได้เปลี่ยนระบอบการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็น ระบอบประชาธิปไตย โดยมีรัฐธรรมนูญเป็นหลักในการปกครองแล้ว รัฐธรรมนูญได้แบ่ง แยกการใช้อำนาจธิปไตยออกเป็น ๓ ทาง คือ อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และ อำนาจตุลาการ

ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะเรื่องของอำนาจนิติบัญญัติ ซึ่งได้แก่สภาผู้แทนราษฎร หรือรัฐสภา สุกแต่จะมีสภาเดียวหรือสองสภา เรียกรวมได้ว่า “สภานิติบัญญัติ” มีอำนาจ หน้าที่ดังต่อไปนี้ คือ

๑. อำนาจหน้าที่ในการตรากฎหมายขึ้นใช้ในการปกครองประเทศ
๒. อำนาจหน้าที่ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน
๓. อำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบ
๔. อำนาจหน้าที่โดยเฉพาะเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ

LIART

๑. อำนาจหน้าที่ในการตรากฎหมาย

รัฐธรรมนูญบัญญัติว่า บรรดาพระราชบัญญัติทั้งหลายจะตราขึ้นใช้บังคับเป็นกฎหมายได้ ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ผู้มีสิทธิริเริ่มในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ได้แก่รัฐบาล และสมาชิกสภา แต่ถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติงบประมาณแผ่นดินแล้ว รัฐบาลเท่านั้นที่มีสิทธิเสนอ และถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน^(๓) สมาชิกจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติที่นำเข้าสู่การพิจารณาของสภานั้น โดยปกติที่ประชุมจะต้องพิจารณาเป็น ๓ วาระ คือ

วาระที่ ๑ พิจารณาปรึกษากันว่า จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้พิจารณาต่อไป หรือไม่ ถ้าสภาเห็นสมควรที่จะออกกฎหมายในเรื่องที่เสนอนั้นก็จะลงมติรับไว้พิจารณา ถ้าหากไม่เห็นสมควรและลงมติไม่รับ ร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ตกไป การลงมติดี้อะเสียดยิ่งมากเป็นเกณฑ์ เว้นแต่จะเป็นเรื่องสำคัญ เช่นการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เป็นต้น ต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยถึงสองในสาม ก็ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

ในบางกรณี ก่อนที่สภาจะลงมติรับหลักการ รัฐบาลอาจขอรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไปพิจารณาก่อนก็ได้ ถ้าหากสภาอนุমัติ หรือสภาอาจลงมติให้ส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปให้คณะกรรมการพิจารณาก่อนรับหลักการแล้วนำมาเสนอสภาว่าควรรับหลักการหรือไม่ก็ได้

(๓) ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่ช่วยข้อความต่อไปนี้ทั้งหมด หรือแต่ข้อใดข้อหนึ่ง กล่าวคือ การตั้งขึ้น หรือยกเลิก หรือลด หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือผ่อนหรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร หรือรับ หรือรักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการกู้เงิน หรือการกำไระกัน หรือการใช้เงินกู้ หรือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัย ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่

วาระที่ ๒ เมื่อสภาลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ ไว้พิจารณาแล้ว ก็จะมีมติให้ส่งไปให้คณะกรรมการพิจารณา คณะกรรมการมี ๒ ประเภท คือ

คณะกรรมการสามัญ และคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการสามัญ สภาเลือกตั้งไว้เป็นประจำเป็นคณะ ๆ และเลือกจากผู้ที่เป็นสมาชิกสภา ส่วนคณะกรรมการวิสามัญ เลือกตั้งขึ้นเฉพาะคราวตามแต่จะเห็นสมควร และเลือกจากผู้ที่เป็นสมาชิกสภาหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาก็ได้

ในการพิจารณาชั้นกรรมการนี้ สมาชิกผู้ใดมีความประสงค์ที่จะขอแก้ไขข้อความในร่างพระราชบัญญัตินั้นอย่างไร ก็มีสิทธิเสนอเป็นคำแปรญัตติไปยังประธานคณะกรรมการ ภายในเวลาที่สภากำหนดให้ ผู้แปรญัตติมีสิทธิที่จะไปชี้แจงแสดงความเห็นของตนเพื่อประกอบคำแปรญัตตินั้นต่อกรรมการ

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว จะเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อประธานสภาพร้อมทั้งรายงานผลการพิจารณาว่า ได้มีการแก้ไขหรือไม่ มาตราใดบ้าง พร้อมทั้งผลการพิจารณาคำแปรญัตติ ประธานสภาจะได้นำเข้าสู่ที่ประชุมสภาพิจารณาต่อไป ซึ่งสภาจะได้พิจารณาเรียงตามลำดับเป็นมาตรา ๆ ไป เริ่มแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ มาตรา ๑, ๒, ๓, ไปจนจบร่าง ในระหว่างนี้หากมีปัญหาเกิดขึ้น สภาอาจลงมติให้ส่งปัญหานั้นไปให้คณะกรรมการพิจารณาใหม่ก็ได้

วาระที่ ๓ เมื่อพิจารณาเรียงมาตราจบแล้ว สภาจะลงมติเป็นการพิจารณาในวาระที่ ๓ ว่า สมควรประกาศร่างพระราชบัญญัตินั้นใช้บังคับเป็นกฎหมายได้หรือไม่

แต่ในบางคราวเมื่อมีเรื่องจำเป็นรีบด่วน ถ้ารัฐบาลเสนอหรือสมาชิกสภาร่วมกันตั้งแต่ ๑๕ คนขึ้นไป เสนอขอให้พิจารณารวดเดียว ๓ วาระก็ได้ ทั้งนี้ยกเว้นเฉพาะร่างพระราชบัญญัติงบประมาณแผ่นดิน

ที่กล่าวมาแล้วนี้ เป็นวิธีการพิจารณาในขณะที่มีสภาเดียว แต่ถ้าหากสภามี ๒ สภา เมื่อสภาผู้แทนพิจารณาเสร็จเห็นควรให้ใช้กฎหมายฉบับนั้นได้ ก็จะส่งขึ้นไปยังสภาสูง

หรือวุฒิสภา ซึ่งสภาสูงก็จะพิจารณาเป็น ๓ วาระในทำนองเดียวกันกับสภาล่าง และถ้าหากสภาสูงเห็นชอบด้วย โดยไม่มีการแก้ไข ก็ให้ดำเนินการนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ต่อไป

หากสภาสูงลงมติแก้ไขเพิ่มเติม ก็ให้ส่งคืนมายังสภาล่าง และให้สภาทั้งสองต่างตั้งกรรมาธิการฝ่ายละเท่า ๆ กันตามแต่สภาล่างจะกำหนด ประกอบเป็นคณะกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นตามที่มิขัดแย้งระหว่างสภาทั้งสอง แล้วรายงานต่อสภาทั้งสอง ถ้าสภาทั้งสองข้างเห็นชอบด้วยร่างที่คณะกรรมาธิการร่วมพิจารณาแล้ว ก็เป็นอันดำเนินการต่อไป เพื่อการประกาศใช้ทั้งที่กล่าวข้างต้น ถ้าสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน

หรือถ้าหากสภาสูงไม่เห็นชอบด้วยร่างที่สภาล่างเสนอฯ ก็ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้และส่งกลับคืนไปยังสภาล่าง

ร่างพระราชบัญญัติที่กองยับยั้งไว้ทั้งสองกรณีดังกล่าวแล้วนั้น เมื่อเวลาล่วงพ้นไปหนึ่งปีสภาล่างอาจยกร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นพิจารณาใหม่ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าหากสภาลงมติยืนยันร่างเดิม หรือร่างที่คณะกรรมาธิการร่วมกันได้พิจารณากันไว้คะแนนเสียงมากกว่าครึ่งจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาแล้ว ก็ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา และให้ดำเนินการต่อไปเพื่อการประกาศใช้เป็นกฎหมายได้

แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัติที่กองยับยั้งไว้ นั้น เป็นร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวด้วยการเงิน สภาล่างอาจยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ทันที โดยไม่ต้องรอรเวลาหนึ่งปีตามความที่กล่าวไปวรรคก่อน

มีบทบัญญัติเป็นพิเศษเพิ่มขึ้นในรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๑๑ ให้สิทธิสมาชิกวุฒิสภาเสนอร่างพระราชบัญญัติได้เช่นเดียวกับสมาชิกสภาผู้แทน สำหรับวิธีดำเนินการพิจารณาปรึกษากันทำนองเดียวกัน มีแตกต่างกันเพียงว่า ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอทางวุฒิสภานั้น เมื่อวุฒิสภาพิจารณาเสร็จแล้ว ส่งไปยังสภาผู้แทนเพื่อพิจารณาต่อไป ถ้าสภาผู้แทนไม่เห็นชอบด้วย ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

การประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติซึ่งได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

ร่างพระราชบัญญัติใดพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย และพระราชทานคืนมายังรัฐสภา หรือมิได้พระราชทานคืนมาภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย (กรณีเช่นนี้เรียกว่า พระมหากษัตริย์ทรงยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้) สภาจะต้องปรึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้นใหม่ ถ้าสภาลงมติยืนยันตามเดิม ด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายอีกครั้งหนึ่ง หากพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธย พระราชทานลงมาภายในสามสิบวัน ก็ให้นำพระราชบัญญัตินั้นประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเป็นกฎหมายได้ เสมือนหนึ่งว่าพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว

๒. อำนาจหน้าที่ ในการควบคุมราชการแผ่นดิน

รัฐธรรมนูญให้อำนาจรัฐสภาในการควบคุมฝ่ายบริหารหรือรัฐบาล โดยวิธีการตั้งกระทู้ถามในที่ประชุมสภา และการเสนอญัตติเปิดอภิปรายทั่วไปเกี่ยวกับความไว้วางใจในรัฐมนตรีเป็นรายตัวหรือทั้งคณะ

มีบทบัญญัติในเรื่องนี้ไว้ว่า

“วุฒิสภาและสภาผู้แทน มีอำนาจควบคุมราชการแผ่นดิน ในที่ประชุมวุฒิสภา หรือสภาผู้แทน สมาชิกทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน”

“สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนไม่ต่ำกว่าหนึ่งในห้า ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอให้เปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภาหรือสภา

LIART

ผู้แทนแล้วแต่กรณี เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ฯลฯ แต่คณะรัฐมนตรีย่อมมีสิทธิขอให้ระงับการเปิดอภิปรายทั่วไปนั้นเสียได้ เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ในการเปิดอภิปรายตามมาตรานี้ สภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้”

* “สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนทั้งสองสภา รวมทั้งสมาชิกของแต่ละสภา ไม่ต่ำกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายตัวหรือทั้งคณะ ฯลฯ เมื่อการเปิดอภิปรายทั่วไปสิ้นสุดลง โดยมีใช้ด้วยมติให้ผ่านระเบียบวาระเปิดอภิปรายนั้นไป ให้ที่ประชุมรัฐสภาลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจ แต่การลงมติในกรณีเช่นว่านี้ มิให้กระทำในวันเดียวกับวันที่การอภิปรายสิ้นสุด”

* “ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับราชการแผ่นดินที่คณะรัฐมนตรี เห็นสมควรจะฟังความคิดเห็นของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทน นายกรัฐมนตรีจะแจ้งไปยังประธานรัฐสภาขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐสภาก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้รัฐสภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้”

๒.๑ กระตุ่ถาม

การตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรี จะต้องตามเฉพาะเรื่องอันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ของรัฐมนตรี กระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง ซึ่งจะถามในเรื่องเกี่ยวกับข้อเท็จจริง หรือจะถามในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายก็ได้

ลักษณะต้องห้ามที่ไม่ให้ตั้งเป็นกระทู้ถาม คือ

ก. ถามเพื่อให้ออกความเห็น

* บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่นำมาลงไว้ข้างบนนี้ ถัดจากรัฐธรรมนูญปี ๒๕๑๑ ส่วนรัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๒ ก็มีข้อความทำนองเดียวกัน แต่แตกต่างกันในรายละเอียดเล็กน้อย

- ข. ตามเป็นเชิงโต้แย้ง ประชด หรือแก่งใส่ร้ายเสียคดี
- ค. ตามด้วยข้อความเคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
- ง. ตามในเรื่องไม่เป็นสาระ
- จ. ตามเพื่อจะทราบข่าวในหนังสือพิมพ์ หรือกิจการส่วนตัวบุคคลใดๆ
ว่าเป็นจริงหรือไม่

และกระทู้ถามใดที่ถามในเรื่องที่รัฐมนตรีได้ตอบแล้ว ประธานสภาจะสั่งระงับไม่ให้ถาม เว้นแต่จะพิจารณาเห็นว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

กระทู้ถามจำแนกออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ กระทู้ถามทั่วๆ ไป และกระทู้ถาม
ธรรมดา กระทู้ถามทั่วๆ ไปนั้น คือ ถ้ากระทู้ถามใดมีสาระสำคัญอันเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของ
แผ่นดิน หรือเป็นเหตุฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนเพราะเป็นภัยสาธารณะ หรือเป็นเรื่อง
ที่กระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเสรีภาพของ
ประชาชนอย่างร้ายแรง ซึ่งรัฐมนตรีจะต้องรับชี้แจงหรือดำเนินการโดยทันที เช่นนี้สมาชิก
จะตั้งเป็นกระทู้ถามทั่วๆ ไปได้

กระทู้ถามธรรมดานั้น สมาชิกจะขอให้ตอบทางราชกิจจานุเบกษาก็ได้

อนึ่ง กระทู้ถามที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับส่วนได้เสียของประเทศชาติ ถ้าหากเปิดเผย
ไปแล้ว จะเป็นผลเสียหายแก่ประเทศชาติ รัฐธรรมนูญได้ให้โอกาสแก่รัฐมนตรีที่จะไม่ตอบ
กระทู้ถามนั้น ๆ ได้ การที่รัฐมนตรีจะไม่ตอบกระทู้ถามที่เห็นว่าเป็นเรื่องยังไม่ควรเปิดเผย
นั้น แม้ว่าจะเป็นการขัดข้องก็ได้ หรือในตอนที่ถามบางข้อ รัฐมนตรีอาจไม่ตอบก็ได้

โดยปกติกระทู้ถามที่ตั้งถามในสภา เมื่อรัฐมนตรีตอบแล้ว สมาชิกมีสิทธิซักถาม
ได้อีก ๓ ครั้ง เว้นแต่ผู้ถามไม่พอใจซักถาม

รัฐมนตรีมีสิทธิที่จะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามไปได้ ในเมื่อยังไม่พร้อมที่จะตอบ
กระทู้ถามนั้น เพราะกระทู้ถามบางเรื่องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงซึ่งจะต้องใช้เวลาสอบสวน เพื่อ
ให้ได้ความจริงแจ่มแจ้งเสียก่อน

แต่กระทู้ถามใด เมื่อถึงระเบียบวาระของกระทู้ถามนั้น ถ้าผู้ถามไม่ถามหรือไม่อยู่
ในที่ประชุม ให้ถือว่าผู้ถามได้ถอนกระทู้ถามนั้น

๒.๒ ญัตติเปิดอภิปรายทั่วไป

ญัตติเปิดอภิปรายทั่วไปนั้น ก็คล้ายกันกับกระทู้ถาม แต่เป็นกระทู้ถามที่สมาชิกสภาถามและซักในเวลาเดียวกัน และในเรื่องเดียวกันได้ทุกคน และเป็นเรื่องที่สำคัญมากกว่าที่จะตั้งกระทู้ถาม คือ ตามธรรมเนียมการตั้งกระทู้ถาม ใช้สำหรับเรื่องปกติธรรมดาเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่สลักสำคัญนัก เป็นการขอทราบข้อเท็จจริงหรือข้อนโยบายบางเรื่องให้แจ่มแจ้งหรือเพื่อเร่งรัดการปฏิบัติงานของรัฐมนตรี ไม่ประสงค์จะโต้เถียงกับรัฐบาลในกิจการที่ได้กระทำไปนั้นให้เป็นการแตกหัก แต่เมื่อรัฐมนตรีได้ตอบไปแล้วยังไม่เป็นที่พอใจ ก็อาจเสนอญัตติเปิดอภิปรายทั่วไปได้

ในกรณีเปิดอภิปรายโดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจ ก็เพื่อเป็นการสำรวจการกระทำของรัฐบาล ส่วนญัตติเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติความไว้วางใจในรัฐมนตรีเป็นรายตัวหรือทั้งคณะนั้น เป็นการใช้สิทธิเพื่อจะจับผิดในการกระทำของรัฐมนตรี หรือเพื่อกำหนดการกระทำของรัฐมนตรี ในการทำหน้าที่ควบคุมรัฐบาลของสมาชิกสภา

ญัตติเปิดอภิปรายทั่วไปมีความแตกต่างกับกระทู้ถาม ก็คือ

ก. กระทู้ถาม สมาชิกตั้งถามและซักถามได้เพียงคนเดียว สมาชิกอื่นไม่เข้าร่วม

ด้วย ญัตติเปิดอภิปราย สมาชิกทุกคนมีสิทธิเข้าร่วมอภิปรายซักถามได้

ข. กระทู้ถาม ผู้ถามมีสิทธิถามและซักถามอีกได้ ๓ ครั้ง แล้วก็เลิกกันไป

ญัตติเปิดอภิปราย อภิปรายและซักถามได้ไม่มีจำกัดครั้ง

ญัตติเปิดอภิปรายทั่วไป เหมือนกับกระทู้ถามอยู่อย่างหนึ่ง ก็คือ

กระทู้ถาม รัฐมนตรีทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

ญัตติเปิดอภิปรายทั่วไป (เฉพาะกรณีที่เปิดอภิปราย แต่ไม่มีการลงมติไว้วางใจ) คณะรัฐมนตรีย่อมมีสิทธิขอให้ระงับการเปิดอภิปรายทั่วไปนั้นเสียได้ เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

LI RT

๓. อำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบ

นอกจากอำนาจหน้าที่ในการตรากฎหมายและการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินแล้ว รัฐธรรมนูญได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาในการที่จะให้ความเห็นชอบในกรณีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

๑. การให้ความเห็นชอบในการตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตาม มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙
๒. การให้ความเห็นชอบในการสืบราชสมบัติ ตามมาตรา ๒๓
๓. การให้ความยินยอมในการประกาศสงคราม ตามมาตรา ๑๔๙
๔. การให้ความเห็นชอบแก่หนังสือสัญญา ตามมาตรา ๑๕๐
๕. การให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้และเลิกใช้อำนาจนิติบัญญัติทางคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๘ ในเมื่อพระมหากษัตริย์จะไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักร หรือจะทรงบริหารพระราชภาระไม่ได้ด้วยเหตุใดก็ตาม จะได้ทรงแต่งตั้งผู้ใดคนหนึ่ง ด้วยความเห็นชอบของรัฐสภา เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตามมาตรา ๑๘ ก็ดี ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่สามารถทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เพราะยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะหรือเพราะเหตุอื่นใดก็ดี ให้คณะองคมนตรีเสนอชื่อผู้ใดคนหนึ่ง ที่สมควรดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบ เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประธานรัฐสภาประกาศในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ แต่งตั้งผู้นั้นเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ราชบัลลังก์หากว่างลง ให้คณะองคมนตรีเสนอพระนามผู้สืบราชสันตติวงศ์ตามกฎหมายแก่พระบาทสมเด็จพระพุทธศักราช ๒๔๖๗ ต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบ เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประธานรัฐสภาอัญเชิญองค์ผู้สืบราชสันตติวงศ์ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์สืบไป แล้วให้ประธานรัฐสภาประกาศเพื่อให้ประชาชนทราบ ฯลฯ

มาตรา ๑๔๙ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการประกาศสงคราม เมื่อได้รับความยินยอมของรัฐสภาแล้ว

มติให้ความยินยอมของรัฐสภา ต้องมีเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา

มาตรา ๑๕๐ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญา สันติภาพสงบศึก และทำหนังสือสัญญาอื่นกับนานาประเทศ

หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติ เพื่อให้การเป็นไปตามสัญญา ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

มาตรา ๑๕๑ ในยามที่มีสถานะสงครามหรือในภาวะคับขันถึงขนาด อันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร และการใช้อำนาจนิติบัญญัติทางรัฐสภาตามปกติอาจขัดข้องหรือไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ เมื่อคณะรัฐมนตรีเสนอ รัฐสภาจะมีมติให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางคณะรัฐมนตรี โดยประกาศพระบรมราชโองการให้ใช้บังคับเช่นพระราชบัญญัติก็ได้ มติดังกล่าว รัฐสภาจะมีมติให้เลิก เสียเมื่อใดก็ได้

หากสถานะ สงคราม หรือ ภาวะ คับ ขัน ดัง กล่าวในวรรคหนึ่งเกิดขึ้นหรือมีอยู่ในระหว่างสภาผู้แทนราษฎรยุบก็ดี หรือไม่สามารถจะเรียกประชุมรัฐสภาได้ทันทีทั้งที่ก็ดี พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางคณะรัฐมนตรีได้ โดยประกาศพระบรมราชโองการให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติ

อนึ่ง นอกจากที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ทั้งนี้แล้ว ยังมีกฎหมายอื่นบัญญัติให้ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาอีก คือ การตั้งกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ การตั้งประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และการตั้งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

๔. อำนาจหน้าที่ โดยเฉพาะเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ

อำนาจหน้าที่ดังจะกล่าวต่อไปนี้ รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้เป็นอำนาจของรัฐสภา โดยเฉพาะ คือ

LIIRT

๔.๑ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มีดังต่อไปนี้

๑. ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติม ต้องมาจากคณะรัฐมนตรีหรือจากสมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนทั้งสองสภารวมกัน หรือจากสมาชิกของแต่ละสภา ไม่ต่ำกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา

๒. ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม และให้รัฐสภาพิจารณาเป็นสามวาระ

๓. การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ และต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา

๔. การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ

๕. เมื่อการพิจารณาวาระที่สองเสร็จสิ้นแล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้รัฐสภาพิจารณาในวาระที่สามต่อไป

๖. การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ขึ้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ และต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา

๗. เมื่อการลงมติได้เป็นไปตามที่กล่าวข้างบนนี้แล้วให้นำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย (ดำเนินการวิธีเดียวกับทูลเกล้าฯ ถวายร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภาได้เห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้)

ถ้าพระมหากษัตริย์ทรงพระราชดำริเห็นว่า ร่างรัฐธรรมนูญที่นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายกระทบถึงประโยชน์ได้เสียสำคัญของประเทศหรือประชาชน และทรงพระราชดำริเห็นสมควรให้ประชาชนได้วินิจฉัย พระมหากษัตริย์ย่อมทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะให้ประชาชนทั่วประเทศออกเสียงเป็นประชามติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยร่างรัฐธรรมนูญนั้น

ในการให้ประชาชนออกเสียงเป็นประชามติ จะต้องมีประกาศพระบรมราชโองการ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่นำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวาย และให้ประธานรัฐสภา เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

เมื่อมีประกาศพระบรมราชโองการแล้ว ให้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดวันให้ ประชาชนออกเสียงเป็นประชามติภายในเก้าสิบวัน นับแต่วัน ประกาศ พระ บรมราชโองการ และวันออกเสียงประชามติต้องเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

บุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ย่อมมีสิทธิออกเสียงประชามติ หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ในการให้ประชาชนออกเสียงเป็นประชามติ ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้ามีประชามติเห็นชอบด้วยร่างรัฐธรรมนูญ พระมหากษัตริย์จะได้ทรงลงพระปรมาภิไธย ภายในสามสิบวัน นับแต่วันประกาศผลประชามติ และเมื่อได้ประกาศรัฐธรรมนูญนั้นใน ราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ ถ้ามีประชามติ ไม่เห็นชอบด้วยร่างรัฐธรรมนูญ ให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นตกไป

๔.๒ ตุลาการรัฐธรรมนูญ

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้อยู่ ๒ ประการ คือ

๑. พิจารณาวินิจฉัยยับยั้งบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลมีความเห็นว่า มีข้อความ แย้งหรือขัดต่อรัฐธรรมนูญ และส่งมาให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ^(๔)

๒. พิจารณาวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทน คนใดคนหนึ่งสิ้นสุดลงตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ในเมื่อสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภา ผู้แทนสภาใดสภาหนึ่งไม่น้อยกว่าห้าคนเข้าชื่อกันร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิก^(๕)

(๔) คำวินิจฉัยของตุลาการรัฐธรรมนูญ ถือเป็นเด็ดขาดทั้งสองกรณี สำหรับกรณีแรก คำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดแย้งหรือขัดต่อรัฐธรรมนูญ ให้ใช้ได้โดยคดี ทั้งปวง แต่ไม่กระทบกระทั่งคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว
กรณีที่สอง คำวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งสิ้นสุดลง ไม่กระทบกระทั่งต่อการที่ สมาชิกคนนั้นได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิกก่อนหน้านั้น

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วยประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีกรมอัยการ และบุคคลอื่นอีกสี่คน
ซึ่งรัฐสภาแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในทางกฎหมาย

ประธานวุฒิสภา เป็นประธานตุลาการรัฐธรรมนูญ
ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งทั่วไป ให้รัฐสภาแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญจากผู้ทรง
คุณวุฒิ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมรัฐสภาครั้งแรก

ตุลาการรัฐธรรมนูญ ซึ่งรัฐสภาแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

๑. เปิดสมัยประชุมสภาครั้งแรกหลังจากการเลือกตั้งทั่วไป

๒. ทาย

๓. ลาออก

๔. ขาดคุณสมบัติสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน หรือเป็น
บุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หุนหวนเป็นใบ้ ซึ่งไม่สามารถอ่านและเขียน
หนังสือได้ เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิ
เลือกตั้งโดยคำพิพากษา หรือติดยาเสพติดให้โทษ ตามข้อทั้งสองข้าง หรือเป็นบุคคล
ล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี

ถ้าตำแหน่งตุลาการรัฐธรรมนูญ ซึ่งรัฐสภาแต่งตั้งว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจาก
ถึงคราวออกตามข้อ ๑ ที่กล่าวข้างบน ให้รัฐสภาแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญเข้ามาแทน
ภายในสามสิบวัน

๔.๓ การตีความรัฐธรรมนูญ

ถ้ามีปัญหาการตีความรัฐธรรมนูญอันอยู่ในวาระของวุฒิสภา สภาผู้แทน หรือ
ที่ประชุมรัฐสภาให้เป็นอำนาจของรัฐสภาที่จะตีความ และให้ถือว่าการตีความของรัฐสภา
เป็นเด็ดขาด

LI RT

ในการตีความรัฐธรรมนูญ ต้องมีสมาชิกประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา จึงจะเป็นองค์ประชุม

๔.๕ การออกข้อบังคับของสภา

รัฐธรรมนูญให้อำนาจในการออกข้อบังคับไว้ว่า วุฒิสภาและสภาผู้แทน มีอำนาจตั้งข้อบังคับการประชุมปรึกษาของแต่ละสภา เกี่ยวกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติ การเสนอญัตติ การประชุม การปรึกษา และกิจการอื่น เพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

□ □

หน่วยงาน กับ การประชาสัมพันธ์

โดย ศาสตราจารย์อนันต์

วิทยากรเอก

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

คำนำ

ในสังคมประชาธิปไตยทุกวันนี้ ประชาชนควร
จะได้มีสิทธิ์ มีเสียงรับรู้อันสิ่งทีควรรู้อ และเข้าใจในสิ่งทีควร
จะเข้าใจ ยิ่งนับวันประชาชนจะมีการศึกษา มีความรู้สูงขึ้น
ความคิดความอ่านก็ย่อมจะเพิ่มพูนเป็นลำดับ การนอนหลับ
ทับสิทธิ์ ไม่ยอมรับรู้ในความเปลี่ยนแปลงของสังคมตลอด
จนความขัดแย้ง วุ่นวายโกลาหลที่เคยมีมาแต่เดิม ก็จะหมด
ไป ความรู้จักนึก รู้จักคิดพิจารณาในเหตุการณ์ใหม่ ๆ จะ
เข้ามาแทนที่

หลักการและความเปลี่ยนแปลงของสังคมเช่นที่
กล่าวมานี้ บรรดาสถาบันหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วย
ราชการและเอกชน ย่อมตระหนักเป็นอย่างดี จึงได้พยายาม
ที่จะปรับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง ใน
เรื่องเดียวกัน ให้มีความรู้ความเข้าใจไปในทางเดียวกัน
โดยการตรวจสอบท่าที ความคิดเห็น และชี้แจงหรือแถลง
ให้ทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความร่วมมือ
ประสาน สัมพันธ์เป็นการป้องกันความเข้าใจผิด ความ
พยายามในการดำเนินงานที่จะปรับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของ
ประชาชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีและร่วมมือ สนับสนุนที่
ว่านี้ เป็นเรื่องของการประชาสัมพันธ์ในยุคปัจจุบัน ซึ่งได้
ก้าวเข้ามามีบทบาทความสำคัญ จำเป็นแก่การปฏิบัติจัดทำ
ขึ้นในสถาบันหรือในหน่วยงานทุกสาขา ทุกแขนง ให้ไปสู่
ประชาชนโดยทั่วไป

LIART

ความหมายของคำว่า “การประชาสัมพันธ์”

“การประชาสัมพันธ์” มีความหมายกว้างกว่า “การโฆษณา” บางหน่วยงานถึงกับใช้ว่า การโฆษณาประชาสัมพันธ์ควบคู่กันไป ซึ่งอาจทำให้ความหมายของคำว่า “การประชาสัมพันธ์” (public relations) ทั้งในทางทฤษฎีและด้านปฏิบัติไขว้เขว สับสนไป ทั้งนี้ เพราะคำว่า “การโฆษณา” ในภาษาไทย นั้น มีทั้งการโฆษณาชวนเชื่อ (propaganda) การโฆษณาสินค้า (advertising) และการโฆษณาเผยแพร่ (publicity) รวมอยู่ด้วย

การโฆษณาชวนเชื่อนั้น เป็นการโฆษณาเพื่อเผยแพร่ลัทธินิยม โดยมีเจตนาความมุ่งหมายที่จะจูงใจประชาชนด้วยกลวิธีต่าง ๆ ให้หลงเชื่อ หรือให้เกิดความเห็นนิยมไปตามแนวผลประโยชน์หรือแนวนิยามตามความประสงค์ ของผู้โฆษณา ซึ่งมีการปฏิบัติ โดยอาศัยหลักจิตวิทยาอันเป็นศาสตร์หรือวิชาการ อีก ชนิด หนึ่ง เข้าสนับสนุน การโฆษณาชวนเชื่อจึงไม่รวมอยู่ในความหมายของการประชาสัมพันธ์

การโฆษณาสินค้า คือการโฆษณาที่มีการซื้อเวลาหรือเนื้อที่หรือสื่อการโฆษณา

อื่นใดเพื่อจูงใจให้ประชาชนเกิด “ความอยาก” ที่จะซื้อสินค้าหรือบริการ เช่น ซื้อเวลาออกอากาศในการส่ง วิทยุกระจายเสียง และโทรทัศน์ หรือการซื้อหน้ากระดาษหนังสือพิมพ์ สำหรับการ โฆษณา ซื้อ เนื้อที่ป้ายโฆษณา สำหรับ ปัก ประกาศ แจก ความ หรือเช่าที่ดินเพื่อยกป้ายโฆษณาเพื่อประกาศ แจกความสินค้า เหล่านี้ เป็นการโฆษณาหวังผลที่จะขายสินค้าหรือบริการของผู้ลงทุนโฆษณาแต่ฝ่ายเดียว ส่วนใหญ่จะไม่มี การสำรวจตรวจสอบความคิดเห็นของประชาชนว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ จึงไม่อยู่ในความหมายของการประชาสัมพันธ์อีกเช่นกัน

ส่วนการโฆษณาเผยแพร่ มีความหมายใกล้เคียงกับการ ให้ การศึกษา (education) กล่าวคือ การโฆษณาเผยแพร่เป็นการโฆษณอบอกกล่าวข่าวสาร ไปยังประชาชนทางบ้านเดียว เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวต่าง ๆ หรือจะเป็นการโฆษณาชักจูงใจ เพื่อให้ประชาชนเกิดความสนใจ เกิดความนิยม และให้ความสนับสนุนร่วมมือ ก็ได้ สำหรับการให้การศึกษา นั้น เป็นการบอกกล่าวให้ทราบ ให้

เข้าใจในความรู้หรือในข่าวสารประการเดียว โดยมีได้มีเจตนาที่จะโน้มน้าวชักจูงใจ ให้ต้องเชื่อ ต้องนิยม หรือต้องคล้อยตาม เห็นด้วย การให้การศึกษาอันนี้ ยังมีความหมายใกล้เคียงกับการบอกกล่าวให้บริการข่าวสาร (information) อีกด้วย

ฉะนั้น เมื่อกล่าวถึงการประชาสัมพันธ์แล้ว หน่วยงานส่วนใหญ่ จึงมักจะพุ่งเล็งไปถึงเรื่อง การเผยแพร่ข่าวสารของหน่วยบริการข่าวสารเป็นลำดับแรก ทั้งนี้เนื่องจากการโฆษณาเผยแพร่ และหรือ การให้การศึกษาคือการให้ความรู้ ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับการประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีหลักการบอกกล่าวข่าวสารตามความเป็นจริงให้ทราบ และอีกประการหนึ่งหน่วยงานต่าง ๆ มักจะรู้จักวิธีเผยแพร่บริการข่าวสาร อันเป็นวิธีหนึ่งของการปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์มากกว่าวิธีอื่น ด้วยเหตุสองประการนี้จึงทำให้มีความเข้าใจกันมาแต่เดิมว่า การประชาสัมพันธ์นั้นเป็นแต่เพียงเรื่องการเผยแพร่ ชี้แจง แดงลงข่าวสาร จากรากฐานข้อเท็จจริง เท่านั้น หากผิดไปจากข้อเท็จจริง ก็จะถูกสรุปว่าเป็นการโฆษณาชวนเชื่อ หรือโฆษณาสินค้า เพื่อสร้างเรื่อง “ให้คง” ขึ้น

แม้ว่า การโฆษณาเผยแพร่จะเป็นการบอกกล่าว ชี้แจง แดงลงข่าวสาร หรือ

ให้ความรู้ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานข้อเท็จจริงเป็นประการสำคัญ ก็ตาม แต่ยังมีลักษณะของการปฏิบัติจัดทำที่มีออกไป จาก สถาบันหรือจากหน่วยงานเพียงด้านเดียว ทางเดียว (one-way process) จึงยังไม่เป็นการประชาสัมพันธ์ที่แท้จริง ตามความหมายของการประชาสัมพันธ์ในยุคปัจจุบันนี้ เมื่อได้บอกกล่าว ข่าวสาร การดำเนินงานของหน่วยงานไปยังประชาชนแล้ว ในขณะที่เดียวกัน สถาบันหรือหน่วยงานนี้จะต้องมีการคอยสลับ ตรีบฟัง ทำที่ ความคิดเห็นของประชาชนพร้อมกันไปในช่วงเวลานี้ อีกด้วยว่า กลุ่มประชาชนใด มีทำที่ความคิดเห็นให้ความสนับสนุน หรือขัดแย้งเพียงใด หรือไม่ การสลับ ตรีบฟัง ความคิดเห็นของประชาชนที่เรียกว่า “ประชามติ” (public opinion) นี้ เป็นการสำรวจ ตรวจสอบ เพื่อนำเอากระแสความคิดเห็นของกลุ่มประชาชนมาให้สถาบัน หรือ หน่วยงาน ได้วิจัย ได้ทราบ เพื่อวางแผนการดำเนินงาน กิจการของตนต่อไป เป็นการปฏิบัติจัดทำที่มีไปจากหน่วยงาน แล้วมีผลปฏิบัติจากกลุ่มประชาชนสะท้อนกลับมาสู่สถาบัน หรือหน่วยงานอีกทางหนึ่งควบคู่กันไป เป็นสองทาง (two-way process) ตลอดระยะ

เวลาที่สถาบันหรือหน่วยงานนั้นได้บริหาร
กิจการและดำเนินงานประชาสัมพันธ์

สำหรับในต่างประเทศ ความหมาย
ของการประชาสัมพันธ์ จะมีอย่างไรนั้น
ควรจะได้ศึกษาคำจำกัดความ ของ สถาบัน
การประชาสัมพันธ์ แห่ง ประเทศ อังกฤษ
(The Institute of Public Relations) อัน
เป็นสมาคมนัก ประชาสัมพันธ์ แห่งเดียวใน
ประเทศอังกฤษ ซึ่งได้ให้คำนิยามความ
หมายของการประชาสัมพันธ์ในแง่ปฏิบัติไว้
ว่า "คือ การจัดทำอย่างสุ่มรอบคอบ
และอย่างมีแผน ตลอดจนด้วยความอดทน
อย่างไม่ละลด เพื่อที่จะสร้างและรักษา
ไว้ซึ่งความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกันระหว่าง
สถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง"^(๑)

และทางด้านสหรัฐอเมริกา สมาคม
การประชาสัมพันธ์แห่งสหรัฐอเมริกา (The
Public Relations Society of America) ได้
ให้คำจำกัดความของการประชาสัมพันธ์ไว้ว่า
"คือ การดำเนินงานของโรงงาน สหบาล
บริษัท ธุรกิจ วิชาชีพ รัฐบาล และ
สถาบันอื่นใด ในอันที่จะสร้างหรือยังให้
เกิดความสัมพันธ์ในเชิง ก่อประโยชน์และ

เกิดปกติสุขกับประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เช่น
ลูกค้า พนักงาน ผู้ถือหุ้น และ
ประชาชนโดยทั่วไป โดยการปรับปรุง
ตนเองของสถาบันให้เข้ากับสภาพแวดล้อม
และให้เป็นที่เข้าใจ แก่ ประชาชน ที่ เกี่ยว
ข้องเหล่านั้น"^(๒)

จากคำจำกัดความ ของ สถาบันและ
สมาคมการประชาสัมพันธ์ แห่งประเทศ
อังกฤษและสหรัฐอเมริกา ตามลำดับนั้น
พอจะได้ความหมายของ การ ประชาสัมพันธ์
เท่าที่ใช้กันอยู่ทั่วไปว่า การประชาสัมพันธ์
คือ ความพยายามซึ่งมีแผนการที่จะกระทำ
ต่อเนื่องกันไปโดยวิธีใด ๆ ของสถาบัน
หรือของหน่วยงานใน การที่ จะ สร้าง ความ
สัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดความ
เข้าใจ ระ หว่าง สถาบัน หรือ หน่ว ยงาน กับ
ประชาชนกลุ่มใหญ่ และหวังที่จะให้ ได้
รับความสนับสนุน ซึ่ง สืบเนื่อง มาจาก ทำที่
ความ คึกเห็น ของ ประชาชน กลุ่มใหญ่ นั้น
ตลอดไปอีกด้วย

จาก การ สัมมนา ทาง วิชา การ ประชา
สัมพันธ์แห่งชาติ ครั้งที่ ๑ ในหัวข้อเรื่อง
บทบาทและปัญหาการประชาสัมพันธ์ในการ

(๑) สะอาด ตันสุภณ "คำบรรยายวิชาการประชาสัมพันธ์ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๑๒" โรงเรียน
การประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี

(๒) เช่นเดียวกับ (๑)

บริหารราชการ ณ หอประชุมกรมประชา
สัมพันธ์ เมื่อกลางเดือนสิงหาคม ศกก่อน
ที่ประชุมได้พิจารณาางขอบเขต และ ความ
มุ่งหมายทั่วไปของการประชาสัมพันธ์ในการ
บริหารราชการไว้ว่า ' คือ การดำเนินงาน
ของหน่วยราชการ (กระทรวง ทบวง
กรม และส่วนราชการในภูมิภาค) โดย
วิธีโฆษณา เผยแพร่ และชี้แจงเกี่ยวกับ
นโยบายและงาน ตลอดจนโดยวิธีอื่นใด
ที่จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดี และ
ชื่อเสียงเกียรติคุณ ของ หน่วย ราชการ นั้น
ไปสู่ ประชาชน เพื่อให้ได้รับความร่วมมือ
และความนิยมจาก ประชาชน ฝ่าย ต่าง ๆ
ในการสร้างสรรค์ผล สำเร็จ แก่ หน่วย งาน
ใด ๆ ของหน่วยราชการนั้น"^(๓)

หากจะสรุปความหมายของการประชา
สัมพันธ์ ตามนัยที่ใช้กันอยู่ทั่วไป กับข้อ

หน่วยงาน กับ กลุ่มประชาชนที่เป็นเป้าหมายในการประชาสัมพันธ์

สถาบันหรือหน่วยงานในที่นี้ ก็คือ
กิจกรรมที่เอกชนหรือ กลุ่ม ชนได้ จัด ทำขึ้น
โดยประสงค์ที่จะดำเนินงานของตนในสังคม
ให้ลุ่สว่างไปตามความปรารถนา กิจกรรม
ต่าง ๆ เหล่านี้มีรูปหรือโครงสร้างแตกต่างกัน

นิยามขอบเขตความมุ่งหมายใน การ ประชา
สัมพันธ์ของหน่วยราชการ ตลอดจนของ
หน่วยงานที่เกี่ยวกับธุรกิจการค้า และหน่วย
งานอื่น ๆ แล้ว ก็จะได้ความหมายกว้าง
กว่าที่เคยเข้าใจกันมา แต่เดิมว่า การ ประชา
สัมพันธ์ นั้น เนื้อแท้ก็คือการดำเนินงานที่
มีแผนการที่จะ กระทำ ต่อ เนื่อง กัน ไป ของ
สถาบันหรือหน่วยงาน โดยวิธี โฆษณา
เผยแพร่ และชี้แจง เกี่ยวกับนโยบาย
และงาน ตลอดจนโดยวิธีอื่นใดที่จะช่วย
เสริม สร้าง ความ เข้าใจ อันดี และ ชื่อ เสียง
เกียรติคุณของสถาบันหรือของหน่วยงานไป
สู่ประชาชน เพื่อให้ได้รับความร่วมมือ
และความนิยมจากประชาชนฝ่ายต่าง ๆ ใน
การสร้างสรรค์ผลสำเร็จแก่งานใด ๆ ของ
สถาบันหรือของหน่วยงานนั้นตลอดไป

กันออกไปตามพฤติการณ์ของสังคม เช่น
ในทางการปกครอง การบริหารบ้านเมือง
สถาบันหรือหน่วยงานก็คือ **รัฐบาล**
กระทรวง ทบวง กรม หน่วยราชการ-
ภูมิภาค รวมทั้งเทศบาล สุขาภิบาล

(๓) รายงานผลและข้อเสนอแนะจากการสัมมนาทางวิชาการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ ครั้งที่ ๑ "เรื่องบทบาทของ
การประชาสัมพันธ์ในการพัฒนาประเทศ" ณ หอประชุมกรมประชาสัมพันธ์ ระหว่าง ๑๘-๒๐ สิงหาคม ๒๕๑๔
สมาคมนักประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทยจัดพิมพ์

ถ้าเป็นพฤติกรรมทางสังคมสงเคราะห์ สถา-
บันหรือหน่วยงานก็ได้แก่ สภากาชาด
สมาคมสงเคราะห์ โรงพยาบาล ฯลฯ ถ้า
เป็นพฤติกรรมด้านเศรษฐกิจ ก็ได้แก่
ธนาคาร หอการค้า สหกรณ์ บริษัท
ห้างร้าน ฯลฯ ถ้าเป็นด้านการศึกษา ก็ได้
แก่ มหาวิทยาลัย วิทยาลัย สำนักอบรม
โรงเรียน ถ้าเป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับการ
เมืองก็ได้แก่ รัฐบาล พรรคการเมือง
เหล่านี้ เป็นต้น สถาบันหรือหน่วยงานที่
กล่าวนี้ ต่างก็มีกิจกรรมเฉพาะของตนที่จะ
ต้องปฏิบัติจัดทำในสังคมแตกต่างกันไป

ตามปกติ สถาบันหรือหน่วยงาน
หนึ่ง ๆ จะต้องมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้อง
ผูกพัน กับ ประชาชน อยู่ มาก บ้าง น้อย บ้าง
ตามรูปขนาดหรือโครงสร้างของสถาบันหรือ
หน่วยงานนั้น และความเกี่ยวข้องผูกพัน
อยู่กับประชาชนนี้ แต่ละหน่วยงานก็จะมี
ประชาชนเกี่ยวข้อง ผูกพัน อยู่ เป็น กลุ่ม ๆ
นับตั้งแต่กลุ่ม ประชาชนภายในของหน่วย
งาน หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ กลุ่มผู้ร่วม
ทำงานในหน่วยงานนั่นเอง กับกลุ่มประชา-
ชนภายนอก จะเห็นได้ว่า กลุ่มประชาชน
(The Public) นี้ ยังมีลักษณะแยกช่อยออก

ไปเป็นกลุ่มย่อย ๆ อีกหลายกลุ่ม ตาม
ลักษณะที่หน่วยงานจะได้กำหนดขึ้นไว้ เป็น
เป้าหมายสำหรับดำเนินงานประชาสัมพันธ์
ให้ไปถึง กลุ่ม ประชาชน ต่าง ๆ เหล่านี้
อย่างไรก็ดี ลักษณะของกลุ่มประชาชน
ซึ่งต้องการกล่าวในที่นี้ หมายถึง คนตั้งแต่
สองคนขึ้นไป ซึ่งมีผลประโยชน์หรือความ
สนใจในเรื่องอย่างเดียวกัน และซึ่งจะเชื่อม
โยงให้บุคคลต่าง ๆ ได้เข้ามามีมือ
ร่วมกันเป็นกลุ่มก้อน ทั้งทางตรงหรือทาง
อ้อม ลักษณะสำคัญของกลุ่มประชาชนใน
การประชาสัมพันธ์ จึงมีอยู่ ๒ ประการ คือ

๑. มีลักษณะที่จะแบ่ง ช่อย เป็น กลุ่ม
ย่อย ตามลักษณะของความร่วมมือกันบาง
อย่าง เช่น แบ่งช่อยตามเพศ อายุ แบ่ง
ตามรายได้ แบ่งตามชั้นของข้าราชการ
 เป็นต้น การที่จำต้องมองกลุ่มประชาชน
เพื่อแบ่งช่อยเป็นกลุ่มย่อยนี้ ก็เพื่อให้งาน
ประชาสัมพันธ์สามารถหาทางผูกพัน เข้า
ถึงเป้าหมายให้ทั่วถึงมากที่สุด

๒. ประชาชนแต่ละคน ภายในกลุ่ม
ไม่จำเป็นต้องรู้จักซึ่งกันและกัน แต่ได้จัด
เข้าอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ด้วยเหตุว่า แต่ละ
คนมีผลประโยชน์หรือสิ่งผูกพันที่เหมือน

กัน ไม่โดยทางตรงก็ทางอ้อม เช่น เป็นสมาชิกสมาคมของสมาคม ประเภทเดียวกัน มีฐานะเดียวกัน เป็นต้น

กลุ่มประชาชนที่มี ความสำคัญ สำหรับกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์นั้น แบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ได้ ๒ ประเภท คือ

๑. กลุ่มประชาชนภายใน หมายถึงบรรดาคนที่ทำงานอยู่ในสถาบันหรือหน่วยงานเดียวกัน นับตั้งแต่หัวหน้างานชั้นสูงลงไปถึงคนงานชั้นต่ำสุด หน่วยงานจะเจริญก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จได้ ก็ด้วยอาศัยแรงงานที่มาจาก คน ทำงาน ใน หน่วยงานทุกคน ความสัมพันธ์ระหว่างคนงานในหน่วยงาน คือ กลุ่มประชาชนภายใน ถ้าเป็นไปอย่างดีแล้ว ก็จะทำให้หน่วยงานนั้นประสบความสำเร็จ แต่ถ้าความสัมพันธ์ภายในไม่ดี กิจกรรมของหน่วยงานก็จะขาดความสำเร็จเท่าที่ควร ที่เรียกว่าความสัมพันธ์ในหน่วยงานได้เป็นไปอย่างดีนั้น คือ คนทำงานมีความรู้ ความเข้าใจในนโยบาย ตลอดจนกิจการผลงาน และความมุ่งหมายของงานนั้น ๆ เป็นอย่างดี มีชีวิตจิตใจอยู่กับการทำงาน มีความรู้ ความชำนาญ รับผิดชอบในหน้าที่ รักงาน รักผู้บังคับบัญชา รักเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานแห่ง

นั้นก็ จะสามารถได้รับ ความ สนับสนุนจากพลังของคนทำงานได้อย่างเต็มที่ ฉะนั้น การที่จะให้เกิดความสัมพันธ์อันดี ระหว่างหน่วยงานกับประชาชนภายใน ก็คือการให้รู้ ได้เข้าใจในนโยบาย ทำที่ การดำเนินงานของหน่วยงาน ตลอดจนให้ความพอใจในความต้องการของกลุ่ม ผู้ร่วม งาน เพียงพอ ซึ่งได้แก่ความต้องการในความปลอดภัยของการครองชีวิต ชื่อเสียง อาชีพ การงาน และสุขภาพ

ความต้องการที่จะมีความสำคัญ มีส่วนร่วมในความสำคัญ ในชื่อเสียงของหน่วยงาน ของตำแหน่งหน้าที่และชนิดของงานในหน้าที่ ตลอดจนความสำคัญในผลงาน มีโอกาสก้าวหน้าเป็นผลตอบแทนเท่าเทียมเพื่อนร่วมงาน ระดับเดียวกัน ได้รับคำยกย่องชมเชยในผลงาน เป็นต้น

ความต้องการที่จะ มีความสัมพันธ์สนิทสนมและแนวทางสร้างสรรค์ คือ ความต้องการที่จะร่วมอยู่ในหน่วยงาน สนิทสนมกับเพื่อนร่วมงานและดำเนินการไปในทางสร้างสรรค์ ช่วยเหลือ เห็นอก เห็นใจกัน มีความสุขกับส่วนรวม มีการรื่นเริง มีการได้รับความรู้ ความชำนาญเพิ่มขึ้น

การที่จะให้กลุ่มประชาชนภายในเกิดความพอใจในความต้องการของตนนั้น เป็น

หน้าที่ของฝ่ายประชาสัมพันธ์ที่จะต้องทำให้ผู้ร่วมงานในหน่วยของตน ได้รู้สึกว่าการปฏิบัติงานได้ให้ความพอใจแก่เขาอย่างไรบ้าง และในขณะเดียวกันก็ต้องหาทางให้ผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานได้มีโอกาสรู้ว่า จะดำเนินการอย่างไร จึงจะให้เป็นที่พอใจแก่กลุ่มประชาชนภายในของหน่วยงานนั้นบ้าง

ก่อนที่จะมีงานประชาสัมพันธ์ออกไปจากหน่วยงานใด หน่วยงานนั้นจักต้องมีความสัมพันธ์ภายในให้ดีเสียก่อน ความสัมพันธ์กับประชาชนภายนอกจึงจะบังเกิดผลดีตามมา ถ้าความสัมพันธ์ภายในยังไม่ดีพอแล้ว ความสัมพันธ์ภายนอกก็จะมีขึ้นไม่ได้ หลักการนี้เป็นหลักการขั้นแรกของการประชาสัมพันธ์

๒. กลุ่มประชาชนภายนอก หมายถึงประชาชนที่อยู่นอกหน่วยงาน ซึ่งอาจแบ่งออกได้เป็น ๓ กลุ่มใหญ่ คือ

๑) กลุ่มประชาชนผู้เกี่ยวข้องโดยตรง คือ กลุ่มประชาชนที่หน่วยงานจะต้องมีความสัมพันธ์ด้วยโดยตรง ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องด้วยนโยบายหรือด้วยการดำเนินงาน หรือเกี่ยวกับผลประโยชน์ หรือกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงาน ทั้ง กล่าว

เช่น หน่วยราชการจะต้องเกี่ยวข้องกับนักข่าวหนังสือพิมพ์ หรือกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็จะต้องมีความเกี่ยวข้องกับลูกค้า ทั้งนี้เป็นต้น

ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องโดยตรง จึงเป็นวิธีการที่จะหาพลังประชาคมที่ เกี่ยวข้องมาสนับสนุนนโยบายหรือการดำเนินงานนั้น ๆ ของหน่วยงาน ซึ่งนับว่าเป็นเป้าหมายสำคัญในการที่จะดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์เป็นอย่างดี

๒) กลุ่มประชาชนในท้องถิ่น หรือกลุ่มประชาชนเพื่อนบ้าน ซึ่งหมายถึงกลุ่มประชาชนที่เป็นคนในท้องถิ่นที่ เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน หรือที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่ หรือที่กิจการของหน่วยงานนั้นกำลังดำเนินการอยู่ ประชาชนเหล่านี้ ถือว่ามีสภาพทั่วไปคล้ายกับเป็นเพื่อนบ้าน หากหน่วยงานใดไม่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านเสียแต่ต้นแล้ว ก็เหมือนบุคคลตัวคนเดียวอยู่โดดเดี่ยว ไม่มีเพื่อน ไม่มีใครสนใจ ไม่ได้รับความเห็นอกเห็นใจ ไม่มีใครกล่าวถึงในแง่ดี ไม่มีใครติดต่อด้วย ตลอดจนไม่มีใครนิยมยกย่องให้เกียรติ ฉะนั้น หน่วยงาน

โคจะเริ่มกิจกรรมใด ก็จะต้องมีความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน บ้าน เป็น ลำดับ ต่อมา จากความสัมพันธ์ในกลุ่มผู้ร่วมงาน เช่น ถ้าเป็นบริษัทจะตั้งโรงงานผลิตสินค้า คนในบริษัทนั้น ก็ จำ เป็น ต้อง ไป รู้ จัก ทำ ความสัมพันธ์ กับ ประชาชน ใน ละแวกที่ จะ สร้าง โรงงานในท้องถิ่นนั้นก่อน เริ่มตั้งแต่การซื้อที่ดิน ว่าจ้างงาน ปลูกที่ทำการก่อสร้างโรงงาน ผลของการตั้งโรงงานจะก่อให้เกิดความรบกวนชาวบ้านหรือไม่ กิจกรรมที่ทำจะต้องแก่งแย่งแข่งกับบริษัทอื่นหรือมีสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้ จะต้องพิจารณาปัญหาที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้าใจ และอาจสร้างความเป็นมิตร โดยการเข้าช่วยเหลือทำประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่นหรือทำสิ่งใด ๆ ให้เป็นที่พอใจแก่ชาวบ้าน ตลอดจนการสัมพันธ์ ใกล้ ชิด กับ หน่วยงาน หรือ องค์การที่สำคัญ ๆ ในท้องถิ่นนั้น เช่น วิทยาลัยอาชีวศึกษา โรงเรียน เป็นต้น หากความสัมพันธ์กับประชาชนใน ท้อง ถิ่น ได้ เป็น ไป ด้วยดีแล้ว จะช่วยให้เกิดความเจริญมั่นคงแก่กิจการของโรงงานนั้นยิ่ง ๆ ขึ้นไป

๓) กลุ่มประชาชนทั่วไป เนื่องด้วยสถาบัน หรือ หน่วยงาน ต่าง ก็ เป็น ส่วน

หนึ่งของสังคมใหญ่ ความสำคัญหรืออิทธิพลของประชาชนทั่วไป ที่จะมีต่อหน่วยงานนั้นขึ้นอยู่กับความนิยม ความเป็นมิตร ความเข้าใจอันดี ตลอดจนเกียรติยศชื่อเสียงแล้วแต่ว่า สถาบันหรือหน่วยงานนั้นจะเป็นอะไร เช่น ถ้าเป็นบริษัทการค้า ก็ต้องการให้มีชื่อเสียง ในฐานะผู้ให้บริการสินค้าหรือผู้ทำหน้าที่จำหน่ายสินค้าได้แพร่หลายไปสู่ความนิยมเป็นที่ยกย่อง ของ ประชาชนทั่วไป หรือถ้าเป็นหน่วยงานองค์การกุศลก็จำเป็นต้องให้เป็น ที่รู้จัก และ นิยม เลื่อมใส ใน บริการสาธารณกุศลของคนทั่วไป

การเข้าถึง กลุ่ม ประชาชนภายใน และ กลุ่มประชาชนภายนอก รวมทั้งประเภทประชาชนกลุ่มใหญ่ทั้ง ๓ กลุ่มที่กล่าวมานี้ ถ้าหากเป้าหมายของกลุ่มประชาชนที่กล่าวมีขนาดใหญ่ มีลักษณะกระจุกกระจายและห่างไกล การจะเข้าให้ถึงกลุ่มประชาชน บางครั้งก็จำเป็นต้องอาศัยทางลัด คือ เข้าทางผู้เป็นกุญแจประสามติ คือ ผู้ที่เป็นหัวหน้าเป็นต้นบดหรือที่เป็นแบบอย่าง หรือเป็น “หัวคะแนน” ของกลุ่มประชาชนแต่ละกลุ่ม เหล่านี้ เมื่อสามารถเข้าถึงผู้เป็นกุญแจประสามติได้ก็เท่ากับว่า สามารถเข้า

ถึงหัวใจ หรือเข้าสู่หัวใจของกลุ่มประชาชน

ที่เป็นเป้าหมายไถ่ตนเอง

ประชามติ

คำว่า “ประชามติ” (public opinion) อาจแยกพิจารณาได้จากคำสองคำ คือ “ประชา” (public) คำหนึ่ง กับ “มติ” (opinion) อีกคำหนึ่ง

คำว่า “ประชา” นั้นหมายถึงกลุ่มของคนที่จัดรวมกันเข้าเพราะมีสายใย ความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน แต่ไม่จำเป็นต้องรู้จักซึ่งกันและกันเสมอไป เช่น กลุ่มพ่อค้า กลุ่มนักหนังสือพิมพ์ กลุ่มข้าราชการ กลุ่มสมาชิกรัฐสภา

คำว่า “มติ” ได้แก่ความคิดเห็นของคนที่แสดงออกมาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือในประเด็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีปฏิริยาของความคิดเห็นนั้นด้วย

มติ หรือความคิดเห็นนี้ ยังประกอบด้วยท่าที (attitude) เจตนาารมณ์ (motive) ปฏิริยา (re-action) ความรู้สึกนึกคิดที่เข้าใจผิด (misconception) ตลอดจนอคติ (prejudice) และอื่น ๆ อีก

เมื่อรวมเป็นประชามติ จึงหมายถึงกระแสความคิดเห็น ของกลุ่มประชาชนที่มีต่อสถาบันหรือต่อหน่วยงาน

บุคคลธรรมดาแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกนึกคิดต่อกิจการใด ๆ ที่ตนได้พบเห็นไม่เหมือนกัน ถ้ากิจการนั้นเกี่ยวข้องกับตรงกับตน ก็ย่อมจะมีความสนใจเป็นพิเศษ ความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มประชาชนก็เช่นกัน ภายในกลุ่มหนึ่ง ๆ หรือจำพวกหนึ่ง ๆ ก็อาจมีทั้งความคิดเห็นสนับสนุน หรือขัดแย้งไม่เห็นด้วยในกิจการนั้น ๆ ก็ได้ ถ้ากลุ่มใดรู้และเข้าใจนโยบายการดำเนินงานของหน่วยงาน ที่ตน เห็น ชอบ ด้วย ก็สนับสนุน หากกลุ่มใดยังไม่เข้าใจ หรือเข้าใจผิด เห็นขัดแย้งกับสภาพผล ประโยชน์ที่กลุ่มตนเกี่ยวข้อง ก็ไม่สนับสนุน นอกจากนี้ยังมีบางพวกบางกลุ่มอาจไม่สนใจใยดีกับกิจการใด ๆ หนึ่งเฉยไม่ยอมให้ความร่วมมือใด ๆ อีกด้วย ประชามติของกลุ่มประชาชนมีรูปลักษณะผสมผสานกันดังที่กล่าวมานี้ จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่หน่วยงานต่าง ๆ ควรจะรู้

LIERT

สภาพของกระแสประชามติว่า จะมีสนับสนุน
กักกัน ไม่สนใจเท่าใด เพียงใด หรือไม่
ทดลองทันที ปฏิบัติหรือไม่เห็นด้วยอย่างไร
ไม่สนใจเลยเป็นเพราะเหตุใด สภาพ
ความคิดเห็นเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการบริหาร
การดำเนินงานของหน่วยงาน ที่จะได้สำรวจ

ตรวจสอบให้เป็นประโยชน์ แก่ งานประชา-
สัมพันธ์ของหน่วยงานของตน เพื่อจะได้
วางแผนว่า จะทำอะไร แค่ไหน จึงจะ
ทำให้ความขัดแย้งหรือความเข้าใจผิด ตลอดจน
ความไม่พอใจ การวางเฉยเหล่านั้นให้
หมดไปจากกลุ่มประชาชน

เอสโซ่ เคารพในความจงรัก
ภักดีที่บุคคลพึงมีต่อประเทศชาติ
และนโยบายของ**เอสโซ่**ก็คือ การมุ่งที่จะ
พัฒนาพนักงานคนไทยให้มีความรู้ความสามารถ
ในอุตสาหกรรมน้ำมันให้มากยิ่งขึ้น เพื่อรับใช้
ชาติบ้านเมืองต่อไป.

บริษัท เอสโซ่ในสหพันธ์ประเทศไทย จำกัด
บริษัท เอสโซ่ เคมี ประเทศไทย จำกัด
179 ถนนเดโช/สุรวงศ์, พระนคร โทร 37080-92

LIERT

การปกครองระดับท้องถิ่น

โดย ดร. ไพบลีย์ ช่างเรียน
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

บทที่ ๓

การแก้ไขปัญหาในการปกครองท้องถิ่น

เนื่องจากประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนาในทวีปเอเชีย ได้เร่งอัตราการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเฉพาะในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา จึงทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในอาณาเขตเมืองมากขึ้น โดยเฉพาะเมืองในเขตนครหลวง อาทิเช่น

๑. ปัญหาประชากรหนาแน่นในเขตชุมชน ปัญหานี้เกิดจากการที่ประชากรในท้องถิ่นต่าง ๆ อพยพมาแออัดอยู่ในเมืองสำคัญ ๆ ของประเทศ เช่น เมืองหลวงและเมืองอุตสาหกรรม ทำให้เมืองขยายเขตออกไปและประชากรในเมืองก็เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วจนทำให้หนาแน่นเกินไป

ก็จะเห็นได้ว่า เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐ พระนครมีพลเมือง ๐.๘ ล้านคน ใน พ.ศ. ๒๕๑๐ มีพลเมือง ๒.๖ ล้านคนและใน พ.ศ. ๒๕๑๓ มีพลเมือง ๒.๙ ล้านคน อัตราการเพิ่มของพลเมืองในพระนครเท่ากับ ๔.๙ % ต่อปี และในธนบุรีเท่ากับ ๖.๗ % ต่อปี เพราะฉะนั้น อัตราเพิ่มในพระนครธนบุรีเท่ากับ ๕.๑ % ต่อปี ซึ่งในขณะเดียวกันอัตราการเพิ่มของพลเมืองในจังหวัดใกล้เคียง เช่น นนทบุรี เพียง ๒.๑ % ต่อปี และสมุทรปราการ ๓.๙ % ต่อปี

LIERT

หากอัตราการเพิ่มของพลเมืองยังคงอยู่ในระดับนี้ตลอดไป ภายในระยะ ๓๐ ปีข้างหน้า นครหลวงจะมีพลเมืองถึง ๑๔.๖ ล้านคน ซึ่งหนาแน่นมากเกินไป สาเหตุที่ทำให้อัตราการเพิ่มของพลเมืองอยู่ในระดับสูง ประการแรกเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นเองตามธรรมชาติซึ่งมีจำนวนถึง ๗๘% และอีกประการหนึ่ง เนื่องมาจากการอพยพเพื่อเปลี่ยนถิ่นฐานท่ามาหากินโดยมีจำนวนเพียง ๒๒%

๒. ปัญหาที่ดินชนบท อาณาเขตชนบทใกล้เคียงกับเมืองใหญ่ถูกกลืนเข้าไปอยู่ในเขตเมืองใหญ่ทำให้ชนบทและชุมชนเปลี่ยนแปลง และในปัจจุบันพลเมืองในเขตใจกลางของนครหลวง มีจำนวนลดลง แต่ไปเพิ่มขึ้นทดแทนในบริเวณรอบนอก หรือชานเมือง และสำหรับในพระนครนี้อัตราความหนาแน่นของประชากรในบริเวณใจกลางเมือง มีจำนวน ๘๐,๐๐๐ คนต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร

๓. ปัญหาการบริหารงาน ปัญหานี้สืบเนื่องมาจาก ๒ ปัญหาแรกคือเมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้นและอาณาเขตของเมืองขยายใหญ่ขึ้น ก็มีปัญหาในการให้บริการท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกา เมื่อเกิดปัญหาค้นไถ้ขึ้น ก็จะมีการตั้ง special district ขึ้นมาทำงานคั้นนั้น จึงเป็นการกระจายกำลังกันทำงาน และไม่ประสานงานกันด้วย คณะกรรมการกลุ่มเล็ก ๆ เหล่านี้ย่อมไม่อาจแก้ปัญหาการปกครองนครหลวงให้ลุล่วงไปได้

สำหรับปัญหาในการบริหารงาน และจัดการปกครองนครหลวงนี้จะผูกโดยละเอียดในตอนต่อไป โดยกล่าวถึงลักษณะเก้าโครงสร้าง และหน้าที่ต่าง ๆ ในการดำเนินงานขององค์การทางการบริหาร

๔. ปัญหาการขาดสมรรถภาพของหน่วยปกครองท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นที่ต่างหน่วยต่างทำงานตามอำเภอใจนั้นทำให้สิ้นเปลืองและขาดเอกภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกา ซึ่งการบริหารงานมีอิสระมาก ก็ยังมีการทำงานซ้ำซ้อนกัน และประสบปัญหานี้มากกว่าประเทศอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น มีผู้สำรวจค้นพบข้อเท็จจริงว่าถ้าเทศบาลนคร San Francisco จะต้องมีหน่วยดับเพลิงขึ้นเป็นส่วนกลางหน่วยหนึ่งก็อาจยุบหน่วยย่อย ๆ ได้ถึง ๓๑ หน่วย และจะประหยัดเงินได้อีกมาก

๕. การขาดการรับผิดชอบ เมื่อการปกครองท้องถิ่นแยกออกเป็นหน่วยเล็ก หน่วยน้อยและมีการวินิจฉัยสั่งการโดยตนเอง ย่อมขาดความรับผิดชอบต่อท้องถิ่นเป็นส่วนรวม เพราะทางหน่วยก็มุ่งทำแต่งงานของตน มิได้วินิจฉัยสั่งการเพื่อผลประโยชน์และเพื่อสนองความต้องการอันแท้จริงของท้องถิ่น และไม่มีทางประสานงานกันได้

๖. การขาดรายได้ การปกครองท้องถิ่นเป็นงานที่ต้องใช้รายจ่ายสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เทศบาลมี autonomy สูง ย่อมมีหน้าที่ให้บริการท้องถิ่นทุกด้านมากกว่าเทศบาลที่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของรัฐบาล ซึ่งมีการปกครองส่วนภูมิภาค แบ่งเบาหน้าที่และความรับผิดชอบไปได้มาก การที่ไม่เข้าใจกันว่า เมืองใหญ่ที่มีความเจริญ เช่น นิวยอร์ก ลอนดอน โตเกียว ฯลฯ มีรายได้มากพอที่จะใช้จ่ายในการบริหารงานนครหลวงนั้นเป็นการเข้าใจผิด เพราะเมืองใหญ่ ย่อมมีหน้าที่ความรับผิดชอบมากขึ้น ค่าใช้จ่ายสูงขึ้น รายได้ย่อมไม่เพียงพอ โดยเฉพาะหน่วยปกครองท้องถิ่นที่มีอาณาเขตซ้อนกัน ภาษีถูกแบ่งสรรปันส่วนให้หลายหน่วย แทนที่จะได้มาให้บริการที่จำเป็นต่อท้องถิ่นจริง ๆ

๗. การให้บริการไม่เพียงพอ หน่วยปกครองท้องถิ่นเล็ก ๆ รอบเขตนครหลวงมักจะไม่สามารถให้บริการจำเป็นแก่ประชาชนได้ครบถ้วน เนื่องจากขาดกำลังเงินและกำลังบุคคล

๘. ขาดการวางแผนที่ดี การปกครองนครหลวงต้องการการวางแผนที่ดี รวมทั้งการวางแผนเมือง ต้องเป็นแผนที่จะป้องกันและขจัดปัญหาต่าง ๆ ของการปกครองนครหลวงได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานสำหรับวางแผนเพื่อส่วนรวมโดยเฉพาะ

เมื่อการบริหารงานนครหลวงมีปัญหาต่าง ๆ มากมายเช่นนี้ ได้มีผู้เสนอแนะวิธีแก้ปัญหาคือ

๑. การรวมเขตชานเมืองเข้ากับเมืองใหญ่ (annexation) วิธีนี้เป็นการรวมเขตเทศบาลเล็ก ๆ ใกล้ชานเมืองใหญ่ การรวมเช่นนี้ได้ประโยชน์ในแง่เอกภาพของการบริหาร ขจัดการทำงานซ้ำซ้อนกัน และลดจำนวนคน ทำให้งานมีประสิทธิภาพสูงเพราะมีผู้รับผิดชอบฝ่ายเดียวไม่เกี่ยงกันทำงาน

๒. การรวมหน่วยปกครองท้องถิ่นเข้าด้วยกัน (Federation) วิธีนี้เป็นการรวมหน่วยปกครองท้องถิ่นหลายหน่วยที่มีอาณาเขตติดต่อกันเข้าด้วยกัน โดยตั้งเป็นรูปสภานครหลวงซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของแต่ละหน่วย สภานครหลวงจะทำหน้าที่นิติบัญญัติ และควบคุมการบริหารงานนครหลวง

๓. การรวมกำลังเพื่อปฏิบัติหน้าที่ (functional consolidation) เป็นการตกลงกันระหว่างหน่วยปกครองท้องถิ่นหลายหน่วยเพื่อร่วมมือกันทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างร่วมกัน โดยมีต้องรวมเขตกัน ทำให้งานมีประสิทธิภาพ สสนองความต้องการของท้องถิ่น แต่ก็ไม่ต้องเกี่ยวข้องกับในกันอื่น ๆ

๔. การตั้งคณะกรรมการนครหลวง (Metropolitan district) วิธีนี้เป็นแนวความคิดมาจาก special district โดยให้นครหลวงจัดการตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งเพื่อปฏิบัติงานสำคัญที่ท้องถิ่นในบริเวณโดยรอบไม่สามารถให้บริการได้

๕. การปรับปรุงส่วนภูมิภาค ปรับปรุงการปกครองส่วนภูมิภาคให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อว่าจะได้ปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ก็หน่วยปกครองท้องถิ่นไม่สามารถให้บริการได้ทั่วถึง

ในทางปฏิบัตินั้น เมื่อการปกครองนครหลวงได้พัฒนาในการที่จะให้บริการต่าง ๆ แก่ประชาชนได้มากขึ้น หน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคมักจะสลายตัวไป เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารงานอย่างเต็มที่

๖. การวางแผนเมืองหลวง (metropolitan planning) ปัจจุบันหมดสมัยที่จะปล่อยให้เมืองหลวงขยายไปตามยถากรรมแล้ว ขั้นแรกก็ควรวางแผนก็คือ จำกัดอาณาเขตและจำนวนประชากรโดยควบคุมการอุตสาหกรรมมิให้ขยายตัวได้เรื่อยไป และห้ามตั้งโรงงานอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ ขึ้นในเขตเมืองหลวง ขั้นต่อไปก็จำกัดแหล่งเสื่อมโทรมขยายถนน ท่อระบายน้ำ ระบายประชากรให้ออกไปนอกเขตเมืองหลวง ถ้าจะให้ผลดียิ่งขึ้นควรส่งเสริมให้โรงงานอุตสาหกรรมใหม่ ๆ ตั้งอยู่นอกเขตเมืองหลวงด้วย

จากวิธีการต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้เขียนจะได้หยิบยกปัญหาทางปฏิบัติ สำหรับประเทศไทยมากล่าวต่อไป

ก. การพัฒนาเมือง

ในประเทศไทยนั้น การพัฒนาเมืองมิได้เป็นเรื่องที่กำหนดเป็นนโยบายเฉพาะ ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ทั้งฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ แต่ก็มี โครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมือง กำหนดไว้ในแผนทั้ง ๒ ฉบับ หลายแห่ง ตลอดจน

สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๕—๒๕๑๙) นั้นได้มีการรวบรวมโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมือง รวมทั้งการจัดทำ นโยบายและวางหลักการให้มีความสอดคล้องกันมากขึ้น เพื่อให้การพัฒนาเมืองได้รับการ พิจารณาให้ความสำคัญในการดำเนินงานของรัฐบาลมากขึ้น

โดยสรุปแล้ว นโยบายและเป้าหมาย สำหรับการพัฒนาเมืองในระยะของแผนที่ ๓ ก็คือการที่ยอมรับว่าการพัฒนาเมืองมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาสาขาอื่น ๆ เช่น การเกษตร และการพัฒนาประเทศโดยทั่วไป การพัฒนาเมือง และการพัฒนาชนบทจะต้องดำเนินการ ไปควบคู่กัน และจะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลา

เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นในระยะเวลาของแผนที่ ๓ จึงควรจะได้มีการดำเนินงานในเรื่องสำคัญ ๆ หลายเรื่องด้วยกัน เช่น การจัดทำผังเมือง การปรับปรุงระบบการบริหารงานของท้องถิ่นต่าง ๆ การแก้ ปัญหาและวางแผน สำหรับการ พัฒนานครหลวง การปรับปรุงโครงการสำคัญ ๆ หลายโครงการ เช่น ในเรื่องที่อยู่อาศัย ในเรื่องการจราจร และในเรื่องสาธารณูปโภค และสาธารณูปการต่าง ๆ

การพิจารณาในการพัฒนา เมืองอาจเริ่ม ต้นด้วยการ กำหนดค วามหมายของคำว่า “เมือง” ว่าเป็นแหล่งชุมชนที่มีหน่วยงาน ปกครอง ของตนเองในรูปของเทศบาล หรือ สุขาภิบาล

ตามตัวเลขของสำมะโนประชากรเมื่อปี ๒๕๐๓ ประเทศไทยมีประชากรทั้งสิ้น ประมาณ ๒๖.๒๕ ล้านคน ในจำนวนนี้มีผู้อยู่อาศัยในเขตเทศบาลและสุขาภิบาลประมาณ ร้อยละ ๑๒.๕ ของประชากรทั่วประเทศหรือประมาณ ๓.๒๗ ล้านคน ประเทศไทยมีประชากร อยู่ในเขตเทศบาลซึ่งมีทั้งหมด ๑๒๐ แห่ง ในปัจจุบันประมาณ ๖.๔ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๐๒) และประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนนี้อยู่ในเขตนครหลวง

ลักษณะของการขยายตัวของเขตชุมชนทั่ว ๆ ไปอาจกล่าวได้ว่าประมาณร้อยละ ๗๐ ของชุมชนทั่วประเทศมีอัตราการเพิ่มของประชากรต่ำกว่าอัตราการเพิ่มเฉลี่ยทั่วประเทศ (ร้อยละ ๓.๓ ต่อปี) สำหรับในเขตนครหลวงในปัจจุบันมีอัตราการเพิ่มของประชากรประมาณ ร้อยละ ๕.๕ ต่อปี

การขยายและพัฒนาเมืองในประเทศไทยมีลักษณะ พิเศษซึ่งแตกต่างกับ ประเทศอื่น ๆ ในเรื่องที่ว่า การขยายตัวของเขตนครหลวงกรุงเทพเป็นไปอย่างรวดเร็ว เขตนครหลวง ขยายตัวในอัตราที่สูงกว่าเขตชุมชนอื่น ๆ เป็นอันมากทำให้เมืองซึ่งมีขนาดเป็นที่ ๒ รอง จากเขตนครหลวงมีประชากรเพียงประมาณ ๑ ใน ๓๐ ของเขตนครหลวงเท่านั้น คือเชียงใหม่ ซึ่งมีประชากรประมาณ ๑ แสนคน

การที่เขตนครหลวง ขยายตัว อย่างรวดเร็วนี้ เนื่องจาก เขตนครหลวงเป็นศูนย์กลางของกิจการ ทุกประเภท และความพยายามของ รัฐบาล ในการที่จะ ไปปรับปรุงและขยาย ชุมชนอื่น ๆ ยังไม่ไ้ผลพอเพียงที่จะดึงประชากรออกไปสู่แหล่งชุมชนอื่น ๆ

เขตนครหลวงเป็นศูนย์กลางของการปกครอง โดยที่ระบบการปกครองยังมี ลักษณะที่ต้องอาศัยหน่วยงานกลางเป็นอย่างมากและโดยที่หน่วยราชการกลางต่าง ๆ ตั้ง อยู่ในเขตนครหลวงจึงเป็นเหตุให้นครหลวงเป็นจุด รวมแห่ง กิจกรรมของ รัฐบาล เกือบทุก ประเภท

เขตนครหลวงเป็นศูนย์กลางของธุรกิจและการค้า ธุรกิจและการค้าต่าง ๆ ที่ เกี่ยวกับการเงิน การธนาคาร การส่งสินค้าออก การส่งสินค้าเข้า มีศูนย์กลางอยู่ในเขต นครหลวงทั้งสิ้น จึงเป็นเหตุให้นครหลวงทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท หลายประการด้วยกัน ทั้งในเรื่องการเกษตร การเงิน และการตลาด

เขตนครหลวงเป็นศูนย์กลางการคมนาคม เป็นแหล่งรวมของการคมนาคมทาง ถนน ทางรถไฟ ทางอากาศ และทางทะเล ทำให้การคมนาคมติดต่อในเรื่องต่าง ๆ จำเป็นจะต้องผ่านเขตนครหลวงทั้งสิ้น

เขตนครหลวงเป็นศูนย์กลางทางบ้านบริการต่าง ๆ โดยที่บริการต่าง ๆ ที่จำเป็น จะต้องใช้ทั่วประเทศมีหน่วยงานหลักตั้งอยู่ในเขตนครหลวง ทำให้การติดต่อต่าง ๆ จำเป็น ที่จะต้องมาทำในเขตนครหลวงทั้งสิ้น

โดยเหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้จึงอาจกล่าวได้ว่าการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ทั้งประเทศต้องอาศัยนครหลวงเป็นแหล่งสำคัญไม่ว่าจะเป็นทางบ้านธุรกิจ การค้า การคมนาคม บริการ หรือทางบ้านการปกครอง การที่นครหลวงประสบปัญหาต่าง ๆ ทำให้ เกิดความไม่สะดวกในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในเรื่องที่อยู่อาศัย การจราจร การ ประปา หรือเรื่องอื่นใด ก็ตามจะมีผลกระทบกระเทือนต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมไม่แต่ เฉพาะในเขตนครหลวงเท่านั้น แต่จะมีผลกระทบกระเทือนไปถึงเขตชนบทอื่น ๆ ทั่วประเทศ การพัฒนาการเกษตรจำเป็นต้องอาศัยบริการต่าง ๆ จากเขตนครหลวงและ การพัฒนาทางด้านอื่น ๆ ก็มีปัญหาคำนองเดียวกัน

ปัญหาปัจจุบันเกี่ยวกับการพัฒนาเมือง

ปัญหาโดยทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับแหล่งชุมชนต่าง ๆ อาจแยกออกได้เป็น ๒ เรื่อง สำคัญด้วยกันคือ

ประการแรกการขยายตัวเมืองโดยทั่ว ๆ ไปมักจะเป็นไปอย่างไม่มีหลักเกณฑ์ ทั้งนี้ เนื่องจากการไม่มีผังหรือโครงการไว้ล่วงหน้า ทำให้เมืองต่าง ๆ ที่ขยายตัวประสบปัญหา ทางด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และการควบคุมการใช้ที่ดินเป็นอย่างมาก

อีกประการหนึ่งคือบทบาทของการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งอาจกล่าวได้ว่าอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบของเทศบาลและสุขาภิบาลทั่วประเทศยังไม่ มีเอกภาพ เพียงพอทำ ให้การดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ไม่มีความคล่องตัว ไม่สามารถที่จะดำเนิน

การในเรื่องต่างๆ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ ประชาชนในเขตเทศบาลไม่มีส่วนร่วมอย่างเพียงพอในการพิจารณา กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

ปัญหา ๒ ประการนี้เป็นเรื่องที่ปรากฏอยู่ทั่วไปในเขตชุมชนทุกแห่งทั่วประเทศ

ปัญหาเฉพาะในเขต นครหลวง นอกจากจะประสบปัญหาทั่วไปดังกล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ยังมีปัญหาพิเศษซึ่งในชุมชนอื่น ๆ นอกนครหลวงไม่มีความรุนแรงเท่าที่ปรากฏในนครหลวง ซึ่งเรื่องต่างๆ เหล่านี้ยังมีดังต่อไปนี้ คือ

— ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยในปัจจุบันในเขตนครหลวงมีการขาดแคลนที่อยู่อาศัยเป็นจำนวนมากตามที่ประมาณการไว้ปรากฏว่าในปัจจุบันมีความขาดแคลนทางบ้านที่ อยู่อาศัยอยู่ประมาณ ๑๗๐,๐๐๐ หน่วย ซึ่งถ้าจะแก้ปัญหาระบบการขาดแคลนที่อยู่อาศัยให้ได้ภายใน ๑๐ ปี จะต้องมีการลงทุนทั้งของรัฐบาลและของเอกชนในเรื่องที่อยู่อาศัยมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันหลายเท่า

— การประปา เนื่องจากประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้เกิดความขาดแคลนในเรื่องการประปาเป็นอย่างมากและ เป็นที่ประมาณการไว้ว่าถ้าจะให้ มีน้ำประปา เพียงพอสำหรับประชากรที่จะมีในเขตนครหลวงใน ๕ ปีข้างหน้า จะต้องมีการลงทุนเพื่อการนี้ประมาณ ๓,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อขยายความสามารถในการผลิตน้ำประปาและจัดระบบจำหน่ายน้ำให้เพียงพอนอกจากนั้น ยังจะต้องมีการปรับปรุงระบบ การบริหารงาน ของหน่วยงานซึ่งรับผิดชอบในเรื่องนี้ด้วย

— การจราจร ในระยะของแผนที่ ๒ ปรากฏว่าจำนวนรถในเขตนครหลวงเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๑๕ ต่อปี แต่ในขณะที่เดียวกันการก่อสร้างถนนเกือบมิได้เพิ่มขึ้นเลย เป็นเหตุให้เกิดการจราจรติดขัดโดยทั่วไป ทำให้เกิดการเสียเปล่าทางเศรษฐกิจและเกิดปัญหาอื่น ๆ อีกมาก

— ปัญหาอื่น ๆ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ามีความสำคัญแต่อาจอยู่ในระดับที่รองลงไปที่เกี่ยวข้องกับทางด้านสาธารณูปโภคมีอยู่หลายเรื่องด้วยกัน เช่น การโทรศัพท์ การไฟฟ้า และการระบายน้ำ นอกจากนี้ยังมีปัญหาทางด้านสาธารณูปการอีกหลายเรื่อง เช่น สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ บริการทางด้านการศึกษา และการรักษาพยาบาล เป็นต้น

เป้าหมายทั่วไปในการดำเนินงานตามระยะที่ ๓ จึงมีดังนี้

การวางผังเมือง ควรจะได้จัดทำผังเมืองในเขตชุมชนสำคัญ ๆ ที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องการแบ่งย่าน การใช้ที่ดิน การคมนาคมขนส่ง การสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ เพื่อที่จะเป็นกรอบในการพัฒนาเมืองในเขตเหล่านี้ต่อไป

ปรับปรุง ทางด้านการบริหารงาน ให้สามารถดำเนินงาน ตามแผนผัง เมืองที่วางไว้ ให้มีการควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผน และให้การขยายเมืองเป็นไปอย่างมีหลักเกณฑ์และถูกต้องตามหลักวิชา

ปรับปรุงการบริหารงานของหน่วยปกครองท้องถิ่นให้มีเอกภาพมากขึ้นให้สามารถดำเนินกิจการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาชุมชนของตนเองมากขึ้นในเรื่องนี้จะต้องมีการปรับปรุงอำนาจการพิจารณาตัดสินของหน่วยงานท้องถิ่นเหล่านี้รวมทั้งการหารายได้ของตนเองเพื่อใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตนั้น ๆ

เป้าหมายการดำเนินงานตามแผนระยะที่ ๓ ในส่วนของนครหลวงก็คือ

การทำ ผังเมือง รวมจะต้องให้มีการจัดทำ และอนุมัติ ใช้บังคับ ผังเมืองรวม ในเขต นครหลวง โดยเร็วเพื่อเป็นกรอบ ในการวาง โครงการ พัฒนา ในสาขาต่าง ๆ และเพื่อให้โครงการพัฒนาสาขาต่าง ๆ เหล่านี้ ได้มีความสอดคล้องกันซึ่งจะเกิดผลในเรื่องการประสานงานและการประหยัดทั้งในส่วน ของรัฐบาล และของเอกชนในอนาคต

— เรื่องที่อยู่อาศัย จะต้องให้ความสำคัญแก่โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัย โดยรัฐบาล กำหนดนโยบายที่จะปรับปรุงในเรื่องที่อยู่อาศัยให้เป็นการเพียงพอและเหมาะสมกับการเพิ่มประชากร โดยต้องทำการปรับปรุงทั้งทางด้าน ปริมาณ และคุณภาพ เพื่อให้ ที่อยู่อาศัยให้เพียงพอและถูกสุขลักษณะ ในการนี้จะต้องมีการปรับปรุงหน่วยงานของรัฐบาลที่ดำเนินการ

เกี่ยวกับ เรื่องที่อยู่อาศัย จะต้องหาแหล่งเงินเพื่อกำเนินการในเรื่องนี้ทั้งทางบ้านรัฐบาลและเอกชน จะต้องส่งเสริมเอกชนให้ดำเนินการในเรื่องการพัฒนาที่อยู่อาศัยและจะต้องส่งเสริมทางด้านวิชาการในเรื่องวัสดุก่อสร้าง แบบแปลนที่อยู่อาศัย และราคาค่าก่อสร้างด้วย

— การประปา ในระยะของแผนที่ ๓ จะต้องพยายามปรับปรุงระบบการประปา นครหลวงทั้งทางด้านการบริหารงาน การผลิต และการจ่ายน้ำ เพื่อให้สามารถกำจัดความขาดแคลนน้ำประปาในเขตนครหลวงให้ได้ภายในระยะเวลาของแผน ในการดำเนินงานเรื่องนี้อาจมีความจำเป็นที่จะต้องหา ความช่วยเหลือ จากต่างประเทศทั้ง ในด้านวิชาการและเงินทุน

— การจราจร ในระยะของแผนที่ ๓ จะต้องทำการศึกษาและเสนอข้อแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาการจราจรในเขตนครหลวงพร้อมทั้งเริ่มดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง ซึ่งจะต้องพิจารณาทั้งทางด้านหน่วยงานบริหารผู้รับผิดชอบ พิจารณาปรับปรุงทางด้านการควบคุม การจราจร และดำเนินการในเรื่องสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นจะต้องทำเพื่อการบรรเทาปัญหาจราจร

— บริการสาธารณูปโภคอื่น ๆ จำเป็นจะต้องลงทุนเพื่อปรับปรุงบริการสาธารณูปโภคอื่น ๆ เช่น เรื่องโทรศัพท์ หรือเรื่องระบายน้ำฝนและน้ำโสโครก นอกจากนี้กิจกรรมบางประเภทซึ่งได้เริ่มดำเนินงานด้วยกันแล้ว เช่น การไฟฟ้า ก็จะต้องขยายตัวเพื่อให้ทันกับอัตราการขยายตัวของเมืองต่อไปในอนาคตด้วย

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารนั้น เนื่องจากกิจการสาธารณูปโภคในประเทศไทยมีการดำเนินงานโดยรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ดังนั้นถ้าให้รัฐวิสาหกิจเหล่านี้มาอยู่ภายใต้การปกครองนครหลวงก็จะสามารถทำให้มีการประสานงานได้มากขึ้น กว่าในลักษณะที่เป็นอยู่ รวมทั้งจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และประหยัดอีกด้วย

ข. การดำเนินงานด้านผังเมือง (Zoning and Metropolitan Planning)

ในความเห็นของเทศบาลกรุงเทพนั้นได้มีความคิดในการทำผังรวมนครหลวงโดยการรวมเอาเทศบาล ๔ แห่ง คือ กรุงเทพ ธนบุรี นนทบุรี และสมุทรปราการเข้าด้วยกัน โดยเป็นเทศบาลเดียวกัน และเชื่อว่าวิธีทำเช่นนี้จะมีผลดีเพราะที่กินบริเวณจังหวัดกันนี้ก็ถือ

เป็นผืนเดียวกัน ผังรายนี้ ได้กำหนดบริเวณการใช้ที่ดิน ประเภทต่าง ๆ ไว้อย่างถูกต้อง ภายหลักรวบรวมผังเมือง เช่น กำหนดว่าย่านอุตสาหกรรมควรอยู่ ณ บริเวณใด ย่านที่อยู่อาศัยควรอยู่ตรงไหน ย่านการค้าควรอยู่แห่งใด นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้มีที่พักรถยนต์จอด และสวนสาธารณะไว้อย่างเพียงพอ ตามสัดส่วนของจำนวนประชากรอีกด้วย สำหรับในค่านกิจกรรมเกี่ยวกับบริการด้านสาธารณูปการและสาธารณูปโภค ก็ได้วางแผนให้ผสมผสานกันอย่างดีและเพียงพอ การดำเนินการดังกล่าวนี้จะสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากกว่า ทั้งยังมีความสะดวกในการควบคุมและบริหารงานยิ่งกว่าที่จะแยกเทศบาลแต่ละแห่งเป็นเอกเทศ

คณะกรรมการการศึกษาเรื่องที่อยู่อาศัย ของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติมีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องผังรวมนครหลวง ของเทศบาลนครกรุงเทพ ในแง่ที่ว่า การรวมนครหลวงนั้น ที่แท้จริงมิได้มีรากฐานมาจากวัตถุประสงค์ทางด้านผังเมืองเพียงด้านเดียว แต่ที่แท้จริงมาจากวัตถุประสงค์ทางด้านการบริหารหรือการเมืองเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ผังรวมนครหลวงมีอาณาเขตและขอบเขตของงานกว้างขวางเกินไป เป็นที่น่าวิตกว่าเทศบาลจะบริหารงานได้ไม่ทั่วถึงและให้บริการแก่ประชาชนได้ไม่เพียงพอ ทั้งนี้อาจเปรียบเทียบได้จากผลการปฏิบัติงานของเทศบาลในปัจจุบัน ซึ่งมีขอบเขตของงาน และอาณาเขตของการปฏิบัติงานแคบกว่าผังรวมนครหลวงมาก แต่เทศบาลก็ยังไม่สามารถจะปฏิบัติงานหรือให้บริการได้ทั่วถึงและเพียงพอ ดังนั้นจึงควรปรับปรุงเทศบาลแต่ละแห่งให้เรียบร้อยและสมบูรณ์แบบเสียก่อน แล้วจึงจะมารวมอยู่ในผังรวมนครหลวงในภายหลัง

คณะกรรมการฯ ยังได้พิจารณาออกความเห็นซึ่งเป็นเหตุผลและข้อยืนยันในการที่จะทำผังรวมนครหลวงหรือไม่ดังต่อไปนี้ คือ

๑) ในแง่ของการบริหารควรจะรวมทั้งพระนคร ธนบุรี และเขตจังหวัดติดต่อใกล้เคียงเข้าด้วยกัน เพื่อที่จะให้เป็นการบริหารงานแบบ Metropolitan Government แต่ถ้าจะมองในแง่ความต้องการ ทางด้านวัตถุ หรือทางด้านผังเมืองแล้ว เนื่องจากมีแม่น้ำเจ้าพระยาวางกั้นอยู่ก็ไม่ควรจะรวมกัน เนื่องจากเหตุผลประการหนึ่งคือ จะต้องมีสะพานเชื่อมระหว่างพระนคร ธนบุรีมากขึ้น และจะต้องเสียเงินค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างสะพานเป็นจำนวนมาก

๒) ถ้าหากยังเห็นสมควรที่จะรวมฝั่งธนบุรีเข้าไว้ในเขตนครหลวงบริเวณศูนย์กลางของตัวเมืองจะต้องอยู่ในบริเวณที่ห่างจากแม่น้ำเจ้าพระยาในเขตที่มีประชากรอาศัยอยู่แน่นที่สุด เป็นระยะทางประมาณ ๑ ก.ม. ฉะนั้นเมื่อจะปรับปรุงเมืองใหม่และจะตัดถนนสายใหม่ขึ้นก็จะต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ประมาณว่าค่าใช้จ่ายในการตัดถนนในบริเวณนี้จะอยู่ในราวกิโลเมตรละ ๑๐๖ ล้านบาท

๓) เมื่อเมืองขยายตัวออกห่างไปจากแม่น้ำเจ้าพระยาไปทางทิศตะวันออก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปรับปรุงฐานเมืองให้เป็นเมืองใหม่ขึ้น จะทำให้ปัญหาการจราจรติดขัดน้อยลง ทั้งนี้เพราะสามารถที่จะขยายเนื้อที่ทำถนนเพิ่มขึ้นได้อีกเท่าตัว ของเนื้อที่ถนนปัจจุบันคือเพิ่มจาก ๑๒% เป็น ๒๔% โดยเสียค่าใช้จ่ายถูกกว่าการทำถนนในเขตตัวเมืองถึง ๑๐ เท่าตัว

๔) การสร้างเมืองใหม่ อาจจะทำให้สะดวกกว่าและมีปัญหาน้อยกว่าการสร้างหรือปรับปรุงเมืองเก่า

๕) การจะวางผังเมืองที่ถูกต้อง และเหมาะสมสำหรับพระนคร และที่ถูกต้องและเหมาะสมสำหรับธนบุรี

๖) ในขณะที่กระจายความเจริญไปสู่บริเวณเมืองใหม่ ก็ควรจะพัฒนาปรับปรุงบริเวณเดิมภายในเมืองเก่าควบคู่กันไปด้วย

๗) ฝ่ายรวมนครหลวง ควรจะมีเทศบาลย่อยหลายเทศบาล เพื่อช่วยกันบริหารงานให้สอดคล้องกัน

๘) การที่จังหวัดพระนครและธนบุรีมีแม่น้ำเจ้าพระยาขวางกั้นอยู่ มิได้เป็นปัญหาแต่อย่างใด หากรวมอยู่ในฝั่งรวมนครหลวง เพราะเมืองที่อยู่ใกล้ชิดติดกัน จำเป็นจะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน บริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่างๆ ก็ใช้รวมกันอยู่แล้ว

๙) พระนครและธนบุรีควรจะรวมอยู่ด้วยกันในฝั่งรวมนครหลวง แต่จะต้องพิจารณาสถิติและข้อมูลให้ละเอียดเสียก่อน แล้วจึงจะตัดสินใจว่าควรจะรวมกันอย่างไร

๑๐) การทำผังรวมนครหลวงจะต้องพิจารณาหลายๆด้าน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมทางด้านวัตถุและทางด้านบริหาร

๑๑) เป็นการสมควรที่จะทำเป็นผังรวมนครหลวงได้แล้ว เนื่องจากจังหวัดที่จะรวมเข้าอยู่ในผังนี้มีบริเวณกระจุกกระจาย และมีเอกชนดำเนินการปรับปรุงโดยทั่วไปอยู่แล้ว หากแต่ทำไปโดยไม่เป็นระเบียบและไม่ไต่มาตรฐาน

๑๒) เป้าหมายของผังรวมนครหลวง จะกำหนด จำนวนประชากร ให้อยู่ในขนาด ๖.๕ ล้านคน ภายใน พ.ศ. ๒๕๕๓ วิธีที่จะป้องกันไม่ให้จำนวนประชากรมีมากกว่าจำนวนดังกล่าวก็ต้องให้มีการวางแผนครอบครัว (Family Planning) การวางแผนภาคและการวางแผนจราจร ทั้งนี้ในระยะหลัง คาดว่าอัตราเพิ่มของจำนวนประชากรในเขตนครหลวงจะลดลงตามลำดับ และจะอยู่ในระดับที่กำหนดเมื่อถึง พ.ศ. ๒๕๕๓

๑๓) การทำผังนครหลวง ควรจะมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งที่จะปรับปรุงการให้บริการต่าง ๆ ของรัฐให้สอดคล้องกันและเพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน

๑๔) ระบบการบริหารงานของเทศบาลนครกรุงเทพและธนบุรี ในปัจจุบัน ยังไม่เป็นระบบที่ดี และมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร รัฐจึงได้พยายามแก้ไขปรับปรุงด้วยการเปลี่ยนไปใช้ระบบการบริหารแบบนครหลวง Metropolitan Government ซึ่งคาดว่าจะได้ผลดีกว่าแทน

สำหรับเหตุผลทางด้านการบริหารในการรวมนครหลวงนั้น จะต้องขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ที่เหมาะสมและจะมีประโยชน์ดังนี้คือ

๑) เข้ากับหลักการปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองโดยประชาชนเพื่อประชาชน

๒) มี Unity of Command มากขึ้น เพราะผู้บริหารนครหลวงมีอำนาจมากขึ้น ทำให้การประสานงานดีขึ้น

๓) การเก็บภาษีทำให้ดีขึ้น ทำให้มีเงินมาทำนุบำรุงท้องถิ่นมากขึ้น

๔) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของ Centralization of power จะลดน้อยลง เพราะต้องมีการยุบเลิก หน่วยงานปกครองจังหวัดพระนคร และธนบุรี เมื่อกลายเป็น Metropolitan Government

๕) ศึกษาการปกครองแบบประชาธิปไตยในนครหลวง เพื่อให้การปกครองในส่วนรวมเป็นไปโดยถูกต้องยิ่งขึ้น

คณะอนุกรรมการ ฯ ยังได้พิจารณาข้อมูลต่าง ๆ ของนครหลวงเพิ่มเติมปรากฏว่า

- ๑) ในขั้นต้น กรุงเทพมหานครมีลักษณะเป็นเมืองกลีกรวม และมีหน่วยทหารตั้งอยู่
- ๒) รอบ ๆ ตัวเมือง เป็นเรือกลสวน ไร่นา มีคลองต่าง ๆ คั่นอยู่เป็นระยะ ๆ
- ๓) ในระยะต่อมา มีการถมคลองให้กลายเป็นถนน โดยสภาพของถนนนั้นส่วนใหญ่ทำไปตามแนวลำคลองเดิม

๔) หลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ เป็นต้นมา จำนวนประชากรในนครหลวงทวีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประชาชนต่างจังหวัดอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานและทำมาหากินในนครหลวงในอัตราที่สูงมาก

- ๕) ไม่มีการกำหนดย่านและการใช้ที่ดินเอาไว้ล่วงหน้า
- ๖) มีการขยายเมืองหลวงออกไปทางทิศตะวันออกเป็นส่วนใหญ่
- ๗) มีการขยายที่พักอาศัยออกไปทางด้านนอกตัวเมืองทุก ๆ ด้าน
- ๘) การพัฒนาเมืองเป็นไปตามการวินิจฉัยของเอกชน มิได้มีการควบคุมโดยรัฐ

แต่อย่างไรก็ตาม

๙) ปัญหาของกรุงเทพที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน คือ เรื่องการเพิ่มของจำนวนประชากรอย่างรวดเร็ว (ในอัตราร้อยละ ๕.๑ ต่อปี) และการขยายตัวของตัวเมืองที่ปราศจากความเป็นระเบียบเรียบร้อย ย่อมก่อให้เกิดความยุ่งยากต่าง ๆ นานัปการ ตามมาภายหลัง เช่น เรื่องแหล่งเสื่อมโทรม การขาดแคลนที่อยู่อาศัย ความคับคั่งของการจราจร การขาดแคลนสิ่งสาธารณูปโภค และสาธารณูปการต่าง ๆ เป็นต้น

จากข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว คณะอนุกรรมการ ฯ จึงมีความเห็นสรุปในเรื่องการพัฒนาเมืองและการวางผังเมืองดังนี้คือ

- ก. การวางผังเมืองเพื่อให้สอดคล้องกับแผนรายนครหลวง เป็นของจำเป็น
- ข. เอกชนควรมีส่วนช่วยในการพัฒนาเมือง แต่การพัฒนานั้นควรจะทำอย่าง

มีระเบียบ และมีหลักเกณฑ์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะต้องได้ผลคู่กับการลงทุนในทางหลัก เศรษฐศาสตร์ วิธีที่ให้ถูกต้องและเหมาะสมที่สุดก็คือรัฐจะต้องเข้าควบคุม

ก. การวางผังเมืองจะต้องพิจารณาในด้าน Basic Needs ต้องมีหลักเกณฑ์ใน การกำหนดย่าน (Zoning) และการใช้ที่ดิน (Land Use) โดยจะต้องพิจารณาถึงประโยชน์ ส่วนรวมเป็นใหญ่

ง. การทำผังเมือง จะเป็นการประหยัดเงินลงทุนในร้านค้าต่าง ๆ ใ้ได้อย่างมากมาย

จ. ควรจะได้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนโดยทั่วไปทราบถึงความสำคัญ และ ประโยชน์ของผังเมืองและการพัฒนาเมืองในรูปการบริหารด้วย

เอกสารอ้างอิงบทที่ ๓

๑. ชัชศรี บุณนาค, สรุปการปกครองท้องถิ่นของประเทศต่างๆ และสรุปปัญหา การบริหารงานนครหลวง ๒๗ มกราคม ๒๕๑๓
๒. ร่างรายงานของกองโครงการสังคม สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๓
๓. Ibid.
๔. ทว. ไพบุลย์ ช่างเขียน, คำชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการศึกษาเรื่องที่อยู่อาศัย : สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๑๓

หมายเหตุ ข้อคิดและการเขียนในบทที่ ๒ ได้มาจาก

๑. น.ส. จุไรรัตน์ จุฑาศิริวงศ์ และ น.ส. บังอร พานิช, ภาคนิพนธ์เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่น, ลักษณะ วิหาระบบบริหารราชการไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ภาคการ ศึกษาฤดูร้อน ๒๕๑๓
๒. น.ส. วิภารัช ธนารักษ์และเพื่อน, ภาคนิพนธ์เรื่องอุปสรรคของการปกครอง แบบเทศบาล ลักษณะวิหาระบบบริหารราชการไทย สถาบันบัณฑิตพัฒน- บริหารศาสตร์ ภาคการศึกษาฤดูร้อน ๒๕๑๓

□

□

LIART

ผลการทิ้งระเบิดเวียดนามเหนือ

การทิ้งระเบิดอย่างหนักในเวียดนามเหนือช่วงระยะเวลาไม่ถึง ๑ สัปดาห์ ก็ทิ้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ศกนี้ ถึงวันที่ ๒๐ เดือนเดียวกัน ได้สร้างความเสียหายอย่างหนักให้แก่เวียดนามเหนือ เมื่อคำนึงถึงเที่ยวบินที่เครื่องบินสหรัฐออกปฏิบัติการ ประเภทของเครื่องบินที่ออกโจมตี และสถานที่ต่างๆ ที่มีความสำคัญทางทหารที่ถูกทำลาย

แถลงการณ์ของกองบัญชาการทหารสหรัฐที่ออก ณ กรุงไซ่ง่อนเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ศกนี้แจ้งว่า ในระยะเวลาระหว่างวันที่ ๑๕ ถึงวันที่ ๒๐ ที่ล่วงมา ผูกบินขับไล่ทิ้งระเบิดได้ออกปฏิบัติการโจมตีทางยุทธวิธีตามเป้าหมายต่าง ๆ ในเวียดนามเหนือรวม ๓๕๐ เที่ยวบิน แต่แถลงการณ์มิได้เปิดเผยว่า เครื่องบินแบบบี. ๕๒ ได้ออกปฏิบัติการกี่เที่ยว แถลงการณ์ได้จำแนกผลเสียหายของการโจมตีเวียดนามเหนือ ทางอากาศที่กล่าวข้างต้นว่า ทำให้อาคารสถานที่ทหารถูกทำลาย ๗๘ แห่ง เสียหาย ๓๓ แห่งทาง

รถไฟเสียหาย ๑๓ แห่ง สะพานตามทางหลวงถูกทำลาย ๑๓ แห่ง เสียหาย ๕ แห่ง ทำให้เกิดระเบิด ๒๓ แห่ง เพลิงไหม้ ๓๐ แห่ง และเครื่องบินขับไล่ไอพ่นแบบมิก ๒๑ ของฝ่ายคอมมิวนิสต์ถูกยิงตกในระหว่าง การรบทางอากาศรวม ๓ เครื่องด้วยกัน

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทิ้งระเบิดพื้นที่ในบริเวณใกล้เคียงซานอยและไซฟอง เมื่อตอนเช้าวันที่ ๒๐ เมษายนนั้นปรากฏว่า จุดที่อยู่ใกล้ซานอยมากที่สุดที่ถูกเครื่องบินสหรัฐโจมตีนั้น อยู่ห่างจากซานเมืองถึง ๒ ไมล์ กล่าวคือย่านเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงที่ซานอยได้ถูกโจมตีเกิดเพลิงไหม้ เป็นเนื้อที่กว่าครึ่งตารางไมล์ กลุ่มควันอันเกิดจากเพลิงไหม้ได้ลอยขึ้นไปในอากาศสูงกว่า ๑๐,๐๐๐ เมตร ฐานทัพของเครื่องบินแบบมิกในเวียดนามเหนือ ๓ แห่งถูกโจมตีเครื่องบินแบบมิก ๑๗ สองเครื่องได้ถูกทำลายที่ฐานบินเทียนอันอยู่ห่างจากไซฟอง ๔ ไมล์ อนึ่งที่ทิ้งจรวดต่อสู้

LI RT

อากาศยาน ๓ แห่ง กับที่ทิ้งระเบิด ๑๗ แห่ง ก็ได้ถูกทำลายเช่นเดียวกัน

การโจมตีทางอากาศอย่างขนานใหญ่ ดังกล่าวมาแล้วนี้ เป็นไปตามถ้อยแถลงของ เจ้าหน้าที่ชั้นสูงของสหรัฐที่ว่า เป็นการตอบโต้การที่ฝ่ายคอมมิวนิสต์เปิดการรุกรานเวียตนามใต้ครั้งใหญ่ มิใช่เป็นการขยายเขตโจมตีทางอากาศแต่อย่างใด เจ้าหน้าที่ชั้นสูงของสหรัฐแถลงเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายนนี้ว่า สหรัฐได้กระเตรียมพร้อมแล้ว ที่จะทิ้งระเบิดเป้าหมายทางทหารเกือบทุกแห่งในเวียตนามเหนือ พร้อมกันนั้นการโจมตีทางอากาศของสหรัฐจะยังคงดำเนินต่อไปต่อ แหล่งชุมนุมกำลังทหารและอาวุธยุทธภัณฑ์ของฝ่ายศัตรูในเวียตนามใต้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือกองทหารของรัฐบาลเวียตนามใต้ในการต่อต้านการรุกรานของฝ่ายตรงข้ามให้ล่าถอยไป

ในทัศนะของนักการทหารเห็นว่า การที่สหรัฐทิ้งระเบิดเวียตนามเหนืออย่างขนานใหญ่ดังกล่าวมาแล้ว และจะยังคงโจมตีอยู่ต่อไปโดยปราศจากข้อยกเว้นใด ๆ นั้น

เป็นการมุ่งทำลายกำลังรบของฝ่ายคอมมิวนิสต์ที่ฝ่ายนั้นล่าถอยชนส่งไปสู่เวียตนามใต้ เพื่อสนับสนุนการรุกรบอย่างขนานใหญ่ พร้อมกันนั้นได้ทำลายยุทธศาสตร์

ต่าง ๆ ในเวียตนามเหนือ เพื่อมิให้ฝ่ายคอมมิวนิสต์ใช้เป็น ประโยชน์ ในการ ต่อสู้ ต้าน ทาน การโจมตี ทางอากาศ ของ สหรัฐ และเวียตนามใต้

เป็นการเตือนให้รัฐบาลชานอัยตระหนักว่า ถ้าฝ่ายนั้นยังคงเปิดการรุกรอยู่ต่อไป อันเป็นการกระทำที่ละเมิดข้อตกลงเจนีวา ปี ๒๔๘๗ และการทำความเข้าใจกันในปี ๒๕๑๑ ต่อไปแล้ว ฝ่ายนั้นจะเผชิญกับการโจมตีทางอากาศอย่างหนักหน่วงยิ่งขึ้น

เป็นการเตือนไซเวียต ให้พยายามใช้อิทธิพลจูงใจเวียต นาม เหนือ ให้ระงับยับยั้งการรุกรเสีย มิฉะนั้นจะเผชิญกับความเสียหายอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น พร้อมกันนั้นเป็นการจูงใจไซเวียตให้เลิกส่งอาวุธยุทธสัมภาระที่ใช้ในการรบไปให้เวียตนามเหนือด้วย เพราะยิ่งส่งไปมากมายเท่าใด ก็จะมีเสี่ยงต่อการถูกทำลายมากขึ้นเพียงนั้น

กรณีที่เรือพาณิชย์ของไซเวียต ๔ ลำ ได้รับความเสียหาย เนื่องจากการโจมตีใกล้เคียงเมืองไฮฟอง เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายนนี้ ได้เกิดขึ้นโดยบังเอิญ มิใช่โดยเจตนาที่จะเตือนไซเวียตให้ระงับยับยั้งการส่งอาวุธยุทธภัณฑ์ ไปให้ เวียตนาม เหนือ แต่อย่างใด

เพราะในคำกอบคำประท้วงของโซเวียตในเรื่องนี้เมื่อวันที่ ๑๔ เดือนเดียวกัน กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐแจ้งว่า สหรัฐขอให้การโซเวียตแน่ใจได้ว่า จะใช้ความพยายาม โดยทุก ทางที่ จะหลีกเลี่ยงไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใด ๆ แก่เรือพาณิชย์ของนานาชาติ

แต่ในขณะเดียวกัน สหรัฐก็ได้เตือนโซเวียตด้วยน้ำเสียงอันแข็งกร้าวอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนว่า ประเทศต่าง ๆ ที่ส่งอาวุธยุทธภัณฑ์ ให้เวียดนามเหนือ จะต้องรับผิดชอบในผลอันเกิดจากการที่เครื่องบิน สหรัฐไปทิ้งระเบิดเมืองไฮฟอง

อย่างไรก็ตาม เมื่อมองการทิ้งระเบิดเวียดนามเหนือดังกล่าวแล้วข้างต้นในทัศนะ

ของนักการเมืองก็จะเห็นว่า เมื่อฝ่ายคอมมิวนิสต์มุ่งที่จะทำลายแผนการของประธานาธิบดีนิกสัน เพื่อให้ส่งผลสะท้อนไปสู่การเสื่อมความนิยมในตัวประธานาธิบดีเช่นนี้ ก็ทำลายแผนการถอนทหารออกจากเวียดนาม และทำลายแผนการมอบภาระในการรบให้กองทหารเวียดนามใต้ เมื่อเป็นเช่นนั้น เพื่อรักษาฐานะทางการเมืองของประธานาธิบดี และเพื่อรักษาแผนการที่กำหนดไว้ให้คงเดิม ประธานาธิบดีนิกสันก็ย่อมไม่มีทางเลือกอย่างใดอื่น นอกจากใช้กำลังทางอากาศ และกำลังทางเรือ ทิ้งระเบิดและระดมยิงเวียดนามเหนือ แทนการใช้กำลังทหารภาคพื้นดิน ซึ่งจะต้องถอนตัวออกไปตามแผนการที่กำหนดไว้โดยไม่เปลี่ยนแปลง.

บทความบรรยายทางสถานีวิทยุกระจายเสียง
แห่งประเทศไทย ๒๕ เมษายน ๒๕๑๕

□ □

ประมวลประกาศ และคำสั่ง ของคณะปฏิวัติ

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๗๔

โดยที่ได้มีการรวมจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีเป็นนครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี และได้มีการจัดตั้งจังหวัดยโสธรเพิ่มขึ้นอีกจังหวัดหนึ่ง ประกอบกับที่ตั้งสำนักงานอัยการ เขตบางแห่งยังไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันสมควรที่จะปรับปรุงเสียใหม่ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาแบ่งท้องที่ของกรมอัยการ กระทรวงมหาดไทย ออกเป็นเขต พ.ศ. ๒๕๐๐

ข้อ ๒ ให้แบ่งท้องที่ของกรมอัยการ กระทรวงมหาดไทยออกเป็นเขตดังนี้

(๑) เขต ๑ มีสำนักงานอัยการเขตอยู่ ณ นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี และมีเขตภายในท้องที่ คือ นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรีเฉพาะท้องที่อัยการประจำศาลจังหวัดมีนบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสระบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ

(๒) เขต ๒ มีสำนักงานอัยการเขตอยู่ ณ จังหวัดชลบุรี และมีเขตภายในท้องที่ คือ จังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดจันทบุรี

(๓) เขต ๓ มีสำนักงานอัยการเขตอยู่ ณ จังหวัดนครราชสีมา และมีเขตภายในท้องที่ คือ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดยโสธร

LIART

(๔) เขต ๔ มีสำนักงานอัยการเขตอยู่ ณ จังหวัดขอนแก่น และมีเขตภายใน
ท้องที่ คือ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย จังหวัดเลย จังหวัด
สกลนคร จังหวัดนครพนม จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดกาฬสินธุ์

(๕) เขต ๕ มีสำนักงานอัยการเขตอยู่ ณ จังหวัดเชียงใหม่ และมีเขตภายในท้องที่
คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน
จังหวัดลำพูน และจังหวัดแพร่

(๖) เขต ๖ มีสำนักงานอัยการเขตอยู่ ณ จังหวัดพิษณุโลก และมีเขตภายใน
ท้องที่ คือ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดสุโขทัย จังหวัดตาก จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัด
พิจิตร จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดอุตรดิตถ์

(๗) เขต ๗ มีสำนักงานอัยการเขตอยู่ ณ จังหวัดนครปฐม และมีเขตภายใน
ท้องที่ คือ จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงคราม

(๘) เขต ๘ มีสำนักงานอัยการเขตอยู่ ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช และมีเขต
ภายในท้องที่ คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัด
ระนอง จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา และจังหวัดภูเก็ต

(๙) เขต ๙ มีสำนักงานอัยการเขตอยู่ ณ จังหวัดสงขลา และมีเขตภายในท้องที่
คือจังหวัดสงขลา จังหวัดตรัง จังหวัดพัทลุง จังหวัดสตูล จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา
และจังหวัดนราธิวาส

ข้อ ๓ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎ
ฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๒๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศของคณะ
ปฏิวัติฉบับนี้

LIART

ข้อ ๕ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๒๑ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๗๕

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า สมควรแยกแผนกอัตรากำลัง แผนกวินัยและ ทะเบียนประวัติ และแผนกฝึกอบรมจากสำนักงานเลขาธิการกรม กรมสรรพสามิต ไปสังกัด กองซึ่งตั้งขึ้นใหม่ คือ กองการเจ้าหน้าที่ และตั้งแผนกประมวลรายงานขึ้นอีกแผนกหนึ่งในสำนักงานเลขาธิการกรม กรมสรรพสามิต หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน ๑. ของมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๑๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๑. สำนักงานเลขาธิการกรม แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

(๑) แผนกสารบรรณ

(๒) แผนกประมวลรายงาน”

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น ๘. ของมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๑๐

“๘. กองการเจ้าหน้าที่ แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

(๑) แผนกอัตรากำลัง

LI RT

(๒) แผนกวินัยและทะเบียนประวัติ

(๓) แผนกฝึกอบรม”

ข้อ ๓ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๕ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๔๘ ตอนที่ ๒๓ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๗๖

ตามที่ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ กำหนดเวลาสำหรับเล่นโบว์ลิ่ง สเก็ต สำหรับขายอาหารหรือเครื่องดื่ม และการเล่นมหรสพในโรงแรมหรสพนั้น บัดนี้ คณะปฏิวัติได้พิจารณาเห็นสมควรผ่อนคลายการปฏิบัติตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวในบางโอกาส เช่น วันตรุษ งานสงกรานต์ หรืองานเทศกาลอื่น ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสรื่นเริงและพักผ่อนหย่อนใจเป็นครั้งคราวตามประเพณีนิยม หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสุดท้ายของข้อ ๔ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕

LI RT

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๔ ทวิ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕

“ข้อ ๔ ทวิ เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นสมควรผ่อนผันหรือยกเว้นการใช้บังคับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ทั้งหมดหรือบางส่วน ในวันใด โอกาสใด ที่ใด บริเวณใด หรือสถานที่ใด ให้กระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย

ประกาศกระทรวงมหาดไทยตามวรรคหนึ่ง ถ้าจะใช้บังคับเป็นการถาวร ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

ข้อ ๓ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๒๓ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๗๗

โดยที่ได้เกิดเพลิงไหม้ที่ตำบลนครไทย อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นการสมควรให้มีการควบคุมการก่อสร้างในบริเวณนั้น เพื่อจะได้ป้องกันและระงับอัคคีภัย เพื่อความมั่นคงแข็งแรง และเพื่อประโยชน์อันมัย หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ พุทธศักราช ๒๕๑๖ ในบริเวณเขตเพลิงไหม้ ที่ตำบลนครไทย อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

LI RT

ข้อ ๒ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ พุทธศักราช ๒๕๗๖

ข้อ ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๒๖ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๗๘

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ได้ผลดียิ่งขึ้น จึงควรแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการชันสูตรพลิกศพเมื่อมีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานหรือระหว่างที่อยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติดังกล่าว หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ ในกรณีที่มีความตายของผู้ซึ่งถูกสงสัยโดยมีเหตุอันสมควรว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือมูลเหตุแห่งการตายของผู้ซึ่งถูกสงสัยดังกล่าว เกิดขึ้น

LI RT

ในท้องที่ที่รัฐมนตรีประกาศว่าเป็นเขตแทรกซึมของคอมมิวนิสต์ โดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ให้พนักงานสอบสวนหรือนายทหารสัญญาบัตรที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย แห่งท้องที่ที่สภานั้นอยู่กับเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขประจำท้องที่ หรือแพทย์ประจำตำบล หรืออนามัยจังหวัด หรือแพทย์ประจำสถานอนามัย หรือแพทย์ประจำโรงพยาบาล หรือแพทย์ทหาร หรือเจ้าหน้าที่เสนารักษ์ทหารที่ปฏิบัติราชการอยู่ในท้องที่นั้น เป็นผู้ชั้นสูตรพลิกศพโดยเร็วและให้ทำบันทึกรายละเอียดแห่งการชันสูตรนั้นไว้

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวน หรือนายทหาร สัญญาบัตร ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายแจ้งแก่ผู้มีหน้าที่ไปทำการชันสูตรพลิกศพทราบ

เมื่อได้มีการชันสูตรพลิกศพแล้ว ให้ส่งบันทึกรายละเอียดแห่งการชันสูตรนั้นไปยังพนักงานสอบสวน และให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนแล้วส่งสำนวนชันสูตรพลิกศพไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ถ้าเป็นกรณีที่มีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งสำนวนชันสูตรพลิกศพไปยังอธิบดีกรมอัยการ และให้อธิบดีกรมอัยการหรือผู้รักษาราชการแทนเท่านั้นมีอำนาจออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง ในกรณีที่ผู้ต้องหาเป็นผู้ที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งสำนวนชันสูตรพลิกศพไปยังเจ้ากรมพระธรรมนูญ และให้เจ้ากรมพระธรรมนูญมีอำนาจออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง

หากปรากฏว่าการชันสูตรพลิกศพตามวรรคหนึ่งจะเป็นอุปสรรคแก่การปฏิบัติในการป้องกันและปราบปรามของเจ้าพนักงาน หรือจะเป็นอันตรายแก่เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่แล้ว จะไม่ทำการชันสูตรพลิกศพก็ได้ แต่ให้ผู้อำนวยการป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์เขตทำบันทึกเหตุนั้นไว้ แล้วส่งบันทึกไปยังพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนและดำเนินการตามความในวรรคสาม”

ข้อ ๒ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๒๖ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๘๘

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๐๘ เพื่อให้ทุก ๆ กองกำกับการตำรวจทางหลวงมีสถานีตำรวจทางหลวง หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน ๑๕ ช. ของมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๕. กองตำรวจทางหลวง แบ่งเป็น ๓ แผนก ๗ กองกำกับการ คือ

- (๑) แผนกธุรการ
- (๒) แผนกศูนย์ข่าวและสถิติวิจัย
- (๓) แผนกการเงินและพัสดุ

- ๑) กองกำกับการ ๑
- ๒) กองกำกับการ ๒
- ๓) กองกำกับการ ๓
- ๔) กองกำกับการ ๔

๕) กองกำกับการ ๕

๖) กองกำกับการ ๖

๗) กองกำกับการ ๗

ทุก ๆ กองกำกับการมีสถานีตำรวจทางหลวง”

ข้อ ๒ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕

ข้อ ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.ช. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๒๖ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๔๐

ไทยที่เป็นการสมควรแบ่งส่วนราชการในกรมพลศึกษากระทรวงศึกษาธิการเสียใหม่ เพื่อให้บังเกิดผลดีมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการยิ่งขึ้น หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกรมพลศึกษา ในกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๑๗

LI RT

ข้อ ๒ ให้แบ่งส่วนราชการกรมพลศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑. สำนักงานเลขานุการกรม แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

- (๑) แผนกสารบรรณ
- (๒) แผนกการเจ้าหน้าที่
- (๓) แผนกการเงินและบัญชี
- (๔) แผนกพัสดุ

๒. กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ

๓. กองอนุชาด

๔. กองลูกเสือ

๕. กองกีฬา แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกส่งเสริมกีฬานักเรียน
- (๒) แผนกจัดการแข่งขัน
- (๓) แผนกกรรมการและผู้ตัดสิน

๖. กองกรีฑาสถาน แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

- (๑) แผนกอาคารสถานที่
- (๒) แผนกสนามและอุปกรณ์กีฬา

๗. กองสารวัตรนักเรียน

ข้อ ๓ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

LIIRT

ข้อ ๕ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๒๗ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๘๑

โดยที่ปรากฏว่า ได้มีผู้บุกรุกทำลายป่าสงวนแห่งชาติอยู่เสมอก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทรัพยากรของประเทศ คณะปฏิวัติเห็นว่า การบุกรุกทำลายป่าสงวนแห่งชาติ ได้กระทำเพื่อประโยชน์ส่วนตน โดยมีได้คำนึงถึงความเสียหายต่อส่วนรวมของประเทศชาติในอนาคต แม้จะได้มีการกวาดล้างจับกุมก็ยังมีผู้จงใจฝ่าฝืนกฎหมายอยู่เสมอควรดำเนินการปราบปรามและลงโทษผู้บุกรุกให้รุนแรงและเด็ดขาด และให้เจ้าพนักงานป่าไม้เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่มากยิ่งขึ้น หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงขอประกาศตักเตือนให้ทราบทั่วกันว่า

๑. ป่าใดเมื่อได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติแล้ว ประชาชนจะเข้าไปยึดถือหรือครอบครองที่ดิน กั้นสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติมิได้ จึงขอประกาศ ทบทวนมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน และขอให้ทุกคนให้ความร่วมมือปฏิบัติตาม หากผู้ใดไม่เชื่อฟังบังอาจกระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย หัวหน้าคณะปฏิวัติจะใช้มาตรการลงโทษอย่างรุนแรงและเด็ดขาด

LI RT

๒. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติและเจ้าพนักงานอื่นซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับป่าไม้ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามกฎหมายโดยเคร่งครัด ทั้งนี้ให้รวมถึงการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้สัญจรด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรมด้วย ถ้าหากยังเพิกเฉยละเลยหรือกระทำการทุจริต หัวหน้าคณะปฏิวัติจะดำเนินการลงโทษอย่างรุนแรงและเด็ดขาดเช่นเดียวกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๒๗ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๘๒

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งนิคมสหกรณ์ ในท้องที่อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อช่วยเหลือราษฎรในท้องที่ดังกล่าว ให้มีที่ตั้งเกษตรสถานและประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่ง หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้จัดตั้งนิคมสหกรณ์ ในท้องที่อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ภายในแนวเขตที่ดินตามแผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เฉพาะในส่วนของที่ดินที่เป็นของรัฐ

ข้อ ๒ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

ข้อ ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๒๗ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

LIART

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๘๓

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งนิคมสหกรณ์ ในท้องที่อำเภอเมืองลำปาง อำเภอห้างฉัตร และอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง เพื่อช่วยเหลือราษฎรในท้องที่ดังกล่าวให้มีที่ตั้งเกษตรสถานและประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่ง หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้จัดตั้งนิคมสหกรณ์ ในท้องที่อำเภอเมืองลำปาง อำเภอห้างฉัตร และอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ภายในแนวเขตที่ดินตามแผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เฉพาะในส่วนของที่ดินที่เป็นของรัฐ

ข้อ ๒ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

ข้อ ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๒๗ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๘๔

โดยที่ารมชลประทานจะทำการก่อสร้างตามโครงการชลประทานเส้าให้ โดยสร้างโรงสูบน้ำและติดตั้งเครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ขึ้นที่ริมแม่น้ำป่าสัก ในท้องที่ตำบลนาโอง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี พร้อมทั้งขุดคลองส่งน้ำสายใหญ่ คลองชอย และ

LIART

สร้างอาคารชลประทานตามคลอง เพื่อส่งน้ำส่งไปช่วยเหลือการทำนา และการเพาะปลูก ในท้องที่อำเภอเมืองสระบุรี อำเภอเสนาห์ อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี และอำเภอท่าเรือ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อันเป็นการช่วยให้การทำนาและการเพาะปลูกในเขตโครงการได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นและสม่ำเสมอ ทั้งยังสามารถช่วยเหลือพื้นที่ในเขตโครงการให้สามารถทำนาครั้งที่ ๒ และปลูกพืชในฤดูแล้งได้ด้วย ในการนี้จำเป็นต้องกำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนเพื่อให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปทำการสำรวจที่ดินนั้นได้ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ บริเวณที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อเวนคืนตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้อยู่ในท้องที่อำเภอเมืองสระบุรี อำเภอเสนาห์ อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี และอำเภอท่าเรือ อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๒ ให้อธิบดีกรมชลประทานเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๓ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้มีอายุห้าปี

ข้อ ๔ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๖ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ว.จ. เต็ม ๘๘ ตอนที่ ๒๘ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

LIART

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘๕

โดยที่เทศบาลนครหลวงจะทำการสร้างทางหลวงเทศบาล ในท้องที่ตำบลบางกระบี่ ตำบลห้วยขวาง อำเภอพญาไท ตำบลคลองตัน อำเภอพระโขนง และตำบลห้วยหมาก อำเภอบางกระบี่ นครหลวงกรุงเทพมหานคร ในการนี้สมควรให้เจ้าหน้าที่ได้มีอำนาจเข้าไปทำการสำรวจท้องที่ดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการออกพระราชบัญญัติเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางเทศบาล หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ บริเวณที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อเวนคืนตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ อยู่ในท้องที่ตำบลบางกระบี่ ตำบลห้วยขวาง อำเภอพญาไท ตำบลคลองตัน อำเภอพระโขนง และตำบลห้วยหมาก อำเภอบางกระบี่ นครหลวงกรุงเทพมหานครภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๒ ให้นายกเทศมนตรีเทศบาลนครหลวงเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๓ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้มีอายุห้าปี

ข้อ ๔ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒

ข้อ ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๖ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๒๘ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

LI RT

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๔๖

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า กรมชลประทานมีความจำเป็นต้องดำเนินการขุดคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย ในท้องที่ตำบลคลองตากค อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เพื่อประโยชน์ในการชลประทานตามโครงการชลประทานแม่กลองใหญ่ ในการนี้จำเป็นต้องเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ดังกล่าว หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลคลองตากค อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ซึ่งปรากฏรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้แก่กรมชลประทาน

ข้อ ๒ ให้อธิบดีกรมชลประทานเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๓ ให้ถือว่าประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ซึ่งออกตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๕ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ว.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๒๘ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

LIART

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๔๗

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า กรมชลประทานมีความจำเป็นต้องดำเนินการขุดคลองระบายน้ำสายมหาราช ๑ ในท้องที่ตำบลโก่งธนู อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เพื่อประโยชน์ในการชลประทานตามโครงการชลประทานโคกกระเทียม ในกรณีนี้จำเป็นต้องเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ดังกล่าว หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลโก่งธนู อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ซึ่งปรากฏรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตาม บัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้แก่กรมชลประทาน

ข้อ ๒ ให้อธิบดีกรมชลประทานเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๓ ให้ถือว่าประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ซึ่ง ออกตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๕ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๔๕ ตอนที่ ๒๕ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

LI RT

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า กรมชลประทานมีความจำเป็นต้องดำเนินการขุดคลองส่งน้ำสายใหญ่ ในท้องที่ตำบลพยุหะคีรี อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อประโยชน์ในการชลประทานตามโครงการชลประทานเขาแก้ว ในกรณีจำเป็นต้องเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ดังกล่าว หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลพยุหะคีรี อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ซึ่งปรากฏรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้แก่กรมชลประทาน

ข้อ ๒ ให้อธิบดีกรมชลประทานเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๓ ให้ถือว่าประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ซึ่งออกตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๕ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๒๕ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

LIRT

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๘๘

โดยคณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า กรมชลประทานมีความจำเป็นต้องดำเนินการขุดคลองส่งน้ำสาย ๒ ซ้าย — ๑๙ ซ้าย ในท้องที่ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ และขุดคลองส่งน้ำสาย ๑ ซ้าย — ๒๐ ซ้าย ในท้องที่ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประโยชน์ในการชลประทานตามโครงการชลประทานแม่แตง ในการนี้จำเป็นต้องเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ดังกล่าว หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ภายในแนวเขตตามแผนที่หมายเลข ๑ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และในท้องที่ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ภายในแนวเขตตามแผนที่หมายเลข ๒ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ซึ่งปรากฏรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชีท้าย ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้แก่กรมชลประทาน

ข้อ ๒ ให้อธิบดีกรมชลประทานเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๓ ให้ถือว่าประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ซึ่งออกตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

LI RT

ข้อ ๕ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๒๘ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๙๐

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า กรมชลประทานมีความจำเป็นต้องดำเนินการขุดคลองส่งน้ำสาย ๓ ขวา ในท้องที่ตำบลหัวสำโรง อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา และขุดคลองส่งน้ำสาย ๕ ขวา ในท้องที่ตำบลแหลมประดู่ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา กับสร้างท่อรับน้ำจากหนองกรด ซึ่งเป็นหนองน้ำสาธารณะ ในท้องที่ตำบลเกาะขนน อำเภอนวมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อประโยชน์ในการชลประทานตามโครงการชลประทานท่าลาด ในกรณีจำเป็นต้องเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ดังกล่าว หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลหัวสำโรง อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ภายในแนวเขตตามแผนที่หมายเลข ๑ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และในท้องที่ตำบลแหลมประดู่ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ภายในแนวเขตตามแผนที่หมายเลข ๒ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ กับในท้องที่ตำบลเกาะขนน อำเภอนวมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ภายในแนวเขตตามแผนที่หมายเลข ๓ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ซึ่งปรากฏรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้แก่กรมชลประทาน

ข้อ ๒ ให้อธิบดีกรมชลประทาน เป็นเจ้าหน้าที่เวนคืน อสังหาริมทรัพย์ ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

LIART

ข้อ ๓ ให้ถือว่าประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๕ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๔๘ ตอนที่ ๒๘ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๙๑

โดยที่ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๗๐ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕ จักตั้งจังหวัดยโสธรขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติราชการของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ได้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย จึงสมควรปรับปรุงการแบ่งท้องที่ของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ออกเป็นเขตเสียใหม่ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาแบ่งท้องที่ของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ออกเป็นเขต พ.ศ. ๒๕๐๐

ข้อ ๒ ให้แบ่งท้องที่ของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ออกเป็นเขตดังนี้
(๑) คลังเขต ๑ มีสำนักงานคลังเขตอยู่ ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และมีเขตภายในท้องที่ คือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสระบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนนทบุรี

LI RT

(๒) คลังเขต ๒ มีสำนักงานคลังเขตอยู่ ณ จังหวัดฉะเชิงเทรา และมีเขตภายในท้องที่ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดตราด จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ

(๓) คลังเขต ๓ มีสำนักงานคลังเขตอยู่ ณ จังหวัดนครราชสีมา และมีเขตภายในท้องที่ คือ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดยโสธร

(๔) คลังเขต ๔ มีสำนักงานคลังเขตอยู่ ณ จังหวัดอุดรธานี และมีเขตภายในท้องที่ คือ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย จังหวัดเลย จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม จังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดกาฬสินธุ์

(๕) คลังเขต ๕ มีสำนักงานคลังเขตอยู่ ณ จังหวัดเชียงใหม่ และมีเขตภายในท้องที่ คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน จังหวัดลำพูน จังหวัดแพร่ และจังหวัดอุตรดิตถ์

(๖) คลังเขต ๖ มีสำนักงานคลังเขตอยู่ ณ จังหวัดพิษณุโลก และมีเขตภายในท้องที่ คือ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดสุโขทัย จังหวัดตาก จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดพิจิตร จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานี

(๗) คลังเขต ๗ มีสำนักงานคลังเขตอยู่ ณ จังหวัดนครปฐม และมีเขตภายในท้องที่ คือ จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงคราม

(๘) คลังเขต ๘ มีสำนักงานคลังเขตอยู่ ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช และมีเขตภายในท้องที่ คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดระนอง จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา และจังหวัดภูเก็ต

(๙) คลังเขต ๙ มีสำนักงานคลังเขตอยู่ ณ จังหวัดสงขลา และมีเขตภายในท้องที่ คือ จังหวัดสงขลา จังหวัดตรัง จังหวัดพัทลุง จังหวัดสตูล จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส

ข้อ ๓ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๒๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๕ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ว.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๒๘ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕)

คำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ

ที่ ๘/๒๕๑๕

โดยที่ปรากฏหลักฐานเป็นที่แน่ชัดว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ถึงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๑๕ เวลากลางวันและกลางคืน ส.ท.ท. นพทต หรือเจิม คงเจริญ ผู้ต้องหาที่ ๑ นายไสว เพชรคารา หรือสมพงษ์ ทูลขวัญ หรือ ส.อ.ไสว ณรงค์หนู ผู้ต้องหาที่ ๒ จ.ส.อ. ปลื้ม แก้วนพรัตน์ ผู้ต้องหาที่ ๓ จ.ส.อ. สมนึก ใจอิมสิน ผู้ต้องหาที่ ๔ กับผู้อื่นอีก ๒ คนซึ่งยังจับตัวไม่ได้ ได้สมคบกันบังอาจมีและขายอาวุธปืนเอ็ม ๑๖ อาวุธปืนคาร์ไบน์เอ็ม หูพร้อมตัวเครื่องกระสุนปืนและกระสุนปืนอันเป็นอาวุธร้ายแรงสำหรับใช้เฉพาะแต่ในราชการสงคราม ให้แก่บุคคลอื่นหลายครั้งหลายคราว ต่างกรรมต่างวาระกัน โดยผู้ต้องหาทั้งสี่รู้อยู่แล้วว่าเป็นการ ขายเพื่อให้ผู้ก่อการร้ายใช้ในการแบ่งแยกดินแดนสามจังหวัดภาคใต้ของราชอาณาจักรไทย และในการค้าอาวุธปืน ดังกล่าวนี้ ผู้ต้องหาที่ ๒ บังอาจปลอมบัตรประจำตัวทหารอันเป็นเอกสารทางราชการ และแต่งกายเครื่องแบบทหาร

LIART

ยกร้อยโท สังกัดศูนย์สงครามพิเศษ โดยไม่มีสิทธิแต่งตั้งอีกด้วย เหตุเกิดที่ตำบลสะเต็ง อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ที่ตำบลนาโหล อำเภอยะหริ่ง และตำบลอาเนาะรู อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ที่ตำบลรองเมืองและตำบลลุมพินี อำเภอปทุมวัน ที่ตำบลวัดโสมนัส อำเภอป้อมปราบศัตรูพ่าย และตำบลบางอ้อ อำเภอบางกอกน้อย นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี

ครั้นวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๑๕ เวลากลางวัน เจ้าหน้าที่ตำรวจจับตัวผู้ต้องหาที่ ๑ และผู้ต้องหาที่ ๒ ใ้พร้อมด้วยอาวุธปืนเอ็ม ๑๖ จำนวน ๒ กระบอก กระสุนปืนเอ็ม ๑๖ จำนวน ๒๐๘ นัด และซองกระสุนปืนเอ็ม ๑๖ จำนวน ๓ ซอง ขณะผู้ต้องหาทั้งสองนั่งรถแท็กซี่จากจังหวัดยะลา จะไปขายอาวุธปืนดังกล่าวที่จังหวัดปัตตานี และเจ้าหน้าที่ตำรวจค้นได้ซองกระสุนปืนเอ็ม ๑๖ อีก ๔ ซอง ที่บ้านพักของผู้ต้องหาที่ ๑ กับค้นได้เครื่องแบบทหารบกสังกัดศูนย์สงครามพิเศษและบัตรประจำตัวทหารปลอม รวมทั้งสิ่งของเครื่องใช้เกี่ยวกับทหาร เช่น หมวกเบเลย์สีเลือดหมู รองเท้าเดินป่า ที่ห้องพักของผู้ต้องหาที่ ๒ เป็นของกลาง ต่อมาวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ เจ้าหน้าที่ตำรวจจับตัวผู้ต้องหาที่ ๓ ได้ ส่วนผู้ต้องหาที่ ๔ ได้เข้ามาขอตัวแก่เจ้าพนักงาน และเจ้าหน้าที่ตำรวจค้นบ้านพักของผู้ต้องหาที่ ๔ ได้กระสุนปืน ๑๑ มม. ๓๗ นัด แมกกาซีนปืน ๑๑ มม. ๑ อัน ไม้รางวัลคล้องปืนคาร์ไบน์ ๑ อัน สายกระสุนปืนและแมกกาซีนแบบโค้งอย่างละ ๑ อัน เป็นของกลาง

จากผลการสอบสวน ใ้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ผู้ต้องหาที่ ๑ เป็นตำรวจประจำการกองร้อย ๑ โรงเรียนตำรวจภูธร ๔ จังหวัดยะลา ผู้ต้องหาที่ ๒ มีชื่อจริงว่า ไสวเพชรคารา มีชื่อปลอมว่า สมพงษ์ ทูลขวัญ และในบัตรประจำตัวปลอมชื่อว่า ส.อ. ไสวณรงค์หนู ผู้ต้องหาที่ ๒ เคยเป็นทหารสังกัด ร.๒๑ พัน ๒ จังหวัดสระบุรี แต่ถูกปลดออกจากราชการฐานยกยอกยางรอยน้คของทางราชการ และผู้ต้องหาที่ ๒ ใ้พี่สาวของผู้ต้องหาที่ ๑ เป็นภรรยา ผู้ต้องหาที่ ๓ เป็นทหารประจำการโรงเรียนนายร้อย จปร.

ตำแหน่งเสมียนกองช่วยฝึก ส่วนผู้ต้องหาที่ ๔ เป็นทหารนอกประจำการ เคยรับราชการประจำศูนย์สงครามพิเศษ จังหวัดลพบุรี แต่ถูกปลดออกจากราชการเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๔ เนื่องจากการกระทำความผิดครั้งนี้ ผู้ต้องหาทั้ง ๔ คนได้สมคบกันมีและขายอาวุธปืนและกระสุนปืนสำหรับใช้เฉพาะแต่ในราชการสงครามไปแล้วรวม ๓ กระวาน เป็นอาวุธปืนเอ็ม ๑๖ จำนวน ๑ กระบอกและอาวุธปืนคาร์ไบน์เอ็ม ๓๐ ๒ กระบอก พร้อมด้วยเครื่องกระสุนปืนจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ส่งสายไปขอซื้อจากผู้ต้องหาได้อาวุธปืนคาร์ไบน์เอ็ม ๓๐ ๑ กระบอก ราคากระบอกละ ๖,๕๐๐ บาท พร้อมด้วยซองกระสุนปืน ๒ ซองและกระสุนปืนคาร์ไบน์ ๑๕๐ นัดเป็นของกลาง ซึ่งในการติดต่อซื้อขายอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนดังกล่าว ผู้ต้องหาได้ใช้รหัสทางเกงขนาด ๑๖ แทนอาวุธปืนเอ็ม ๑๖ และทางเกงเบอร์ ๑๕ แทนอาวุธปืนคาร์ไบน์เอ็ม ๓๐ เช่นสำเนาโทรเลขถึง ส.ท.ท นพดล กงเจริญ ผู้ต้องหาที่ ๑ เมื่อ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๔ ว่า “ทางเกงเบอร์ ๑๕ จะเอาอีกหรือเปล่า ถ้าเอาทอบถ้วน” เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสำเนาโทรเลขที่ผู้ต้องหาติดต่อซื้อขายอาวุธปืนอีกหลายฉบับ ซึ่งเจ้าพนักงานได้ยึดไว้เป็นหลักฐาน

ผู้ต้องหาที่ ๑ ผู้ต้องหาที่ ๒ และผู้ต้องหาที่ ๔ ให้การรับสารภาพตลอดข้อหาแก่ จ.ส.อ.ปลื้ม แก้วนพรัตน์ ผู้ต้องหาที่ ๓ ให้การปฏิเสธว่าเคยได้รับการติดต่อจากผู้ต้องหาที่ ๒ ให้ช่วยหาอาวุธปืนคาร์ไบน์เอ็ม ๓๐ อาวุธปืนเอ็ม ๑๖ เอ็ม ๗๙ พร้อมด้วยกระสุนปืนถึง ๓ ครั้ง แต่ผู้ต้องหาที่ ๓ ยังหาให้ไม่ได้ เพียงแต่ได้แนะนำให้ไปหาซื้อที่จังหวัดอุดรธานีเท่านั้น หลักฐานสำหรับผู้ต้องหาที่ ๓ นี้ ปรากฏว่าในชั้นเดิม จ.ส.อ. สมนึก ใจอิมสิน ผู้ต้องหาที่ ๔ ซึ่งรู้จักกับผู้ต้องหาที่ ๓ เป็นอย่างดี ได้พาผู้ต้องหาที่ ๑ และผู้ต้องหาที่ ๒ ไปพบ และผู้ต้องหาที่ ๓ ก็รับปากหาอาวุธปืนคาร์ไบน์เอ็ม ๓๐ ในราคากระบอกละ ๒,๐๐๐ บาท อาวุธปืนเอ็ม ๑๖ ในราคากระบอกละ ๓,๕๐๐ บาท ปรากฏตามสำเนาโทรเลขของผู้ต้องหาที่ ๑ ถึงผู้ต้องหาที่ ๓ ที่โรงเรียนนายร้อย จปร. เมื่อ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๑๔ ว่า “เงินจ่านึกเอาไปเรียบร้อยแล้ว ช่วยหาทางเกงไว้ ๒ ทัว ขนาด ๑๖ นิ้ว” ซึ่งมีพยานยืนยันว่าผู้ต้องหาที่ ๓ ได้รับโทรเลขฉบับนี้ แสดงว่าผู้ต้องหาที่ ๓ ได้เคยหาอาวุธปืนให้ผู้ต้องหาที่ ๑ โดยผู้ต้องหาที่ ๔ ได้รับเงินไปแล้ว และผู้ต้องหาที่ ๑ ยังสั่งให้ผู้ต้องหาที่ ๓ ช่วยซื้ออาวุธปืนเอ็ม ๑๖ ไว้ให้อีก ๒ กระบอกด้วย

อาวุธปืนเอ็ม ๑๖ จำนวน ๒ กระบอก พร้อมด้วยเครื่องกระสุนปืนที่จับได้จาก ผู้ต้องหาที่ ๑ และผู้ต้องหาที่ ๒ เมื่อ ๒๗ มกราคม ๒๕๑๕ นั้น มีพยานหลักฐานฟังได้ว่า ผู้ต้องหาที่ ๑ และผู้ต้องหาที่ ๒ ไปรับจากผู้ต้องหาที่ ๓ ที่บ้านพักในซอยปลุกจิตร ตำบลลุมพินี นครหลวงกรุงเทพธนบุรี เมื่อ ๒๓ มกราคม ๒๕๑๕ ซึ่งเมื่อแรกไปรับผู้ต้องหาที่ ๑ มีเงินให้เพียง ๓,๕๐๐ บาท จะเอาอาวุธปืนไปก่อน แต่ผู้ต้องหาที่ ๓ ไม่ยอม จะเอาเงิน ๗,๐๐๐ บาท ต้องไปตามผู้ต้องหาที่ ๔ มารับรอง ผู้ต้องหาที่ ๓ จึงได้ยอมให้อาวุธปืนเอ็ม ๑๖ จำนวน ๒ กระบอกแก่ผู้ต้องหาที่ ๑ และผู้ต้องหาที่ ๒ ไป ครั้นรุ่งขึ้น ผู้ต้องหาที่ ๑ ก็นำอาวุธปืนพร้อมด้วยเครื่องกระสุนปืนซึ่งดอคมบรรจุกระเป่าเดินทางไปจังหวัด ยะลา โดยรถไฟ ส่วนผู้ต้องหาที่ ๒ เดินทางไปใน ๒๖ มกราคม ๒๕๑๕ ครั้น ๒๗ มกราคม ๒๕๑๕ ผู้ต้องหาทั้งสองก็ถูกจับ

ส.ท.ท.นพทล คงเจริญ ผู้ต้องหาที่ ๑ ได้ผูกคอตนเองในห้องส้วมภายในห้องชั้น ของสถานีตำรวจภูธรโกทาบารู อำเภอรามัน จังหวัดยะลา และตายไปเสียก่อนเมื่อ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ เวลากลางวัน โทษทางอาญาจึงระงับไปด้วยการตายของผู้ต้องหาที่ ๑ สำหรับนายไสว เพชรคารา ผู้ต้องหาที่ ๒ และ จ.ส.อ.สมนึก ใจอิมสิน ผู้ต้องหาที่ ๔ แม้จะให้การรับสารภาพตลอดข้อหาทั้งหมด แต่ผู้ต้องหาที่ ๒ ก็ถูกจับได้พร้อมด้วยอาวุธปืน และเครื่องแบบทหารกับบัตรประจำตัวทหารปลอม และผู้ต้องหาที่ ๔ ก็ปรากฏหลักฐาน จากสำเนาโทรเลขถึงผู้ต้องหาที่ ๑ หลายฉบับว่า เป็นผู้ติดต่อรับซื้อขายอาวุธปืนดังกล่าว แล้ว นับว่าเป็นการจําหนัดต่อพยานหลักฐาน โดยที่ผู้ต้องหาที่ ๓ เป็นทหารประจำการ ส่วนผู้ต้องหาที่ ๒ และผู้ต้องหาที่ ๔ เคยรับราชการทหารมาแล้ว ผู้ต้องหาทั้งสามย่อม รู้ที่อยู่ว่าอาวุธปืนที่ผู้ต้องหาสมคบกันมีและขายดังกล่าวข้างต้น เป็นอาวุธร้ายแรงสำหรับใช้ เฉพาะในราชการสงครามเท่านั้น กฎหมายจึงได้ห้าม มิให้ผู้ใดมีไว้ในครอบครองหรือขาย ให้แก่บุคคลอื่นโดยเด็ดขาด เพราะถ้าหากตกไปอยู่ในมือของผู้ก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดน ย่อมเป็นการส่งเสริมช่วยเหลือให้ทำลายประเทศชาติ ทำให้เกิดความไม่สงบสุขแก่ประชาชน การกระทำของผู้ต้องหาเป็นการกระทำที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพรรคพวกโดยมิได้คำนึงถึงภัยอันตรายอันจะเกิดแก่ความมั่นคงของชาติ ผู้ต้องหาทั้งนี้อาจกระทำความผิดใน

ระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึก และมีได้เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง สมควรได้รับโทษสถานหนัก หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งให้ลงโทษจำคุกนายไสว เพชรทارا ผู้ต้องหาที่ ๒ จ.ส.อ.ปลื้ม แก้วนพรัตน์ ผู้ต้องหาที่ ๓ และ จ.ส.อ.สมนึก ใจอิมสิน ผู้ต้องหาที่ ๔ ไว้มีกำหนดคนละ ๒๐ ปีนับตั้งแต่วันที่ถูกจับกุมเป็นต้นไป ของกลางให้ริบ

ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งนี้ แล้วรายงานให้ทราบ

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

คำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ

ที่ ๙/๒๕๑๕

ด้วยปรากฏหลักฐานเป็นที่แน่ชัดว่า เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม เวลากลางวัน นายสตีฟเว่น รอยส์บัค ผู้ต้องหา ได้บังอาจมีเฮโรอีนชนิดผงสีขาวบรรจุถุงพลาสติก จำนวน ๑๐ ถุง น้ำหนัก ๓ กิโลกรัม ๘๘ กรัม ไว้ในความครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยฝ่าฝืนกฎหมาย และตามวันเวลาดังกล่าวเจ้าพนักงานตำรวจของคณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษจับตัวผู้ต้องหาได้พร้อมด้วยเฮโรอีนเป็นของกลาง เหตุเกิดที่สถานีหัวลำโพง ตำบลรองเมือง อำเภอปทุมวัน นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี

เรื่องนี้มีพยานหลักฐานฟังได้ว่า ผู้ต้องหา มีเชื้อชาติและสัญชาติอเมริกัน เคยเป็นทหารอเมริกันปฏิบัติหน้าที่ในสมรภูมิเวียดนามและเพิ่งปลดประจำการมาประมาณปีเศษ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๑๔ ผู้ต้องหาได้สมคบกับนางสาวคริสติน แอนน์ เทียนี สัญชาติอเมริกัน นำเฮโรอีนจากประเทศไทยไปสหรัฐอเมริกาครั้งหนึ่งแล้ว โดยนางสาวคริสติน แอนน์ เทียนี ให้การรับสารภาพว่า ได้เอาเฮโรอีนใส่ถุงพลาสติกซุกซ่อนไว้ใต้หว่างขา

และที่ขอบขาทางเกงรักหน้าห้อง เล็กไกลจากการตรวจค้นของเจ้าหน้าที่ไปได้ กรณี
๒๗ มกราคม ๒๕๑๕ นายสตีฟเว่น รอยส์บัก ผู้ต้องหาได้เข้ามาในประเทศไทยอีก ได้
เข้าโรงแรมพักอาศัยอยู่ ๒ แห่ง คือโรงแรมคฤสทีธานี ตำบลศาลาแดง และโรงแรมเซ้าท์อีสต์
ชอย ๒ สุขุมวิท ขณะพักอยู่โรงแรมคฤสทีธานี ผู้ต้องหาจะแต่งกายแบบสุภาพ แกด้าพัก
อยู่โรงแรมเซ้าท์อีสต์ ผู้ต้องหาจะแต่งกายแบบพวกฮิปปี้ ต่อมาเมื่อ ๒ มีนาคม ๒๕๑๕ ผู้
ต้องหาเดินทางจากนครหลวงกรุงเทพธนบุรีไปจังหวัดเชียงใหม่ และได้ซื้อเฮโรอีนของกลาง
ไว้เพื่อส่งไปจำหน่ายยังสหรัฐอเมริกา แล้วผู้ต้องหาได้นำเฮโรอีนเดินทางโดยรถไฟจาก
จังหวัดลำปางเมื่อ ๗ มีนาคม ๒๕๑๕ มาลงที่สถานีรถไฟหัวลำโพงก็ถูกจับ ในการตรวจ
ค้นห้องพักของผู้ต้องหาที่โรงแรมเซ้าท์อีสต์ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้พบหลอดพลาสติกเป๋ลามี
คราบเฮโรอีนหนักอยู่ ๑๕ หลอด ยาเสพติดแมสคาตินประเภท แอล.เอส.ที. อันเป็นยา
กระตุ้นประสาทจำนวน ๑๐๐ เม็ด และบ๊องกันชาจำนวน ๖ อัน เป็นของกลาง

ในการค้นเฮโรอีนของผู้ต้องหาจำนวนนี้ประมาณว่าจะมีมูลค่า ๖ ล้านบาทในสหรัฐ
อเมริกา ผู้ต้องหาได้จ้างให้นางสาวคริสติน แอนต์ เทียนี ชักชวนเพื่อนหญิงอเมริกันอีก
๓ คนมาช่วยกันนำเฮโรอีนไปสหรัฐอเมริกาด้วย โดยผู้ต้องหาซื้อบัตรโดยสารเครื่องบิน
ไปกลับและให้เงินไว้ใช้จ่าย หญิงอเมริกันทั้งสี่เดินทางเข้ามาประเทศไทยเมื่อ ๒๔ กุมภาพันธ์
๒๕๑๕ เจ้าหน้าที่ตำรวจจับตัวได้ที่ห้องพักในโรงแรมลิเบอร์ตี ถนนปฏิพัทธ์ พร้อมด้วย
ฝืนสุก ๒ ห่อ กัญชา ๑ ห่อ กล้องสุบฝุ่น ๔ กล้อง และบ๊องกัญชา ๑ บ๊อง เมื่อ ๑๔ มีนาคม
๒๕๑๕ และทำการสอบสวนเป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหากแล้ว

คณะปฏิวัติได้พิจารณาเรื่องนี้ โดยตลอดเห็นว่า เฮโรอีนของกลางที่ผู้ต้องหาซื้อไว้
เพื่อจำหน่ายนั้นเป็นยา.เสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง หากแพร่หลายไปในหมู่ประชาชนไม่ว่า
ประเทศใด ย่อมทำลายสุขภาพอนามัยประชาชนผู้ศึกษาเสพกติกเป็นอย่างมาก ในระหว่างใช้
กฏอัยการศึกนี้ คณะปฏิวัติได้ลงโทษผู้กระทำความผิดฐานนี้มาแล้วหลายราย ผู้ต้องหาซึ่ง
อยู่ในประเทศไทยระหว่างนั้นหาได้เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมืองไม่ สมควรใช้อำนาจปฏิวัติ

ลงโทษมิให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้อื่นต่อไป หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งให้ลงโทษจำคุกนาย-
สติเฟว่น รอยส์บัก ผู้ต้องหาไว้มีกำหนดยี่สิบปี นับตั้งแต่วันถูกจับเป็นต้นไป ส่วนของกลาง
ให้ริบเสีย

ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการตามคำสั่งนี้ แล้วรายงานให้ทราบโดยด่วน

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

คำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ

ที่ ๑๑/๒๕๑๕

เรื่อง การดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งสินค้าทำด้วยผ้าฝ้ายไปยังสหรัฐอเมริกา

ตามคำสั่งที่ ๗/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๕ เรื่องให้รอกการส่งสินค้าทำ
ด้วยผ้าฝ้ายไปยังสหรัฐอเมริกา เพื่อรอกการทำความตกลงกับรัฐบาลสหรัฐอเมริกาไว้จนถึง
วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๕ นั้น

บัดนี้ รัฐบาลได้ลงนามในข้อตกลงดังกล่าวกับรัฐบาลสหรัฐอเมริกาแล้ว โดยข้อ
ตกลงมีกำหนดเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๕ เป็นต้นไป และในปีแรก
กำหนดจำนวนรวมไว้ ๑๕ ล้านตารางหลา แบ่งเป็นตามประเภท ซึ่งระบุไว้ในสัญญา จึง
มีความจำเป็นต้องวางระเบียบและหลักการไว้ เพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อตกลงดังกล่าว
หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

(๑) ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสินค้าขาออก (ก.ส.อ.) สำนักงานนาย-
กรัฐมนตรี เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานในเรื่องนี้

(๒) ในการดำเนินงาน ให้สำนักงาน ก.ส.อ. ติดต่อประสานงานกับกรมการค้า
ต่างประเทศ กระทรวงเศรษฐกิจ และกรมศุลกากร กระทรวงการคลัง โดยใกล้ชิด

(๓) ให้กำหนดวิธีการในการจัดสรรโควตาในระหว่างผู้ส่งออกด้วยความเป็นธรรม
ถ้าฝ่ายผู้ส่งออกซึ่งมีสินค้าประเภทเดียวกันสามารถจัดสรรระหว่างกันเองได้ ก็ให้เป็นไปตาม

LI RT

ข้อตกลง ถ้าตกลงกันเองไม่ได้ให้วางระเบียบและจัดสรรให้ โดยถือหลักประการส่งออก
ของแต่ละราย ตามหลักการเดียวกันกับที่รัฐบาลได้ทำความตกลงกับสหรัฐอเมริกาไว้

(๔) ให้วางระเบียบและดำเนินการในการควบคุมปริมาณสินค้าซึ่งอยู่ในข่ายแห่ง
ข้อตกลงส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา ตามปริมาณและชนิดของสินค้า และตามหน้าที่ต่าง ๆ
ซึ่งฝ่ายไทยจะต้องปฏิบัติ

ตั้ง ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

คำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ

ที่ ๑๕/๒๕๑๕

ด้วยปรากฏหลักฐานเป็นที่แน่ชัดว่า เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๑๕ เวลากลางวัน
นายไชเช่ง แซ่กวาง ผู้ต้องหาที่ ๑ นายเทียมหรือหลี่ แซ่เตียว ผู้ต้องหาที่ ๒ นายบั๊กก้วย
หรือเกียง หรือบั๊กเกียง แซ่ลิม ผู้ต้องหาที่ ๓ นายซังหลี่ แซ่ก้ง ผู้ต้องหาที่ ๔ นายเตียงก๊ก
หรือก๊ก แซ่จิง ผู้ต้องหาที่ ๕ นายสมชายหรือป้อ แซ่ลิม ผู้ต้องหาที่ ๖ นายบียะหรือหมอ
อำพันปอง ผู้ต้องหาที่ ๗ และนายแซกหรือสมศักดิ์ ตั้งตระกูลอุดม ผู้ต้องหาที่ ๘

ผู้ต้องหาทั้ง ๘ คน ได้สมคบกันโดยมีแผนการ มีดงกระตาสีน้ำตาลเจาะรูระดับ
ดวงตา กลุ่มหน้า และมีอาวุธปืนกลเอ็มทีอาร์ อาวุธปืนพก มีคปลายแหลม และเหล็ก
ฆูซาฟท์ เป็นอาวุธ กระทำการปล้นทรัพย์ของธนาคารไทยพัฒนา จำกัด สาขาถนนาว
ได้เงินไป ๔๖๘,๕๔๖ บาท ๔๘ สตางค์ และในการปล้นทรัพย์ครั้งนี้ ผู้ต้องหาได้สมคบกัน
ใช้อาวุธปืนที่กระชกใช้เหล็กฆูซาฟท์แทงและใช้เท้ากระแทบ จ.ส.ต. เกษม ฉัตรเฉลิม
ตำรวจยามรักษาการณ์ ได้รับบาดเจ็บสาหัสจนหมดสติ แล้วยังเอาอาวุธปืนพก ๑ กระบอก
ซึ่งบรรจุกระสุนปืน ๖ นัด ของ จ.ส.ต. เกษม ฉัตรเฉลิมไปด้วย นอกจากนี้ผู้ต้องหาได้ใช้
อาวุธปืนยิงต่อสู้ จ.ส.ต. กงศักดิ์ ทรัพย์สิน ตำรวจยามร้านขายทอง ไกล่ที่เกิดเหตุ และ
ยิงพนักงานของธนาคาร ฯ หลายนัด กระสุนปืนถูกนายบุญช่วย รุ่งเรืองผล พนักงาน

LI RT

การเงินของธนาคาร ฯ ๑ นก ตรงกลางหลังทะเลเข้าสู่ห้องห้อง กระสุนฝังใน ต้องทำการผ่ากักและรักษาตัวอยู่ ทั้งนี้ โดยผู้ต้องหาไม่เจตนาฆ่าเจ้าพนักงานตำรวจและพนักงานของธนาคาร ฯ ให้ถึงตายเพื่อความสะดวกแก่การปล้นทรัพย์ดังกล่าว เหตุเกิดที่ตำบลยานนาวา นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี

ในวันนั้นเอง หลังจากเวลาดังกล่าว เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ไปยังที่เกิดเหตุ พบปลอกกระสุนปืนขนาด .๔๕ ที่ยิงแล้วจำนวน ๔ ปลอกตกอยู่ในบริเวณธนาคาร ฯ พบหัวกระสุนปืนขนาด .๓๘ จำนวน ๑ หัว และพบผ้าดิบใช้ปิดกระบอกประตุน้ำต่างธนาคาร ฯ ๑ ผืน และตามทางที่ผู้ต้องหาหลบหนียังได้พบถุงกระดาษสีน้ำตาลเจาะรูระดับตา ๕ ถุง และเหล็กชุบซาฟท์ ๑ อัน เป็นของกลาง ครั้นรุ่งขึ้นวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๑๕ เจ้าหน้าที่ตำรวจจับตัวผู้ต้องหาที่ ๑ ได้ พร้อมด้วยเงินของธนาคาร ฯ จำนวน ๔๑๘,๓๓๐ บาท บรรจุในกระสอบป่าน วางอยู่บนตู้ในห้องนอนผู้ต้องหาที่ ๑ กับได้อาวุธปืนพก ๑ กระบอก พร้อมถ้วยกระสุนปืน ๖ นก ของ จ.ส.ต. เกษม ฉัตรเฉลิม และได้มีศพปลายแหลม ๑ เล่ม รวมทั้งจดหมายของผู้ต้องหาที่ ๒ เขียนถึงผู้ต้องหาที่ ๗ กับถุงกระดาษสีน้ำตาลเจาะรูระดับดวงตาใช้คลุมหน้าขณะทำการปล้นเป็นของกลาง

ต่อมา วันที่ ๑๗ และวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๕ เจ้าหน้าที่ตำรวจจับตัวผู้ต้องหาที่ ๒ และที่ ๓ ได้ โดยลำดับ ครั้นวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๑๕ จึงจับตัวผู้ต้องหาที่ ๔ ที่ ๕ และที่ ๖ ได้ที่จังหวัดสระบุรี และในวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๕ จับตัวผู้ต้องหาที่ ๗ ได้ที่จังหวัดสมุทรปราการ พร้อมด้วยเงินของธนาคาร ฯ จำนวน ๑๕,๘๘๐ บาท ส่วนผู้ต้องหาที่ ๘ จับตัวได้เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๑๕

ในระหว่างติดตามจับตัวผู้ต้องหาดังกล่าวนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจสืบทราบว่า หลังจากปล้นแล้ว ผู้ต้องหาได้นำอาวุธปืนไปฝากไว้ที่บ้านพี่สาวผู้ต้องหาที่ ๖ จึงทำการตรวจค้นได้อาวุธปืนกลเอ็มทีรี ขนาด .๔๕ จำนวน ๑ กระบอก และอาวุธปืนพกหลายกระบอก พร้อมทั้งกระสุนปืนจำนวนมาก เป็นของกลาง

ผู้ต้องหาที่ ๑ ถึงที่ ๘ ให้การรับสารภาพและนำชี้ที่เกิดเหตุด้วยความสมัครใจ

พยานหลักฐานตามการสอบสวนฟังได้ว่า นายปิยะหรือหมอ อำพันปอง ผู้ต้องหาที่ ๗ เป็นหัวหน้าวางแผนและเป็นผู้จัดหาอาวุธปืนกลและปืนพกเพื่อใช้ในการปล้นโดย

นายบั๊กกู่หรือเกียงหรือบั๊กเกียง แซ่ลิ้ม ผู้ต้องหาที่ ๓ เป็นผู้ชักชวนผู้ต้องหาอื่นมาร่วมด้วย ผู้ต้องหาใช้ร้านชื่อ กิมจิว อันเป็นที่อยู่อาศัยของผู้ต้องหาที่ ๗ และอยู่ห่างจากธนาคารที่เกิดเหตุประมาณ ๕๐ เมตร เป็นสถานที่ชุมนุมและวางแผนกำหนดวันเวลาลงมือปล้น ผู้ต้องหาได้ชุมนุมปรึกษากันวางแผนและฝึกการใช้อาวุธปืนกันในที่หลายแห่ง หลายครั้ง หลายคราว ซึ่งในที่สุดได้กำหนดหน้าที่กันไว้ว่า เมื่อพรรคพวกที่ร่วมปล้นได้บุกเข้าไปในธนาคารฯ หกแล้วให้นายไชเซ่ง แซ่กวัน ผู้ต้องหาที่ ๑ มีหน้าที่นำผ้าขาวบีบกระดาษประตุน้ำของธนาคารฯ เพื่อไม่ให้คนภายนอกมองเห็น และให้ผู้ต้องหาที่ ๑ ช่วยเก็บเงินตามโต๊ะต่าง ๆ ในธนาคารฯ ใส่กระสอบด้วย นายเทียมหรือหลี แซ่เคียว ผู้ต้องหาที่ ๒ ซึ่งมีเหล็กชุดซาฟท์เป็นอาวุธ ทำหน้าที่ถือกระสอบใส่เงินและช่วยเก็บเงินลงกระสอบ ผู้ต้องหาที่ ๓ นอกจากเป็นผู้ร่วมวางแผนและชักชวนผู้ต้องหาอื่นแล้ว ยังได้กำหนดตัวให้ถืออาวุธปืนกลเอ็มเทร เข้าปล้น แต่ผู้ต้องหาที่ ๓ ไม่กล้า จึงเปลี่ยนหน้าที่ให้เป็นผู้คอยรอรับเงินที่ปล้นได้อยู่ที่ร้านกิมจิว และให้เป็นผู้ดูแลรักษาเงินจนกว่าจะแบ่งปันกัน นายซังหลี แซ่กึ่ง ผู้ต้องหาที่ ๔ มีหน้าที่จัดการจักรยานยนต์มาใช้เป็นพาหนะนำกระสอบใส่เงินหลบหนี และให้ถือปืนกลเอ็มเทรเป็นอาวุธใช้ขู่บังคับบรรดาพนักงานธนาคารฯ ไม่ให้ต่อสู้หรือขัดขืน นายเตียงก๊ก หรือก๊ก แซ่จิ้ง ผู้ต้องหาที่ ๕ ถูกกำหนดให้มีอาวุธปืนพกขู่บังคับเจ้าหน้าที่ตำรวจรักษาการณ์ธนาคารฯ ไม่ให้ต่อสู้ นายสมชายหรือป้อ แซ่ลิ้ม ผู้ต้องหาที่ ๖ ใช้อาวุธปืนพกมีหน้าที่ขู่บังคับพนักงานธนาคารฯ ไม่ให้ต่อสู้ขัดขวาง สำหรับตัวนายบียะ หรือหมอ อำพันปอง ผู้ต้องหาที่ ๗ เป็นผู้อำนวยความสะดวก มีอาวุธปืนพกรีวอลเวอร์ขนาด .๓๘ เป็นอาวุธ มีหน้าที่ขู่บังคับพนักงานธนาคารฯ ตลอดจนประชาชนที่เข้าไปติดก่อ และจะเป็นผู้นำกระสอบใส่เงินนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ที่ผู้ต้องหาที่ ๔ เป็นผู้ขับขี่ ส่วนนายแซกหรือสมศักดิ์ ตั้งตระกูลอุคม ผู้ต้องหาที่ ๘ มีมีดสปริงปลายแหลมเป็นอาวุธ ถูกกำหนดให้เข้าไปในธนาคารฯ เป็นคนสุกท้าย มีหน้าที่บีบลิ้นคอกประตูธนาคารฯ เพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือบุคคลภายนอกเข้า

ผู้ต้องหากำหนดเวลาเข้าปล้นประมาณเวลา ๑๐.๐๐ น. เศษ ก็เพราะเป็นเวลาทำการจราจรในถนนเจริญกรุงหน้าธนาคารฯ กำลังติดขัด แม้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเหตุก็ตาม

ช่วยไม้ทัน และก่อนจะเข้าปล้นได้แบ่งพวกออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มแรกมีผู้ต้องหาที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๘ จะไปยืนอยู่ที่บริเวณป้ายรถประจำทาง อีกกลุ่มหนึ่งมีผู้ต้องหาที่ ๕ ที่ ๖ ไปยืนอยู่บริเวณหน้าตรอกโกมล ส่วนผู้ต้องหาที่ ๔ และที่ ๗ เมื่อนำรถจักรยานยนต์ไปจอดเรียบร้อยแล้ว จะออกมาสมทบกับผู้ต้องหาที่ ๕ ที่ ๖ แล้วทั้งสองกลุ่มจะเดินมาบรรจบกันที่หน้าธนาคาร ฯ ตามแผน เมื่อเข้าไปในธนาคารแล้ว ทุกคนจะต้องใช้ถุงกระดาษสีน้ำตาลเจาะรูระดับดวงตาสวมศีรษะ เมื่อปล้นเงินได้แล้วให้ผู้ต้องหาที่ ๔ รับผิดชอบไปสตาจาร์ทรถจักรยานยนต์เตรียมไว้ ผู้ต้องหาที่ ๗ จะรับผิดชอบบรรจุเงินวิ่งไปนั่งซ้อนท้ายนำกระสอบเงินไปให้กับผู้ต้องหาที่ ๓ เพื่อให้ผู้ต้องหาที่ ๓ นำไปซ่อนไว้ในร้านกิมจิว การแบ่งเงินได้ตกลงกันว่า ผู้ต้องหาที่ ๗ ได้ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ผู้ต้องหาคนอื่น ๆ ได้คนละ ๑๐ เปอร์เซ็นต์

ครั้นในวันเกิดเหตุ ผู้ต้องหาทุกคนได้ปฏิบัติตามหน้าที่ตามแผนการที่นัดแนะกันไว้ แต่เนื่องจาก จ.ส.ต. เกษม ฉัตรเฉลิม ได้ก่อเหตุขัดขวางผู้ต้องหา ผู้ต้องหาที่ ๕ จึงได้ใช้อาวุธปืนตีศีรษะ ผู้ต้องหาที่ ๔ ได้ใช้อาวุธปืนกลตีขา ผู้ต้องหาที่ ๒ ใช้เหล็กชุกซาฟท์แทง และช่วยกับผู้ต้องหาที่ ๘ ใช้มีดแทงและใช้เท้ากระทืบซ้ำจน จ.ส.ต. เกษม ฉัตรเฉลิม สลบไป แล้วผู้ต้องหาที่ ๒ ได้เอาอาวุธปืนของ จ.ส.ต. เกษม ฉัตรเฉลิม ไปถวาย ผู้ต้องหาที่ ๖ ใช้อาวุธปืนบังคับพนักงานธนาคาร ฯ เข้าห้องนิรภัย และไม่ให้เกิดเหตุขัดขวางการปล้น ผู้ต้องหาที่ ๗ ใช้อาวุธปืนบังคับผู้จัดการธนาคาร ฯ และประชาชนที่มามีให้ขัดขืน โดยยื่นชั้นบนโต๊ะประกาศว่า “ทุกคนอย่าขัดขืน ที่มานี้ต้องการเงินเพียงอย่างเดียวไม่ต้องการชีวิตใคร เพราะกฎหมายเดี๋ยวนี้ราคาแพง” ในขณะที่ จ.ส.ต. คงศักดิ์ ทรัพย์สิน ได้ใช้อาวุธปืนยิงจากช่องกระจกหน้าธนาคาร ฯ มาทางพวกผู้ต้องหา ผู้ต้องหาที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๗ จึงได้ยิงต่อสู้ผู้ต้องหาที่ ๑ และที่ ๒ ช่วยกันเก็บเงินในธนาคาร ฯ ใส่กระสอบ ผู้ต้องหาที่ ๔ ใช้อาวุธปืนกลยิงไปถูกนายบุญช่วย รุ่งเรืองผล พนักงานธนาคาร ๑ คน แล้วผู้ต้องหาทั้ง ๗ คนก็พากันหลบหนีออกทางหลังธนาคาร ฯ ไป

ในเวลาใกล้เคียงกับเวลาภายหลังเกิดเหตุตนเอง นายเทียมหรือหลี่ แซ่เตี่ยว ผู้ต้องหาที่ ๒ ได้นำกระสอบใส่เงินไปซ่อนไว้ในห้องนอนของนายไชเซ่ง แซ่กวัน ผู้ต้องหาที่ ๑ และก่อนออกจากบ้านผู้ต้องหาที่ ๑ ผู้ต้องหาที่ ๒ ได้เอาเงินไปจากกระสอบประมาณ

๕๐,๐๐๐ บาท และได้เขียนจดหมายถึงนายบียะหรือหมอ อำพันปอง ผู้ต้องหาที่ ๗ ผูกน้องผู้ต้องหาที่ ๑ ไว้มีความว่า “งานของเราสำเร็จผมได้เก็บไว้อย่างมิดชิด แต่ผมไม่มีโอกาสจะไปหาพวกพี่ได้ เพราะพวกผิมนั้นเต็ม ผมออกไม่ได้เลย แล้วพยายามอย่าให้แข่งมาบ้านมันเป็นอันขาด ปลอดภัยไม่มีอะไร เรื่องของ ขอให้ที่หมอหารตใหญ่รดไฟส์มารับของไปในเวลากลางคืน อย่าลืมไม่ต้องห่วง” แต่แล้วในตอนเย็นวันนั้น ผู้ต้องหาที่ ๒ ได้มอบเงินให้แก่ผู้ต้องหาที่ ๗ ผู้ต้องหาที่ ๗ ได้แบ่งเงินให้ผู้ต้องหาที่ ๒ ที่ ๔ ที่ ๕ ที่ ๖ และที่ ๘ คนละ ๒,๐๐๐ บาท ส่วนอีกประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท ผู้ต้องหาที่ ๗ ว่าเอาไว้จะไปหาบ้านให้พวกผู้ต้องหาอยู่ แล้วต่างก็แยกย้ายกันไป

คณะปฏิวัติได้พิจารณาการกระทำของผู้ต้องหาในเรื่องนี้โดยตลอดแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ต้องหาเป็นการกระทำโดยมีแผนการมิใช่มีเจตนาชั่วขณะ กระทำการปล้นธนาคารอันเป็นแหล่งที่ประชาชนติดต่อกันทางการเงิน เป็นการกระทำที่ออกอาชญากรรมในเวลากลางวันในย่านกลางเมืองที่มีประชาชนพลุกพล่าน เป็นการกระทบกระเทือนขวัญประชาชนและบรรดาธนาคาร เป็นเหตุให้หวุ่นไหวในทางเศรษฐกิจ ประกอบกับผู้ต้องหามีและใช้อาวุธปืนกลที่ร้ายแรงสำหรับใช้เฉพาะในราชการสงคราม นอกจากจะต่อสู้พยายามฆ่าเจ้าพนักงานด้วยความทารุณโหดร้ายแล้ว ยังยิงทำร้ายเจ้าพนักงานของธนาคารด้วยอาวุธปืนอันร้ายแรงอีกด้วย ผู้ต้องหามีได้เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมืองระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึก พฤติการณ์ของผู้ต้องหาเป็นการบ่อนทำลายความสงบสุขของประชาชน แม้ผู้ต้องหาจะให้การรับสารภาพ ก็เป็นการจําหนัดอหยาบหลักฐาน เพราะนอกจากการสอบสวนจะมีพยานหลักฐานรู้เห็นการกระทำของผู้ต้องหาทุกแห่งและทุกตอนแล้ว เจ้าพนักงานตำรวจยังจับกุมตัวผู้ต้องหาได้ ในเวลาใกล้ชิดกับวันเกิดเหตุพร้อมทั้งอาวุธและเครื่องมือที่ใช้ในการกระทำผิด รวมทั้งเงินของธนาคาร ฯ และอาวุธปืนของตำรวจที่ปล้นเอาไปโดยเฉพาะผู้ต้องหาที่ ๗ เป็นหัวหน้าวางแผนการเป็นผู้จัดหาอาวุธปืนและยิงต่อสู้พยายามฆ่าเจ้าพนักงาน ตลอดจนเข้าบัญชางานในการปล้น และผู้ต้องหาที่ ๔ เป็นผู้ใช้อาวุธปืนกลทำร้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจจนถึงสลบและยิงต่อสู้พยายามฆ่าเจ้าพนักงานในการปล้น ทั้งยังเจ้าพนักงานธนาคารจนได้รับบาดเจ็บสาหัส ซึ่งจะถึงแก่ชีวิตหรือไม่ยังอยู่ในความรักษา

พยาบาลของแพทย์อยู่ สมควรลงโทษสถานหนัก โดยอำนาจปฏิวัติเพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่าง
 ในกาลต่อไป หัวหน้าคณะ ปฏิวัติ จึงมี คำสั่ง ให้ ลงโทษ ประหารชีวิต นายบิยะหรือหมอ
 อำพันปอง ผู้ต้องหาที่ ๗ และนายซ่งหลี แซ่ตั้ง ผู้ต้องหาที่ ๔ และให้ลงโทษจำคุกนายไชเซ่ง
 แซ่กวาน ผู้ต้องหาที่ ๑ นายเทียมหรือหลี แซ่เตียว ผู้ต้องหาที่ ๒ นายเตียงก๊กหรือก๊ก
 แซ่จิง ผู้ต้องหาที่ ๕ และนายสมศักดิ์หรือปอ แซ่ลิ่ม ผู้ต้องหาที่ ๖ ไว้ตลอดชีวิต ส่วน
 นายบักก้วยหรือเกียงหรือบักเกียง แซ่ลิ่ม ผู้ต้องหาที่ ๓ เป็นเพียงสมคบอยู่นอกอาคาร
 และนายแขกหรือสมศักดิ์ ติงตระกูลอุคม ผู้ต้องหาที่ ๘ มีอายุเพียง ๑๕ ปี ยังเป็นเยาวชน
 ให้จำคุกไว้มีกำหนด ๒๐ ปี ของกลางให้ริบเสีย

ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการตามคำสั่งนี้ แล้วให้รายงานให้ทราบโดยด่วน

สั่ง ณ วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

คำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ

ที่ ๑๖/๒๕๑๕

ด้วยปรากฏหลักฐานเป็นที่แน่ชัด ในระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึก นายแขก
 หรือเตี้ย ทรมสา ผู้ต้องหาที่ ๑ และนายเกษ สุทธิ ผู้ต้องหาที่ ๒ ได้สมคบกับพรรคพวก
 อีกหลายคน กระทำการปล้นทรัพย์จับคนไปเรียกค่าไถ่ และฆ่าเจ้าทรัพย์ตาย หรือทำร้าย
 เจ้าทรัพย์ ผู้ต้องหาได้กระทำความผิดต่างกรรมต่างวาระกัน ในหลายท้องที่ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ เวลากลางคืน ผู้ต้องหาทั้งสองกับพวก
 อีกสามคนซึ่งยังจับตัวไม่ได้ ได้สมคบกันปล้นทรัพย์นายพิมพ์ ภูศรีฤทธิ ผู้เสียหาย โดย
 มีอาวุธปืนและมีดเป็นอาวุธ ใช้มีดฟันประตูเรือนบุกเข้าค้นเอาทรัพย์ได้ราคาประมาณ
 ๑,๗๕๕ บาท และผู้ต้องหาได้จับตัวนางจอม ภูศรีฤทธิ กับนางสาวแสงจันทร์ ภูศรีฤทธิ
 ภรรยาและบุตรของผู้เสียหายไปเรียกค่าไถ่ โดยปล่อยตัวนางสาวแสงจันทร์ ภูศรีฤทธิ ให้
 ไปบอกผู้เสียหายนำเงิน ๘,๐๐๐ บาท ไปไถ่ตัวนางจอม ภูศรีฤทธิ ภรรยา ครั้นผู้เสียหาย

LI RT

หาเงินได้ ๕๐๐ บาท เดินทางไปยังไม่ทันได้ได้ ผู้ต้องหาทั้งสองกับพวก
และยิงนางจอม ภูศรีฤทธิ์ ทรงท้ายทอยกระสุนปืนทะเลลูเบ้าตา ถึงแก่ความตาย เหตุเกิดที่
ตำบลหนองตะโก อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น

๒. เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ เวลากลางวัน ผู้ต้องหาทั้งสองกับพวก
อีกสองคนซึ่งยังจับตัวไม่ได้ ได้สมคบกันปล้นทรัพย์ของนายทองพูน ก้นบัวญญา ได้
ทรัพย์สิ้นไปคิดเป็นเงินประมาณ ๖,๕๗๐ บาท โดยใช้อาวุธปืนยิงขู่มิให้ชาวบ้านมาช่วย
เหลือ แล้วผู้ต้องหาทั้งพวกจับตัวนายทองพูน ก้นบัวญญา นางคำบิว ก้นบัวญญา และ
เด็กหญิงชั้นทอง ก้นบัวญญา ซึ่งเป็นภรรยาและบุตร ไปเรียกค่าไถ่ รวมทั้งได้จับตัวนายสี
พะวังคาม และนายอ่าง มาเลิศ ราษฎรผู้เดินผ่านที่เกิดเหตุไปด้วย ผู้ต้องหาได้ปล่อยตัว
นางคำบิว ก้นบัวญญา กับเด็กหญิงชั้นทอง ก้นบัวญญา ไปนำเงิน ๕,๐๐๐ บาท มาได้
ปล่อยตัวนายทองพูน ก้นบัวญญา และราษฎรผู้เดินผ่านนั้นไป เหตุเกิดที่ตำบลแก้ง อำเภอ
เมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

๓. เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๑๕ เวลากลางคืน ผู้ต้องหาทั้งสองกับพวกอีก
สามคน ซึ่งยังจับตัวไม่ได้ ได้สมคบกันปล้นทรัพย์นายพา จันทรเรือง นายบุญเลี้ยง มูลสมบัติ
นายบุญมา นนมูลศรี และนายจี ภูศรีฤทธิ์ ได้เงินและทรัพย์สิ้นไปรวม ๕๕๐ บาท โดย
ผู้ต้องหาทั้งพวกใช้อาวุธปืนยิงนายพา จันทรเรือง กับพวก กระสุนปืนถูกนายพา จันทรเรือง
ที่กระบอกตาข้างซ้ายทะเลกระดูกซี่โครงซี่ออกท้ายทอยค้ำขวาถูกโหนกแก้มซ้าย และยังถูก
ของแข็งมีคมแทงที่ระดับท้องตรงสะดือเข้าช่องท้องและถูกฟันกลางซี่โครงซี่กตึกกระดูกซี่โครง
นายพา จันทรเรือง ถึงแก่ความตาย นอกจากนั้นกระสุนปืนยังถูกนายบุญเลี้ยง มูลสมบัติ
ที่ต้นขาซ้ายและถูกนายบุญมา นนมูลศรี ที่ขาซ้ายได้รับบาดเจ็บสาหัส เหตุเกิดที่ตำบลเขวา
อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๑๕ เจ้าพนักงานจับกุมตัวผู้ต้องหาทั้งสองได้
ปรากฏว่าก่อนประกาศใช้กฎหมายการศึกษา ผู้ต้องหาทั้งสองมีคดีถูกสอบสวนในข้อหาปล้นทรัพย์
ที่จังหวัดอุดรธานี และที่จังหวัดร้อยเอ็ดอีกสองคดี พยานหลักฐานการสอบสวนพ้องได้ทั้งนี้

๑. เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๑๔ เวลากลางวัน นายแขกหรือเตี้ย พรหมสา ผู้ต้องหาที่ ๑ และนายเกษ สุทธิ ผู้ต้องหาที่ ๒ กับพวกรวมสิบคนได้สมคบกันปล้นทรัพย์ นายสอาด ลาสา ได้ทรัพย์เงินไป ๑๓,๘๐๐ บาท โดยผู้ต้องหาทั้งพวกใช้อาวุธปืนยิงนายกิจ ลาสา บุกรผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บ แล้วจับตัวบุตรและภรรยาของนายสอาด ลาสา ไปเรียกค่าไถ่อีกท้าย เหตุเกิดที่ตำบลเชียงเพ็ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

๒. เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๑๔ เวลากลางวัน ผู้ต้องหาที่ ๑ และที่ ๒ กับพวกอีกแปดคน ได้สมคบกันใช้อาวุธปืนขู่บังคับปล้นทรัพย์ของนางบัวผัน สุระธรรม ไปหลายอย่าง รวมราคา ๒,๖๘๐ บาท ๕๐ สตางค์ ผู้ต้องหาได้ช่วยกันตบและเตะนางบัวผัน สุระธรรม พาออกไปจนไกลจากบ้านแล้วจึงปล่อยตัว ในระหว่างนั้น นายสุขสันต์ จิตทะคา น้องชายผู้เสียหายวิ่งมาช่วย ผู้ต้องหาทั้งพวกยังได้ช่วยกันจับและลักเอานาฬิกาข้อมือไปหนึ่งเรือน ราคา ๓๔๐ บาทด้วย เหตุเกิดที่ตำบลสีแก้ว อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

คดีทั้งสองเรื่องนี้พรรคพวกของผู้ต้องหาทั้งสองหลายคนได้ถูกเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมและดำเนินคดีเป็นส่วนหนึ่งทางภาคแล้ว สำหรับผู้ต้องหาที่ ๑ ยังต้องหาก็คือปล้นทรัพย์ ในท้องที่จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมหาสารคาม ก่อนคดีสองเรื่องดังกล่าวอีกห้าเรื่อง ผู้ต้องหาที่ ๒ ต้องหาก็คือปล้นทรัพย์ร่วมกับผู้ต้องหาที่ ๑ ในท้องที่จังหวัดอุดรธานีหนึ่งเรื่อง ในการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ผู้ต้องหาที่ ๑ ให้การรับสารภาพตลอดทั้ง ๑๐ คดี ส่วนผู้ต้องหาที่ ๒ ให้การรับสารภาพเพียง ๔ คดี คงให้การปฏิเสธคดีปล้นที่จังหวัดอุดรธานี นอกจากนี้ผู้ต้องหาทั้งสองยังได้ให้การรับสารภาพว่าได้สมคบกับพวกเที่ยวปล้นทรัพย์ในท้องที่ต่าง ๆ ในเขตจังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย จังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดร้อยเอ็ด รวมประมาณ ๕๐ - ๖๐ รายมาแล้ว

คณะปฏิวัติได้พิจารณาการกระทำของผู้ต้องหาทั้งสองโดยตลอด เห็นว่าผู้ต้องหาทั้งสองมีสันดานเป็นผู้ร้ายเที่ยวปล้นและฆ่าเจ้าทรัพย์ หรือมิฉะนั้นก็ปล้นทรัพย์แล้วก็จับตัวไปเรียกค่าไถ่กระทำเช่นนี้ โดยมีสมัครพรรคพวก มีอาวุธร้ายแรง ทำร้ายเจ้าทรัพย์บางราย ภัยอาการโหดร้ายทารุณ ทั้งกระทำติดต่อกันมาหลายครั้งหลายคราวในท้องที่หลายจังหวัด

โดยเฉพาะที่มีหลักฐานคดีในครั้งนี ผู้ต้องหากระทำผิด ๕ คดี ใน ๕ จังหวัด นับว่า การกระทำของผู้ต้องหาเป็นเหตุให้กระทบกระเทือนขวัญประชาชนใน ๔-๕ จังหวัดทาง ภาคอีสานเป็นอย่างมาก ผู้ต้องหาไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมายและอาญาแผ่นดิน ทั้ง ในเวลาก่อนและหลังประกาศใช้กฎอัยการศึก สมควรใช้อำนาจปฏิวัติลงโทษในสถานหนัก หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งให้ลงโทษประหารชีวิตนายแซกหรือเทียบ พรมสา ผู้ต้องหาที่ ๑ และนายเดช สุทธิ ผู้ต้องหาที่ ๒ ณ ท้องที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม อันเป็นที่เกิดเหตุสองครั้งสุดท้าย เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่าง และเพื่อความผาสุกของประชาชน ต่อไป

ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการไปตามคำสั่งนี้ แล้วรายงานให้ทราบ.

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ข่าวในพระราชสำนัก

พระบรมมหาราชวัง

วันอาทิตย์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕

วันนี้ เวลา ๑๐.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาเรียง พระราชวังไกลกังวล หัวหิน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา ทรงบำเพ็ญพระกุศลเนื่องในวันคล้ายวันประสูติ

พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระเคนภักตอาหารพระราชทานพระสงฆ์ ส่วนพระสงฆ์องค์อื่นนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระราชวงศ์ องคมนตรี และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ประเคน เมื่อพระสงฆ์รับพระราชทานฉันเสร็จ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา ทรงประเคนปัจจัยไทยธรรม ทรงหลังทักษิโณทก พระสงฆ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา เสร็จแล้ว สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา พระราชทานพระวโรกาส ให้คณะบุคคลเข้าเฝ้าถวายพระพร เสด็จขึ้นเมื่อเวลา ๑๒.๒๐ น.

วันพุธ ที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕

วันนี้ เวลา ๑๕.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ โดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งจากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน มายังพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

LIERT

Legislative Institutional Repository of Thailand

เวลา ๑๗.๑๐ น. ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน นายจรูญพันธ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ นำนายวิกรม นินนาท เฝ้า ฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กราบถวายบังคมลาไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มิอำนาจเต็ม ประจำราชอาณาจักรลาว

เวลา ๑๗.๒๐ น. นายเคนเนธ ที. ยังก์ นายกสมาคมเอเชีย และที่ปรึกษาของบริษัทโอเวอร์ซีส์ เนชั่นแนล แอร์เวย์ พร้อมด้วยบุตรและบุตรเฝ้า ฯ ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

เวลา ๑๗.๕๐ น. วาฟเว เลียวนาร์ต อังเกอร์ เอกอัครราชทูตอเมริกัน ประจำประเทศไทย พร้อมด้วยพลตรี แอนทรี เจ. อีแวนส์ หัวหน้าหน่วยจัสแมคประจำประเทศไทย และคณะ เฝ้า ฯ กราบบังคมทูลถวายแผ่นเสียงเพลงพระราชนิพนธ์ จำนวน ๕,๐๐๐ แผ่น ซึ่งสำนักข่าวสารอเมริกัน กรุงเทพฯ ฯ ร่วมกับวงดุริยางค์กองทัพอากาศสหรัฐที่ ๑๓ ที่สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ จัดทำขึ้น เพื่อจำหน่ายโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

วันพฤหัสบดี ที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๕

วันนี้เวลา ๑๑.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ไปในพิธีพระราชทานกระบี่แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจที่สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุด ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๔—๒๕๑๕ ณ กระทรวงมหาดไทย

เวลา ๑๑.๐๕ น. เสด็จ ฯ ถึงกระทรวงมหาดไทย พลเอก ประภาส จารุเสถียร รองหัวหน้าคณะปฏิวัติ และผู้อำนวยการฝ่ายรักษาความมั่นคงแห่งชาติ กราบบังคมทูลอัญเชิญเสด็จขึ้นสู่ห้องประชุมกระทรวงมหาดไทย แล้วกราบบังคมทูลรายงานผลการศึกษาของว่าที่ร้อยตำรวจตรี ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ต่อจากนั้น ผู้บัญชาการการศึกษา กราบบังคมทูลเบิกผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับพระราชทานกระบี่เป็นรายบุคคลตามลำดับ เสร็จแล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราโชวาท มีใจความสำคัญว่า “ตามสภาพการณ์ปัจจุบัน การรักษาความสงบและความมั่นคงของ

ประเทศและประชาชน มีปัญหาใหญ่และซับซ้อนอย่างยิ่งเกิดแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจ เนื่องจากบ้านเมืองของเรากำลังถูกแทรกซึมบ่อนทำลายและคุกคามโดยอิทธิพลภายนอกประเทศอยู่อย่างหนัก ดังนั้น ก่อนที่จะออกไปปฏิบัติงานแต่ละคนจะต้องเข้าใจว่า เหนเองได้ตกลงตัดสินใจแล้วว่าที่จะรับเอาภาระอันยากยิ่งมาเป็นหน้าที่ และจะต้องทำหน้าที่นี้ให้สำเร็จ จะปล่อยให้พลาตพลังไม่ได้ไม่ว่าจะด้วยประการใด ๆ เพราะจะเป็นอันครายถึงความเป็นความตายของชาติไทย

สำหรับผู้เป็นตำรวจ การต่อต้านการแทรกซึมบ่อนทำลายต่าง ๆ ไม่มีวิธีการใดสำคัญและจำเป็นเท่ากับการรักษาความเที่ยงธรรมและความสุจริต ที่ใดเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองรักษาความสุจริตยุติธรรมไว้ได้ ที่นั่นการยุบงก่อกวนทำได้ยากที่สุด แต่ถ้าที่ใดเจ้าหน้าที่ไม่เที่ยงธรรม การก่อการร้ายจะทำได้ง่ายกาย จะลุกลามรวดเร็ว และจะแก้ไขได้ยากที่สุด” จบแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๒.๓๐ น. ณ ศาลาศิริราชลัย สวนจิตรลดา พลโท เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ รองเสนาธิการ กองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ นำเขาวชนชายหญิงจากท้องถิ่นทุรกันดารในเขตปฏิบัติการ ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ต่าง ๆ รวม ๒๓ จังหวัด พร้อมด้วยพี่เลี้ยงและเจ้าหน้าที่รวม ๕๕๗ คน ซึ่งเดินทางมาประชุมเขาวชน ครั้งที่ ๑๐ ประจำปี ๒๕๑๕ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสนี้ เขาวชนจากจังหวัดต่าง ๆ บางจังหวัด ได้ทูลเกล้า ฯ ถวายของที่ระลึกแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วย

เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน นายกมล สุโกศล ประธานกรรมการบริษัทกมลสุโกศล จำกัด พร้อมด้วยนายเจียศ สุจริตกุล เฝ้า ฯ น้อมเกล้า ฯ ถวายรถยนต์ ๑ คัน

เวลา ๑๕.๓๐ น. เนื่องในวันที่ระลึกมหาจักรี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ โดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ไปยังปฐมบรมราชานุสรณ์ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะ

ถวายบังคมพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก แล้วเสด็จ ฯ โดยรถยนต์
พระที่นั่งไปยังพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง ทรงจุดธูปเทียน
ถวายนมัสการพระพุทธรูปมหาธรรมิกราช แล้วเสด็จ ฯ ไปถวายบังคมพระบรมรูป
สมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช ณ ปราสาทพระเทพบิดร

เวลา ๑๗.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระ
บรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งจากสวนจิตรลดา พระ
ราชวังดุสิต กลับพระราชวังไกลกังวล หัวหิน

อนึ่ง เมื่อเวลา ๑๑.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ
ไปทรงเป็นประธานในการประชุมใหญ่ของสถาบันแม่ชีไทย ณ สภาการศึกษามหาสมุทร
วิทยาลัย วัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ฯพณฯ นายศรีเสนา สมบัติศิริ
องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการแข่งม้าชิงถ้วยพระราชทาน เนื่องในวันที่ระลึก
มหาจักรี และมอบถ้วยรางวัลพระราชทาน ณ ราชกรีฑาสโมสร ในโอกาสนี้ นายธาดา
ธรรมาชีวะ ผู้ชนะเลิศการแข่งขันกอล์ฟเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา เข้ารับ
ถ้วยรางวัลพระราชทานด้วย

วันพุธ ที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๕.๓๕ น. ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล หัวหิน
นายเฮนรี เคอร์น ประธานธนาคาร เอ็กซ์พอร์ต-อิมพอร์ต แห่งสหรัฐอเมริกา เฝ้าทูล
ละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่ไต่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

วันศุกร์ ที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๕.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ
พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งจากพระราชวังไกลกังวล
หัวหิน มายังพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

เวลา ๑๘.๑๕ น. ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระเจ้าวรวงศ์เธอ
พระองค์เจ้าศิริรัตนบุษบง และหม่อมเจ้าอาชวกิศ ศิริกุล ทรงนำนายเฮนรี ไอแซก เฟเตอร์

กงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ไทย ณ นครเมลเบิร์น และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

อนึ่ง เมื่อเวลา ๑๕.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ประธานองคมนตรี เสด็จแทนพระองค์ในพิธีเปิดอาคาร หอประชุมวิชาการ และสำนักงานมูลนิธิวิจัยประสาท ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ โรงพยาบาลประสาท พญาไท

ในเวลาเดียวกันนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ นายกัลย์ อิศรเสนา ณ อยุธยา เลขาธิการพระราชวัง เป็นผู้แทนพระองค์ไปร่วมในพิธีทางศาสนาที่โบสถ์คาธอลิก เซเวียร์ฮอลล์ ถนนราชวิถี เนื่องในพิธีฝังศพ ฯพณฯ ดร. เอช. ซี. ไฮน์ริช ลีบเก้ อดีต ประธานาธิบดีสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ณ กรุงบอนน์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน วันเสาร์ที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๑๕

วันนี้เวลา ๑๐.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ โดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน มายัง พระมหามณเฑียร ในพระบรมมหาราชวัง เนื่องในพระราชพิธีสงกรานต์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงสรงน้ำพระพุทธรูปสำคัญที่หอพระสุลาลัยพิมาน ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ แล้ว เสด็จฯ ไปทรงจุดธูปเทียนบูชาพระสยามเทวาธิราชที่พระที่นั่งไพศาลทักษิณ เสด็จฯ ไปยังหอพระธาตุมณเฑียร ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะและสรงน้ำพระบรมอัฐิ พระอัฐิ เสร็จแล้ว เสด็จออกพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๖๙ รูป เจริญพระพุทธมนต์ในการพระราชพิธีสงกรานต์ จบแล้ว ทรงประเคนภัตตาหาร พระสงฆ์รับพระราชทานฉันเสร็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมพระบรมอัฐิและพระอัฐิ ซึ่งประดิษฐานบน พระราชบัลลังก์ภายใต้ต้นพญาลมहाเศวคฉัตร และบนพระที่นั่งทรงภายในฉัตรชาวลายทอง

๕ ชั้น เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทอดผ้าคู่ พระสงฆ์สวดปกรณ์ พระบรมอัฐิและพระอัฐิ แล้วถวายอนุโมทนา ถวายอภิวาท ถวายพระพรลา เสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๕.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งจากสวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต กลับพระราชวังไกลกังวล หัวหิน

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล เสด็จมาทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม เนื่องในการพระราชพิธีสงกรานต์ เมื่อทรงรับรายงานเกี่ยวกับเรื่องราวสักการะที่ทรงพระราชอุทิศพระราชทานให้กระทรวงมหาดไทยเชิญไปถวายเป็นพุทธบูชา ตามเจดีย์สถานต่าง ๆ แล้ว เสด็จเข้าสู่พระอุโบสถ ทรงพระสุหร่ายทรงพระพุทธรูปตามเจดีย์สถานต่าง ๆ แล้ว เสด็จเข้าสู่หอพระนาค ทรงจุกฐปเทียนถวายสักการะพระอัฐิสมเด็จพระบรมราชาเจ้า พระบรมอัฐิสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว และทรงทอดผ้า พระสงฆ์ ๕ รูปสวดปกรณ์ แล้วทรงทอดผ้า พระสงฆ์อีก ๔๐ รูปสวดปกรณ์พระอัฐิพระราชวงศ์ พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอภิวาท เป็นเสร็จการพระราชพิธีสงกรานต์

วันจันทร์ ที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๕

วันนี้เวลา ๑๕.๔๕ น. ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล หัวหิน ดร. วาย. ซี. เจมส์ เยม ผู้ริเริ่มก่อตั้งมูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และภริยา ซึ่งเดินทางมาเยือนประเทศไทย เผื่อ ฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กราบบังคมทูลรายงานถึงการดำเนินงานของมูลนิธิดังกล่าว และเรื่องอื่น ๆ เกี่ยวกับการบูรณะชนบท ซึ่งเขาได้ช่วยเหลือจัดทำอยู่ในประเทศต่าง ๆ ในโอกาสนี้ นายเสนาะ นิลกำแหง ผู้อำนวยการมูลนิธิ ฯ ร่วมเข้าเผื่อ ฯ รับพระราชทานพระบรมราโชวาทด้วย

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๑๕

เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน เวลา ๑๕.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา โดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน ไปยังศูนย์การทหารราบ ค่ายธนะรัชต์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เวลา ๑๖.๒๕ น. เสด็จฯ ถึงศูนย์การทหารราบ ค่ายธนะรัชต์ กองทหารเกียรติยศ ถวายความเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี แล้ว พลตรี วิเชียร ชินะโยธิน ผู้บัญชาการศูนย์การทหารราบ กราบบังคมทูลรายงาน จบแล้ว นางช่อทิพย์ ชินะโยธิน ภริยาผู้บัญชาการศูนย์การทหารราบ ทูลเกล้าฯ ถวายช่อกอกไม้แก่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ต่อจากนั้น ผู้บัญชาการศูนย์การทหารราบ กราบบังคมทูลอัญเชิญเสด็จฯ เข้าสู่สนามยิงปืน และกราบบังคมทูลเบิกเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เข้าสู่สนามยิงปืน ทรงพระแสงปืนตามพระราชอัธยาศัย เสร็จแล้วผู้บัญชาการศูนย์การทหารราบ กราบบังคมทูลเชิญเสด็จฯ เข้าประทับพักพระราชอิริยาบถในพลับพลาท่าเสด็จฯ ริมแม่น้ำปราณ

เวลา ๑๘.๔๕ น. เสด็จพระราชดำเนินกลับ กองทหารเกียรติยศ ถวายความเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เสด็จฯ ถึงพระราชวังไกลกังวล หัวหิน เมื่อเวลา ๑๙.๓๐ น.

วันนี้ เวลา ๑๕.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ โดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน ไปทรงประกอบพิธีทักษิณามิตตบูชาแด่พระบรมราชูปถัมภ์ ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๕.๓๕ น. เสด็จถึงวัดราษฎร์เจริญธรรม นายเอนก พยัคฆ์พันธ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี ศาสตราจารย์นายแพทย์ถวิล ทัศนิกกุล เฝ้าฯ รับเสด็จฯ กองลูกเสือเกียรติยศถวายความเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี กราบบังคมทูลรายงาน และกราบบังคมทูลเบิกนายอำเภอชะอำ เฝ้าฯ

LIART

ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จฯ เข้าสู่พลับพลาพิธี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย พระราชาคณะประธานสงฆ์ถวายศีล ต่อจากนั้น ศาสตราจารย์นายแพทย์ถวิล ถันทิกุล กราบบังคมทูลรายงานการสร้างวัดราชฎารุจิรัฏฐาราม และขอพระราชทานอัญเชิญเสด็จฯ ทรงประกอบพิธีทักษ์ลูกนิมิต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เข้าในอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระพุทธรูปปฏิมา แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม และทรงปักทองลูกนิมิต พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์ แตร ตูริยางค์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงปักทองลูกนิมิต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทักษ์ลูกนิมิต แล้วเสด็จฯ กลับไปประทับในพลับพลาพิธี พระสงฆ์ถวายอภิวาท เสร็จแล้วเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าฯ รับเสด็จฯ อยู่ในบริเวณวัด

ไต่เวลาอันสมควร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ โดยรถยนต์พระที่นั่งออกจากวัดราชฎารุจิรัฏฐาราม เมื่อเวลา ๑๖.๒๐ น. กองลูกเสือเกียรติยศถวายความเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี กลับถึงพระราชวังไกลกังวล หัวหิน เมื่อเวลา ๑๖.๓๐ น.

วันศุกร์ ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๑.๕๕ น. ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล หัวหิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประกอบพิธีสมรสพระราชทาน นายอิทธิ พิชเชนทรโยธิน กับนางสาววิภา คอมนันท์ นายแพทย์วิศิษฎ์ สิทธิปรีชา กับนางสาวทิพาพร ชัยนันท์ นาวาอากาศตรี-อนันต์ บุญสุภา กับ นางสาวพรสุข มั่นชุกานนท์ และ นายขรรค์นิต สีกะลิน กับ นางสาวชสุรี อรรถจินดา ตามลำดับ

เวลา ๑๓.๑๐ น. นายวิชา เศรษฐบุตร์ กรรมการสาขาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรม นำ นายราชันย์ กาญจนวนิชย์ เฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทูลเกล้าฯ ถวายเงิน

ข่าวในพระราชสำนัก

๑๒๕

ซึ่งบริษัทเหมืองแร่อังกฤษ ๓ บริษัท ที่เข้ามาประกอบกิจการเหมืองแร่ที่จังหวัดภูเก็ตร่วมกับ
กันบริจาสหมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล

วันจันทร์ ที่ ๒๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๑.๓๕ น. ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล หัวหิน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ประกอบพิธีสมรสพระราชทานแก่นายแพทย์วีระ วรรณประภา กับ นางสาว
ทิพาพร จักกะพาก และนายจุลประชา สุนทรสารทูล กับ นางสาวดวงฤดี บุญยเกตุ
กมลลำดับ

วันพุธ ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๐.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่น
พิทยลาภพฤฒิยากร ประธานองคมนตรี ทรงเป็นผู้แทนพระองค์ เสด็จไปในงานแมลิกกลาง
ช.ก. ๑๓๘๒ และประทานรางวัลแก่ผู้ให้ความร่วมมือในการจัดทำหนังสือที่ระลึกในงาน
รัชกาลิเชก ณ ลุมพินีสถาน

วันศุกร์ ที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๑๕

เมื่อวันพุธ ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๑๕ เวลา ๑๑.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระ-
เจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้า
ลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
โดยเรือเล็กจากหน้าพระราชวังไกลกังวล หัวหิน ขึ้นประทับเรือหลวงจันทร์ ซึ่งจอดอยู่
หน้าพระราชวังไกลกังวล ไปทรงเยี่ยมราษฎร เรือหลวงจันทร์ออกเดินทางเมื่อเวลา ๑๖.๒๕ น.

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๑๕ เวลา ๑๐.๓๐ น. เรือหลวงจันทร์ถึง
เกาะพะลวย ตำบลอ่างทอง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เวลา ๑๔.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระ
บรมราชินีนาถ เสด็จฯ โดยเรือเล็กจากเรือหลวงจันทร์ ไปทรงเยี่ยมราษฎรที่เกาะพะลวย
หมู่ที่ ๖ ตำบลอ่างทอง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นเกาะที่มีหมู่บ้าน

LI RT

๑๓๔ หลังคาเรือน และราษฎรประมาณ ๖๐๐ คน อาชีพส่วนใหญ่ปลูกมะพร้าวและทำ
การประมง

เมื่อเสด็จ ฯ ถึงบริเวณชายหาดหน้าหมู่บ้าน นายอรุณ นาคะเตชะ ผู้ว่าราชการ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี กราบบังคมทูลรายงาน แล้วกราบบังคมทูลอัญเชิญเสด็จ ฯ ไปยังหมู่บ้าน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับนายอุโพธิ์ เรืองทอง ครูโรงเรียน
บ้านเกาะพะลวย ทรงไต่ถามทุกข์สุขและการทำมาหากินของราษฎรในหมู่บ้าน ในขณะที่ยว
กันนั้น สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทาน
เครื่องแบบนักเรียน ผ้าเช็ดหน้า และขนมหวานแก่เด็กนักเรียนชายหญิงประมาณ ๗๐ คน
และขนมหวานแก่เด็กชาวบ้านอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก ทรงเยี่ยมราษฎรที่มารอเฝ้า ฯ รับ-
เสด็จ ฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานผ้าห่มแก่ราษฎร ต่อจากนั้น พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการทำกะปิน้ำปลาในครัวเรือน เพื่อส่งไป
จำหน่ายที่เกาะสมุย หลังจากนั้นเสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรบริเวณที่ทำไร่บนเชิงเขา และได้
พระราชทานคำแนะนำให้ราษฎรทำไร่แบบขั้นบันได

ต่อมาได้เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์พระราชทาน มี
นายแพทย์และพยาบาลของทหารเรือประจำขบวนเรือ ร่วมการปฏิบัติงานด้วย มีราษฎร
มารับการตรวจและรักษาทั้งหมด ๑๘๗ คน ส่วนใหญ่เป็นการเจ็บป่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ มีผู้
ป่วยด้วยโรคตา ๒ คน และโรคหู ๑ คน โภจภัตส่งไปตรวจรักษาโดยละเอียดที่นครหลวง-
กรุงเทพมหานคร

ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทรงแสดงความหวัง
ใยในทุกข์สุขของราษฎร แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับถึงเรือหลวงจันทร์ เมื่อเวลา ๑๖.๓๐ น.
พระราชโอรสเลขถวายพระพร

เนื่องด้วยวันที่ ๑๖ เมษายน ตรงกับวันพระราชสมภพของสมเด็จพระราชินีนาถ
มาร์เกรเธอ ที่ ๒ แห่งเดนมาร์ก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชโอรสเลข
ถวายพระพรไปยังพระราชินีแห่งเดนมาร์ก ดังต่อไปนี้

สมเด็จพระราชินีนาถแห่งเคนมาร์ก

โกเปนเฮเกน

ในโอกาสแห่งการฉลองวันพระราชสมภพของพระองค์นี้ หม่อมฉันและพระราชินี ขอแสดงความยินดี พร้อมทั้งขอส่งความปรารถนาอันดีมาในโอกาสนี้ ขอให้พระองค์ทรงพระเกษมสำราญและประชาชนชาวเคนมาร์ก ประสบความเจริญรุ่งเรืองยิ่ง ๆ ขึ้น สืบไป.

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระราชโอรสเลขอำนาจพร

เนื่องด้วยในวันที่ ๑๙ เมษายน ตรงกับวันประกาศอิสรภาพของอิสราเอล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชโอรสเลขอำนาจพรไปยังประธานาธิบดีแห่งอิสราเอลดังต่อไปนี้

วพณฯ ประธานาธิบดีแห่งอิสราเอล

กรุงเยรูซาเลม

ในโอกาสแห่งการฉลองวันประกาศอิสรภาพของอิสราเอลนี้ ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีและความปรารถนาอันดีมา ขอให้ท่านประธานาธิบดีมีความสุขสวัสดิ์ และประชาชนชาวอิสราเอลประสบความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระราชโอรสเลขถวายเป็นพร

เนื่องด้วยในวันที่ ๒๔ เมษายน ตรงกับวันพระราชสมภพของสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธ ที่ ๒ แห่งอังกฤษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชโอรสเลขถวายเป็นพรไปดังต่อไปนี้

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธ ที่ ๒ แห่งสหราชอาณาจักร

กรุงลอนดอน

ในวาระดิถีอันตรงกับวันพระราชสมภพของพระองค์นี้ หม่อมฉันมีความยินดีขอถวายพระพรและความปรารถนาอันดี เพื่อพระองค์และพระราชวงศ์ทรงประสบความผาสุก

LI RT

ทั้งประชาชนแห่งสหราชอาณาจักรมีความเจริญรุ่งเรือง

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระราชโอรสเลขถวายพระพร

เนื่องด้วยวันที่ ๒๙ เมษายน ตรงกับวันพระราชสมภพของสมเด็จพระมหากษัตริย์
พระยศแห่งญี่ปุ่น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชโอรสเลขถวายพระพรไป
ตั้งต่อไปนี้

สมเด็จพระจักรพรรดิแห่งญี่ปุ่น

กรุงโตเกียว

ในวาระดิถีอันตรงกับวันพระราชสมภพของพระองค์นี้ หม่อมฉันมีความยินดี
ขอถวายพระพรและความปรารถนาอันดี เพื่อพระองค์ทรงพระเกษมสำราญ ทั้งพระราชวงศ์
ทรงประสบความผาสุกและเจริญรุ่งเรืองสืบไป

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

□

□

ข่าวในประเทศ

การประกาศใช้ธรรมนูญการปกครองประเทศชั่วคราว

จอมพล ถนอม กิตติขจร หัวหน้าคณะปฏิวัติ ได้ชี้แจงตอบคำถามของผู้สื่อข่าว ภายหลังพิธีเปิดการประชุมสัมมนาที่กรมการศาสนา เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ศกนี้ ว่า คณะปฏิวัติจะประกาศใช้ธรรมนูญการปกครองประเทศชั่วคราวได้ในเวลาไม่นานนัก แต่ยังไม่สามารถจะกำหนดเวลาแน่นอนได้ในขณะนี้ หัวหน้าคณะปฏิวัติเองก็ไม่อยากจะให้การประกาศใช้ธรรมนูญการปกครองประเทศชั่วคราวเนิ่นนานออกไป และได้พยายามทำทุกอย่างเพื่อให้งานต่าง ๆ ที่จะต้องทำก่อนการประกาศใช้ธรรมนูญเสร็จเรียบร้อยไปโดยเร็ว

จอมพล ถนอม กิตติขจร กล่าวว่า งานที่คณะปฏิวัติจะต้องทำให้เสร็จเรียบร้อย ก่อนการประกาศใช้ธรรมนูญการปกครองชั่วคราวยังมีอีกมาก ซึ่งงานเหล่านั้นจะต้องทำให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่ เพราะมิฉะนั้นแล้วก็จะเกิดความลำบากและยุ่งยากขึ้นมาภายหลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม

ในการพิจารณาปรับปรุงนี้ อาจจะมีการโยกย้ายหน่วยราชการบางหน่วย เพื่อให้เกิดความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม สำหรับกรณีที่มีข่าวว่า อาจจะมีการยุบหน่วยราชการบางหน่วยนั้น ยังไม่แน่นอน หัวหน้าคณะปฏิวัติคาดหมายว่า การพิจารณาเรื่องนี้จะใช้

LI RT

เวลาไม่นานมากนัก และเมื่อคณะกรรมการและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว ก็จะเสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาบริหารคณะปฏิวัติอีกครั้งหนึ่ง

หัวหน้าคณะปฏิวัติชี้แจงต่อไปว่า นอกจากการปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมแล้ว สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องใช้มาตรการที่รวดเร็วและเด็ดขาด นอกจากนั้นเหตุการณ์ในประเทศใกล้เคียงก็มีความรุนแรงขึ้น เฉพาะอย่างยิ่งสถานการณ์ในลาวและเขมร ซึ่งแม้ว่าจะดีขึ้นบ้างในบางครั้งจากการทิ้งระเบิดของสหรัฐในดินแดนเวียตนามเหนือ และที่ชุมนุมกำลังของเวียตนามเหนือ แต่สถานการณ์ก็ยังหนักอยู่ในสาธารณรัฐเขมร ขณะนี้เมืองสำคัญได้ถูกฝ่ายคอมมิวนิสต์ปิดล้อมไว้หมด

ไทยจะไม่ผลิตลามติดต่อกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

จอมพล ถนอม กิตติขจร หัวหน้าคณะปฏิวัติ แถลงว่า ประเทศไทยจะไม่ผลิตลามเข้าไปติดต่อกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

หัวหน้าคณะปฏิวัติแถลงดังกล่าว ในโอกาสที่นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันอาณาจักรสหรัฐเข้าพบที่ทำเนียบรัฐบาล เมื่อเวลา ๐๙.๓๐ น. วันที่ ๒๖ เมษายน ค.ศ. นี้ หัวหน้าคณะปฏิวัติได้กล่าวต้อนรับนักศึกษาทั้ง ๓๗ นายว่า สหรัฐและไทยต่างมีความสัมพันธ์กันมาช้านาน การเดินทางมาเยือนประเทศไทยครั้งนี้ ถือได้ว่านักศึกษาทุกคนต่างเป็นเสมือนผู้แทนของชาวอเมริกัน จึงยินดีต้อนรับ และเชื่อว่าทุกคนคงจะได้ศึกษาและมีความเข้าใจในประเทศไทย ตลอดจนประชาชนชาวไทยเป็นอย่างดี

ผู้แทนนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันอาณาจักรสหรัฐ ได้ขอโอกาสในการเข้าพบครั้งนี้ เรียงตามหัวหน้าคณะปฏิวัติ ถึงท่าทีของประเทศไทยที่มีต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งหัวหน้าคณะปฏิวัติได้ชี้แจงให้ทราบว่า ประเทศไทยได้เคยกล่าวอยู่เสมอว่า ไม่เคยเป็นศัตรูกับประเทศใด ๆ ถ้าหากประเทศนั้น ๆ ไม่เป็นศัตรูกับเรา สำหรับสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น ประเทศไทยถือว่า เรามิได้เป็นศัตรูด้วย แต่ประเทศไทยเป็นศัตรูกับคอมมิวนิสต์ที่เข้ามารุกรานบ่อนทำลาย

สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้แถลงเมื่อคราวที่ประธานาธิบดีสหรัฐเดินทางไปเยือนประเทศนั้นว่า จะยึดมั่นในหลักปรัชญาศีล ซึ่งประกาศในการประชุมที่เมืองบันดุงว่า จะ

อยู่ร่วมกันโดยสันติ ไม่รุกรานแทรกแซงกิจการภายใน แต่ในคราวเดียวกันนี้ สาธารณรัฐประชาชนจีนก็ได้แสดงว่าจะสนับสนุนการทำสงครามปลดแอกในอินโดจีน เราจึงยังไม่สามารถจะติดต่อกับสาธารณรัฐประชาชนจีนได้เหมือนกับสหรัฐ

สำหรับเหตุการณ์ภายในประเทศไทยนั้น ถึงแม้จะไม่มี การรุกรานด้วยกำลังอย่างเปิดเผย ดังเช่นในลาว เขมร และสาธารณรัฐเวียดนาม แต่ก็ได้มีคอมมิวนิสต์จากภายนอกประเทศเข้ามายุยงบ่อนทำลาย และมีหลักฐานอย่างชัดเจนว่า ประเทศคอมมิวนิสต์บางประเทศได้ให้การสนับสนุนแก่การก่อการร้ายของคอมมิวนิสต์ในประเทศไทย ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ประเทศไทยจึงต้องยับยั้งและยังไม่ผลิผลตามเข้าไปติดต่อกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

หัวหน้าคณะปฏิวัติ ได้ตอบข้อถามเกี่ยวกับปัญหาการที่ประเทศมหาอำนาจจะรับรองคำประกาศของสมาคมอาเซียนที่ให้ภูมิภาคนี้เป็นเขตสันติภาพเป็นกลาง และปลอดจากการแทรกแซงจากภายนอกว่า สำหรับสหรัฐนั้นมีความเชื่อมั่นว่า สหรัฐจะแสดงความเป็นมิตรออกมา แต่ก็ยังไม่แน่ใจในมหาอำนาจประเทศอื่น.

การประชุมประจำปีของสมาคมอาเซียน

พันเอก ถนิต คอมันตร์ ผู้แทนพิเศษของคณะปฏิวัติ ซึ่งเดินทางไปร่วมประชุมระดับรัฐมนตรีประจำปีของสมาคมอาเซียนที่สิงคโปร์ ได้เปิดเผยแก่ผู้สื่อข่าวที่ทำอากาศยานกรุงเทพ หลังจากที่ได้เดินทางกลับมาถึงเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ศกนี้ว่า การประชุมที่ผ่านมานี้เท่ากับเป็นการบีบคั้นของรากแรก สำหรับภาคแรกของสมาคมอาเซียน กล่าวคือ การดำเนินงานในขั้นเตรียมการต่อไปนี้ เป็นการเริ่มงานของภาคที่สอง ที่จะเริ่มปฏิบัติให้เกิดผลแก่ประชาชนและประเทศสมาชิก ซึ่งจะสามารถเห็นและวัดได้ และจากนั้นเป็นต้นไป ประเทศไทยมีหน้าที่จะต้องดำเนินงานให้เห็นว่า นอกจากจะเป็นผู้ที่ก่อกำเนิดสมาคมอาเซียนแล้ว ยังจะต้องมีหน้าที่ดำเนินงานให้เกิดผลต่อไปได้ ทั้งนี้ จะได้รายงานต่อหัวหน้าคณะปฏิวัติในรายละเอียดต่าง ๆ โดยเร็วที่สุด

พันเอก ถนิต คอมันตร์ ชี้แจงต่อไปว่า ในการประชุมครั้งนี้ สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ บรรดาประเทศสมาชิกทั้ง ๕ ประเทศ ต่างก็ได้ใกล้ชิดซึ่งกันและกันเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

และต่างก็มีความเห็นที่สอดคล้องต้องกัน ไม่แบ่งแยกหรือขัดกันเลย ทุกประเทศต้องการที่จะเห็นสมาคมอาเซียนเติบโตขึ้น และทำประโยชน์ให้แก่ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประชาชนอย่างมากที่สุด

ในการประชุมครั้งนี้ รัฐมนตรีสิงคโปร์ได้กล่าวสรุปในวันประชุมวันสุดท้ายว่า ประเทศไทยเป็นผู้ให้กำเนิดสมาคมอาเซียน และบัดนี้สมาคมได้ดำเนินงานครบ ๕ ปีแล้ว ต่อจากนี้ไป ประเทศไทยจะต้องเป็นผู้รับช่วงการดำเนินงานต่อไป รวมทั้งคณะกรรมการถาวรก็จะมาตั้งประจำในประเทศไทย และการประชุมระดับรัฐมนตรีในครั้งต่อไป จะจัดขึ้นที่ประเทศไทยอีกด้วย อย่างไรก็ตาม รัฐมนตรีสิงคโปร์ได้กล่าวแสดงความหวังด้วยว่า สมาคมอาเซียนจะต้องผ่านจากการดำเนินงานในขั้นเตรียมการก้าวไปสู่ขั้นต่อไป และมีโครงการที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศสมาชิก และประชาชนอย่างมากที่สุดด้วย

วันคล้ายวันสถาปนากระทรวง

เนื่องในวันที่ ๑ เมษายน ซึ่งเป็นวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงเกษตร กระทรวงคมนาคม และกระทรวงมหาดไทย กับวันที่ ๑๕ เมษายน ซึ่งเป็นวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงการคลัง และกระทรวงการต่างประเทศ ตามลำดับนี้ จอมพล ถนอม กิทธิขจร หัวหน้าคณะปฏิวัติ ได้มีสารไปถึงปลัดกระทรวงผู้ใช้อำนาจรัฐมนตรีว่าการในกระทรวงต่าง ๆ ที่กล่าวเป็นลำดับมา คือ

กระทรวงเกษตร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ ได้มีสาร ความว่า ในวันคล้ายวันสถาปนา ขอร่วมแสดงความยินดี และขอดีโอกาสส่งความปรารถนาดีมายังข้าราชการและพนักงานในสังกัดกระทรวงเกษตรโดยทั่วถึงกัน กับได้กล่าวว่

กระทรวงเกษตรนับว่ามีภาระหน้าที่สำคัญต่อการประกอบอาชีพ การอยู่ดีกินดีของประชาชนคนไทยเป็นอันมาก เพราะประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศเรามีอาชีพในทางเกษตรกรรม ถ้าเจ้าหน้าที่สามารถแนะนำและช่วยเหลือให้เขาประกอบอาชีพนี้ ได้ผลดี คือ

ให้รู้จักลงทุนน้อยแต่ได้ผลมาก และได้ผลิตผลซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดอันสามารถจะขายได้ราคาก็แล้ว บรรดาเกษตรกรซึ่งเป็นพลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศก็ย่อมจะมีรายได้ดี มีฐานะความเป็นอยู่ดี และจะพลอยพาให้ประเทศชาติมีความมั่งคั่งและมั่นคงที่ตามไปด้วย เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องนี้ก็คือ บรรดาข้าราชการและพนักงานทั้งหลายในกระทรวงเกษตรนั่นเอง ถ้าข้าราชการและพนักงานในกระทรวงนี้มีความสามารถซื่อสัตย์ และขยันโดยทั่วกันแล้ว ก็เชื่อว่าเราจะสามารถช่วยเหลือเกษตรกรผู้เป็นประจักษ์ กระดูกสันหลังของชาติให้มีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้นได้ ฉะนั้น ในวาระอันเป็นมงคลนี้ หัวหน้าคณะปฏิวัติได้เรียกร้องให้บรรดาข้าราชการและพนักงานในกระทรวงเกษตรนี้ ทุกคนจงร่วมใจกันอุทิศตนปฏิบัติงานตามหน้าที่ ให้บังเกิดผลดีต่อบรรดาเกษตรกรและประเทศชาติมากที่สุด ด้วยความซื่อสัตย์ เข้มแข็ง และขยันหมั่นเพียร สำหรับผู้ซึ่งปฏิบัติงานด้วยดีในรอบขวบปีที่ผ่านมาแล้ว ก็ขอได้รับความขอบคุณอย่างมากจากหัวหน้าคณะปฏิวัติไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

กระทรวงคมนาคม

สารของหัวหน้าคณะปฏิวัติ มีใจความว่า

ในวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงคมนาคม หัวหน้าคณะปฏิวัติขอร่วมแสดงความชื่นชมยินดี และขอถือโอกาสอันเป็นมงคล ส่งความปรารถนาดีมายังบรรดาข้าราชการและพนักงานในสังกัดกระทรวงนี้ โดยทั่วถึงกัน

การคมนาคมและติดต่อสื่อสารนับว่ามีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของประชาชนเป็นอันมาก ทั้งในการประกอบอาชีพ ธุรกิจ การค้า การไปมาหาสู่กัน การศึกษา การรักษาพยาบาล และอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติ ก็ยังจำเป็นที่มีความสำคัญยิ่งที่จะต้องจัดให้มีการส่งเสริมและประสานกันทั้งฝ่ายทหารและพลเรือนเป็นอย่างดี ผู้ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการทำให้การคมนาคมและติดต่อสื่อสารของรัฐเป็นไปด้วยดี และมีสมรรถนะสูงนี้ ก็คือบรรดาข้าราชการและพนักงานทุกคนในกระทรวงคมนาคมนั่นเอง ฉะนั้น ในโอกาสที่คณะปฏิวัติกำลังเร่งรัดปรับปรุงงานทุกด้านให้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วอยู่นี้ หัวหน้าคณะปฏิวัติเรียกร้องให้บรรดาข้าราชการและพนักงาน

ของกระทรวงคมนาคม อุทิศตนเพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ให้บังเกิดผลดีต่อประชาชนและประเทศชาติมากที่สุด ด้วยความสามารถ ซื่อสัตย์ และมานะพยายามเพื่อนำเอาความจริงญ ก้าวหน้ามาสู่กิจการคมนาคมของชาติโดยรวดเร็วให้จงได้ สำหรับผู้ที่ได้ปฏิบัติงานเป็นผลดี มาในรอบปีที่ผ่านไปแล้ว หัวหน้าคณะปฏิวัติก็ขอขอบใจไว้เป็นอย่างมาก และขอให้ทุกคน จงพยายามรักษาความดีไว้ กุญแจถือรักษาความดีมตลอดไป

กระทรวงมหาดไทย

สารถึงปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีใจความว่า

ในมงคลดิถีคล้ายวันสถาปนากระทรวงมหาดไทย หัวหน้าคณะปฏิวัติขอร่วมแสดงความชื่นชมยินดีและขอถือโอกาส ส่งความปรารถนาดีมายังบรรดาข้าราชการตลอดจนพนักงานของกระทรวงนี้ โดยทั่วถึงกัน

ในปัจจุบันงานของกระทรวงมหาดไทยได้มีทวีขึ้นเป็นอันมาก นอกจากงานปกครองป้องกันปราบปราม อบรมแก้ไขความประพฤติ งานอัยการ งานโยธาเทศบาล งานที่ดำเนินงานประชาสงเคราะห์และอื่น ๆ แล้ว ยังมีงานป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ ซึ่งกำลังคุกคามประเทศไทยทั้งจากภายในและแทรกซึมมาจากภายนอกประเทศด้วย ข้าราชการและพนักงานของกระทรวงมหาดไทย ต่างแยกย้ายกระจัดกระจายกันไปปฏิบัติราชการทั่วประเทศ เพื่อบำบัดทุกข์และบำรุงสุขให้ประชาชน ตลอดจนการปราบปรามผู้ก่อการร้ายในท้องที่ทุกรัฐบาลต่าง ๆ อย่างเสี่ยงต่อภยันตรายยิ่ง หัวหน้าคณะปฏิวัติขอแสดงความเห็นใจ และขอขอบคุณทุกคนที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ไปด้วยดีเป็นอย่างมากด้วย และพร้อมกันนี้ก็ใคร่เรียกร้องให้ทุกคนจงได้ตระหนักถึงมหันตภัยที่กำลังเผชิญหน้าต่อชาติไทยที่รักของเรา อยู่แทบรอบก้น และขอให้ร่วมมือร่วมใจมีความสามัคคีอันดีต่อกันในอันที่จะปฏิบัติงานเพื่อประเทศชาติด้วยความเสียสละและซื่อสัตย์ และมานะพยายามเพื่อความปลอดภัยของชาติไทย และความผาสุกของประชาชนคนไทยอย่างแท้จริง ความเสียสละและความสามัคคีของทุกคน มีค่ามหาศาลต่อการบำบัดทุกข์และบำรุงสุขพี่น้องประชาชน จึงขอให้ทุกคนจงให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีด้วย

กระทรวงการคลัง

ในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงการคลังเมื่อ ๑๔ เมษายน หัวหน้าคณะปฏิวัติได้ส่งสารไปยังปลัดกระทรวงการคลัง มีใจความว่า

กระทรวงการคลังนับว่ามีภาระหน้าที่สำคัญมาก ทั้งในด้านการวางนโยบายการคลัง และการปฏิบัติตามนโยบายนี้ ให้บังเกิดผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศชาติ ในระยะขวบปีที่ผ่านมา ปรากฏว่า กระทรวงการคลังสามารถปฏิบัติหน้าที่นี้มาด้วยความเรียบร้อยและเป็นผลให้ประเทศไทยสามารถรักษาเสถียรภาพของเงินตราไว้ได้เป็นอย่างดี หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงขอขอบคุณบรรดาข้าราชการและพนักงานทั้งหลาย แต่อย่างไรก็ตาม ในอนาคตประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินเพื่อพัฒนาประเทศตามแผนและโครงการต่าง ๆ ที่ได้วางไว้เป็นจำนวนมาก กระทรวงการคลัง จำเป็นจะต้องปรับปรุงกวดขันการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้วางไว้ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อรับกับความจำเป็นดังกล่าวมา มาตรการสำคัญต่าง ๆ ที่ได้ใช้อยู่ อาทิ มาตรการด้านภาษีอากรและมาตรการด้านรายจ่าย ก็จะต้องกวดขันปรับปรุงการปฏิบัติให้มีการประหยัดรัดกุมและรัดไหล่น้อยที่สุด ฉะนั้นในวันอันสำคัญนี้ จึงขอให้ข้าราชการและพนักงานทุกคนของกระทรวงการคลังจงสมัครสมานสามัคคีกัน เพื่อปฏิบัติงานตามหน้าที่ให้บังเกิดผลดีต่อประเทศชาติให้มากที่สุด ด้วยความซื่อสัตย์อดทนและขยันหมั่นเพียรอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เพื่อความเจริญก้าวหน้าและความปลอดภัยของชาติไทยที่รักของเราสืบไป

กระทรวงการต่างประเทศ

หัวหน้าคณะปฏิวัติได้มีสารถึงปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ผู้ใช้อำนาจของรัฐมนตรี ความว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศระยะนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จำเป็นอย่างยิ่งที่เรจะต้องเฝ้ามองอย่างกระชั้นชิด และรอบคอบเพื่อนำเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาประกอบการพิจารณากำหนดหนทางปฏิบัติของเรา ให้บังเกิดผลดีต่อประเทศชาติมากที่สุด กระทรวงการต่างประเทศนั้นนอกจากจะเป็นกลไกอย่างสำคัญของรัฐบาลในการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแล้ว ยังเป็นประหนึ่ง “หู” และ “ตา” ของ

รัฐบาลในการไต่ทราบความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทางนอกประเทศด้วย จึงนับว่า มีภาระหน้าที่สำหรับการนี้อย่างสำคัญยิ่ง ฉะนั้น จึงขอให้ข้าราชการและพนักงานของกระทรวงการต่างประเทศ จงได้สนใจปฏิบัติหน้าที่ของตนให้บังเกิดผลดีที่สุด จงใช้ความเฉลียวฉลาดและไหวพริบปฏิภาณในการปฏิบัติงานด้วยความสุขุมรอบคอบ การใดที่จะกระทบกระเทือนถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติแล้ว จักต้องถือว่า การนั้น มีความสำคัญจะต้องให้ความสนใจเป็นอย่างสูงเสมอ ทั้งนี้เพื่อความมั่นคงปลอดภัยและความเจริญก้าวหน้าของชาติไทยสืบไป

ข่า ว ต่ า ง ป ร ะ เ ท ศ

ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับอาเซียน

เอ.พี. เสนอข่าวจากกรุงมนิลา เมื่อ ๒๔ เมษายน ศกนี้ว่า รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศของกลุ่ม ประเทศภาคี สมาคม ประชา ชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียนคือ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ได้ตกลงกันแล้วในอันจะจัดให้มีการประชุมที่กรุงมนิลาในเดือนกรกฎาคมที่จะถึงนี้ เพื่อเจรจาทหารือกันเสียก่อน ก่อนที่จะจัดให้มีการประชุมระดับประมุขของอาเซียนในขั้นต่อไป ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ชั้นอาวุโสของ ๕ ประเทศ ได้กำหนดจะพบปะเจรจากันที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ระหว่างวันที่ ๑๑ ถึง ๑๓ พฤษภาคม นี้ เพื่อเตรียมวางแผนเปิดประชุมที่กรุงมนิลาในเดือนกรกฎาคม ดังกล่าวแล้ว.

การเมืองในพม่า

วิทยุอย่างกุ่มแจ้วว่า เมื่อวันที่ ๒๐ เม.ย. ๑๕ นายพลเนวิน ประมุขแห่งรัฐของพม่า พร้อมด้วยนายทหารอีก ๑๐ คน ได้ลาออกจากกองทัพบกพม่า ทั้งนี้เพื่อปฏิบัติงานปรับปรุงคณะรัฐบาลให้ดีขึ้น โดยนายพลเนวินดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ส่วนตำแหน่งประธานเสนาธิการทหารพม่าซึ่งนายพลเนวินดำรงอยู่นั้น บัดนี้ นายพลจัตวาชัญญู เข้ารับตำแหน่งนั้นแทน นายพลชัญญูได้เลื่อนยศเป็นนายพลตรีเดิมเขาดำรงตำแหน่งรองประธาน

LIART

เสนาธิการทหารพม่า สำหรับตำแหน่งนี้ บัดนี้ พันเอก คินอู ได้เข้าครองแทน พันเอก คินอู ได้เลื่อนยศเป็นพลจัตวาเดิมเขาเป็นผู้บัญชาการกองบัญชากลางพม่า

พลตรี ชันยู คำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกลาโหมด้วย และพลจัตวา คินอู คำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกลาโหม

การเมืองในอินโดนีเซีย

จากวันที่ ๒๐ เม.ย. ๑๕ ประธานาธิบดีซูฮาร์โตแห่งอินโดนีเซียจะมีอายุ ๕๑ ปี ในเดือนมิถุนายน นี้ และตามกฎหมายข้อบังคับของกองทัพบก ประธานาธิบดีซูฮาร์โตจะเตรียมการเพื่อออกจากประจำการ ในเมื่อเขามีอายุ ๕๓ ปี ซึ่งเป็นเวลาอีก ๒ ปี ก่อนที่ประธานาธิบดีซูฮาร์โตจะครบเกษียณอายุ เมื่อมีอายุครบ ๕๕ ปี กระแสข่าวแจ้งว่า อาจจะมีกฎหมายข้อบังคับเป็นพิเศษสำหรับประมุขของรัฐ แต่มิได้แจ้งอย่างใด มีข้อกำหนดตามกฎหมายของกองทัพบกว่า นายทหารคนใดที่ทำประโยชน์แก่ประเทศชาติจะยังคงอยู่ในตำแหน่งได้ต่อไป

นายพลซูฮาร์โตจะครบกำหนดที่อยู่ในตำแหน่งประธานาธิบดีเป็นเวลา ๕ ปี ในปีที่หน้า เท่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้เขาเป็นคนที่สมควรเพื่อตำแหน่งประธานาธิบดีอินโดนีเซีย ในนามพรรคที่ปรึกษาประชาชน อันเป็นคณะกรรมการกำหนดนโยบายสูงสุดของอินโดนีเซีย ประธานาธิบดีซูฮาร์โตอาจจะสละตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกลาโหมและผู้บัญชาการทหาร ในเมื่อครบเกษียณอายุ

ปากีสถานประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว

เมื่อคืนวันที่ ๒๐ เม.ย. ๑๕ ปากีสถานได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว และเลิกการใช้กฎอัยการศึกทั่วประเทศ สมัชชาแห่งชาติของปากีสถานได้ลงมติรับรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๓ เม.ย.

ประธานาธิบดีบุคโตได้เข้าพิธีปฏิญาณตนเป็นประธานาธิบดีพลเรือนที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นคนแรกของปากีสถาน

นายอาลี กาชูรี รัฐมนตรียุติธรรมของปากีสถาน แถลงที่กรุงอิสลามาบัดว่า ถ้าประธานาธิบดีบุคโตตัดสินใจที่จะรับรองบังกลาเทศ ก็จำเป็นที่จะต้องเรียกประชุมสมัชชา

แห่งชาติของปากีสถาน เขาหวังว่า ในวันหนึ่งปากีสถานจะวันออกซึ่งบังคับให้ชื่อว่า บังกลาเทศคงจะกลับไปพร้อมกับปากีสถานตะวันตก

อะพอลโล ๑๖ สำรวจดวงจันทร์

สหรัฐอเมริกาส่งยานอวกาศอะพอลโล ๑๖ ไปสำรวจดวงจันทร์เป็นครั้งที่ ๕ เมื่อเวลา ๐.๕๔ น. (เวลาในประเทศไทย) ของวันที่ ๑๗ เมษายน ค.ศ. ๑๙๖๘ ตามเวลาที่กำหนดไว้ นักบินอวกาศสหรัฐ ๓ คน คือ จอห์น ยัง ชาร์ลส์ คุก และโธมัส แมตคิงดี ได้ตรวจสอบเครื่องอุปกรณ์ในยานนั้นขณะที่ยานอะพอลโลโคจรอยู่รอบโลก ต่อมาเมื่อการศึกษารวดขีดค้นยานอวกาศอะพอลโล ให้เข้าสู่วิถีโคจรรอบดวงจันทร์ ชาร์ลส์ คุก และจอห์น ยัง ได้นำยานลงดวงจันทร์แยกจากยานบังคับการ ไปลงบนดวงจันทร์เมื่อเวลา ๑๙.๒๓ น. ของวันศุกร์ที่ ๒๑ ซ้ำกว่าที่กำหนดไว้เดิมเกือบ ๖ ชั่วโมง เนื่องจากเกิดขัดข้องในระบบควบคุมการขับเคลื่อนอันสำรองในจรวดของยานบังคับการ แต่ได้มีการแก้ไขข้อขัดข้องนั้นได้ นักบินอวกาศทั้งสองคนดังกล่าวได้ออกจากยานลงบนดวงจันทร์ เพื่อสำรวจผิวพื้นดวงจันทร์ และได้ทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์ทดลองจนเก็บหินและดินบนดวงจันทร์ด้วย ในวันที่ ๒๓ ได้นำยานลงดวงจันทร์ขึ้นเชื่อมต่อกับยานบังคับการ ซึ่งแมตคิงดี ขับโคจรอยู่เหนือดวงจันทร์

เมื่อเวลา ๐๒.๕๔ น. วันศุกร์ ที่ ๒๑ เมษายน (ตามเวลาในประเทศไทย) นักบินอวกาศประจำยานอะพอลโล ๑๖ ทั้ง ๓ คน คือ จอห์น ยัง ชาร์ลส์ คุก และโธมัส แมตคิงดี ได้นำยานลงสู่พื้นน้ำของมหาสมุทรแปซิฟิกโดยปลอดภัยแล้ว เป็นการจบสิ้นการสำรวจครั้งแรกในบริเวณเคสเคิร์ต ทางแถบภูเขาและทางทุ่งราบบนดวงจันทร์ โดยได้นำยานลงห่างจากเรือบรรทุกเครื่องบิน คิคอนเตโรกา ที่ไปรับนักบินอวกาศเพียง ๑ ไมล์เท่านั้น ในบริเวณห่างจากเกาะคริสต์มาส ไปทางตะวันออกเฉียงใต้ ๑๗๕ ไมล์ และห่างจากเกาะฮาวายไปทางใต้ ๑,๕๐๐ ไมล์

นายแพทย์ได้ตรวจสุขภาพนักบินอวกาศทั้ง ๓ ปรากฏว่า ทุกคนมีสุขภาพดีเลิศ สิ่งที่นักบินอวกาศนำลงมาจากดวงจันทร์คือตัวอย่างหิน และดินรวมน้ำหนัก ๒๔๕ ปอนด์ และข้อมูลต่างๆ ที่อาจจะเป็นหลักฐานแสดงว่า

ภูมิประเทศบนดวงจันทร์แถบที่ราบสูง

LIIRT

เดสคาร์ต เคยมีภูเขาไฟ ปรธานาธิบดีนิกสัน ได้กล่าวที่ฟอริกาว่า ในนามของอเมริกัน ขอแสดงความยินดีต่อการกลับมาของโลกของนักบินอวกาศ และได้กล่าวชมเชยความกล้าหาญ ตลอดจนความเชี่ยวชาญของนักบินทั้ง ๓ ในการที่ได้ไปสำรวจความลึกลับของดวงจันทร์

การเมืองในเยอรมันตะวันตก

กรุงบอนน์ รัฐบาลชุดผสมของนายวิลลี บรันท์ นายกรัฐมนตรีเยอรมันตะวันตก ได้ชัยชนะในสภาผู้แทนราษฎรเยอรมันตะวันตก เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ศกนี้ ในญัตติไม่ไว้วางใจของพรรคคริสเตียนเดโมแครต อันเป็นพรรคฝ่ายค้านด้วยคะแนนเสียงข้างมาก เพียง ๒ คะแนน คือ ๒๔๔ ต่อ ๒๔๖ คะแนน

พรรคฝ่ายค้านเสนอญัตติไม่ไว้วางใจรัฐบาลของนายวิลลี บรันท์ เนื่องจากพรรคนั้นไม่เห็นด้วยกับสนธิสัญญาไม่รุกรานกัน ซึ่งรัฐบาลเยอรมันตะวันตกได้ทำไว้กับโซเวียต และโปแลนด์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓ โดยอ้างว่า จะทำให้การแบ่งแยกเยอรมัน ภายหลังสงคราม ดำเนินต่อไป

การที่รัฐบาลของนายวิลลี บรันท์ ชนะคะแนนเสียงในญัตติไม่ไว้วางใจของพรรคฝ่ายค้าน ทำให้มีหวังที่สภาผู้แทนเยอรมันตะวันตก จะให้สัตยาบันรับรองสนธิสัญญาดังกล่าว

ผลการออกเสียงประชามติในฝรั่งเศสเกี่ยวกับตลาดร่วม

เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๓ เม.ย. ๑๕ ประชาชนในฝรั่งเศส ได้ไปลงคะแนนเสียงเกี่ยวกับการที่อังกฤษและประเทศต่าง ๆ ขอเข้าเป็นภาคี องค์การตลาดร่วมแห่งยุโรป กระทรวงมหาดไทยฝรั่งเศสแจ้งว่า ประชาชนที่ไปลงคะแนนเสียงร้อยละ ๖๘ สนับสนุนให้รับอังกฤษ นอร์เว เดนมาร์ก และไอร์แลนด์ ๖ ชาติเข้าเป็นภาคีองค์การตลาดร่วม ผู้ที่ลงคะแนนคัดค้านมีร้อยละ ๓๒

นายชาบ็ง เกลมาส นายกรัฐมนตรีฝรั่งเศสอ้างว่า การลงคะแนนเสียงประชามติดังกล่าว ในนโยบายของรัฐบาลฝรั่งเศส ที่ให้ขยายองค์การตลาดร่วมแห่งยุโรปนั้น รัฐบาลได้ชัยชนะ ๒ ต่อ ๑

ส่วนพรรคโซเชี่ยลิสต์ก็อ้างว่า พรรคนั้นได้รับชัยชนะเพราะประชาชนร้อยละ ๔๗ ไม่ไปลงคะแนนเสียง พรรคโซเชี่ยลิสต์ไม่คัดค้านการขยายองค์การตลาดร่วมแห่งยุโรป แต่

พรรคนี้เรียกร้องไม่ให้ชาวฝรั่งเศสไปออกเสียงประชามติ เพราะพรรคโซเชี่ยลิสต์ไม่ต้องการที่จะให้ประชาชนแสดงความสนับสนุนรัฐบาลของประธานาธิบดีปอมปีดู

พรรคคอมมิวนิสต์ของฝรั่งเศสก็อ้างว่า ฝ่ายตนได้ชัยชนะเพราะประชาชนร้อยละ ๓๒ ลงคะแนนเสียงคัดค้านนโยบายของฝรั่งเศส เกี่ยวกับการขยายตลาดร่วมแห่งยุโรป

ในเมื่ออังกฤษ เดนมาร์ก นอร์เว และไอร์แลนด์ ได้เข้าเป็นภาคีตลาดร่วมแห่งยุโรป จะทำให้องค์การนี้เป็นองค์การการค้า และกลุ่มเศรษฐกิจที่มีกำลังเข้มแข็งเพราะประชาชนในประเทศภาคีตลาดร่วมจะมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๖๕ ล้านคน เทียบกับสหรัฐมีพลเมืองเพียง ๒๒๐ ล้านคน

รองหัวหน้าพรรคแรงงานของอังกฤษลาออกจากตำแหน่ง

กรุงลอนดอน ๑๑ เม.ย. ๑๕ นายรอย เจงกินส์ ได้ลาออกจากตำแหน่งรองหัวหน้าพรรคแรงงาน ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้านของอังกฤษในขณะนี้ นอกจากนั้น บุคคลสำคัญชั้นหัวหน้าของพรรคนี้อีก ๒ คน ก็ได้ลาออกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากมีความคิดเห็นขัดแย้งกับนายฮาโรลด์ วิลสัน หัวหน้าพรรค ในเรื่องการเข้าเป็นภาคีตลาดร่วมในยุโรปของอังกฤษ นายเจงกินส์อ้างว่า เหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่เขาลาออก เนื่องจากพรรคแรงงานคัดค้านใจที่จะสนับสนุนให้มีการแสดงประชามติ ในอังกฤษ ก่อนที่อังกฤษจะเข้าร่วมอยู่ในองค์การตลาดร่วมแห่งยุโรป ก่อนหน้านั้นพรรคแรงงานได้ทำแผนการที่จะให้มีการออกเสียงประชามติ ในเรื่องที่ยังอังกฤษสมัครเข้าเป็นภาคีตลาดร่วมแห่งยุโรป.

นายกรัฐมนตรีตุรกีลาออกจากตำแหน่ง

๑๗ เม.ย. ๑๕ นายนิซัท เฮอร์ม นายกรัฐมนตรีตุรกี ได้ยื่นใบลาออกจากตำแหน่ง หลังจากได้รับการตำหนิจากสมาชิกรัฐสภาของตุรกี เกี่ยวกับวิธีปราบปรามนักการเมืองที่มีหัวรุนแรงในตุรกี ประธานาธิบดีเซฟเดก ชูเนย์ ได้ตกลงรับใบลาออกของนายเฮอร์ม และได้ขอให้รัฐมนตรีคนอื่น ๆ ในคณะรัฐบาลยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไป จนกว่า จะมีการ จัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่ ในระหว่างนี้นายเฟริค เมเลน รัฐมนตรีว่าการกลาโหม จะรับตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีเป็นการชั่วคราว นายเมเลนมีอายุ ๖๕ ปี เขาจะยังคงดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี

กล้าโหมท้อไปทั่วๆ ยังไม่มีการแจ้งในทันทีว่า ประธานาธิบดีชูเนย์ จะขอให้ผู้ใดจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่

นายเอริม มีอายุ ๖๐ ปี ได้เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม ปีที่แล้ว ในระหว่างที่กำลังมีวิกฤติการณ์ทางการเมืองในประเทศ และฝ่ายทหารก็คุกคามที่จะเข้าครองอำนาจ

มีการประกาศข่าวการลาออกจากตำแหน่งของนายนิฮัต เอริม หลังจากที่ประธานาธิบดีปอกกอร์นีแห่งโซเวียต ได้เดินทางจากกรุงอังการา เพื่อกลับกรุงมอสโกได้เพียง ๔ ชั่วโมง กระแสข่าวที่ทราบเรื่องดี แจ้งว่า นายเอริมได้เลื่อนการประกาศลาออกจากตำแหน่งของเขา จนกว่าประธานาธิบดีโซเวียตออกเดินทางกลับประเทศแล้ว ประธานาธิบดีปอกกอร์นีได้ไปเยี่ยมเยียนตุรกีอย่างเป็นทางการเป็นเวลา ๑ สัปดาห์.

เบียร์ไทย ตราสิงห์

ได้รับเหรียญทอง
รับรองคุณภาพ
การประกวดเบียร์นานาชาติ

ทุกสิ่งครบนิยมนัดดื่มแต่
เบียร์ไทย ตราสิงห์

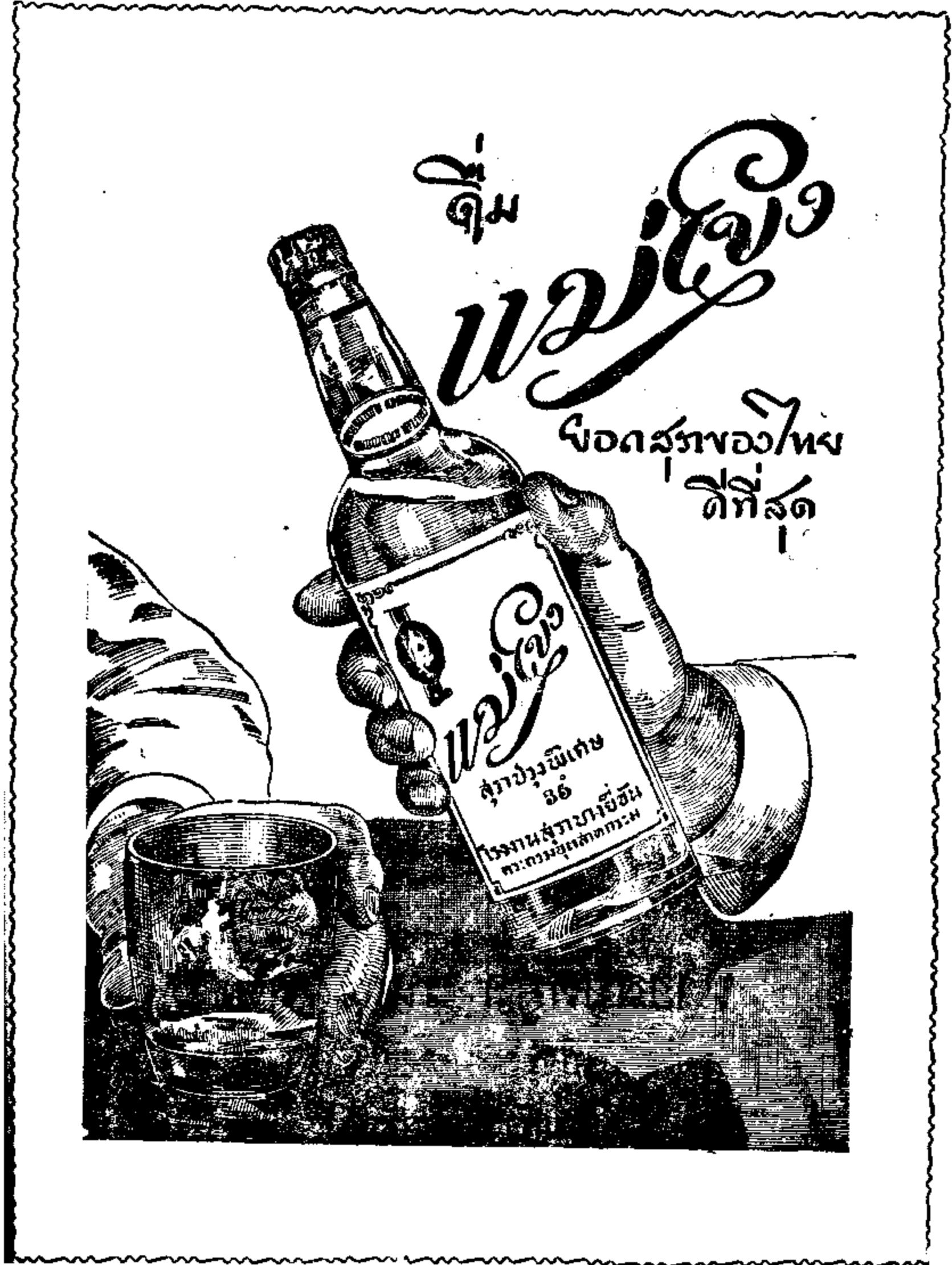
บริษัท บุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด

โทร. 47008-9, 47000

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บริษัทพระนครก่อสร้าง จำกัด

รับเหมาก่อสร้างทั่วไป

โดยมี วิศวกรและสถาปนิก ประจำบริษัท

๖๓/๘ ถนนสุขุมวิท พระนคร

โทร. ๙๓๒๐๑๐-๕

นายสมศักดิ์ วนาสวัสดิ์

กรรมการผู้จัดการ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

เวอร์ยิเนียล้วน

ต้อง

สามิต 14

กันกรอง

ใช้ใบยาดี รสเลิศ
 โรงทบรกล่มกรรวมการทกลัง

หนังสือรัฐสภาสาร สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา เจ้าของ นายอาสา หรัพยอนันต์ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
 สำนักงาน อยู่ที่ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา พระที่นั่งอนันตสมาคม นครหลวงกรุงเทพมหานคร
 พิมพ์ที่ โรงพิมพ์การศาสนา เลขที่ ๓๑๔-๓๑๖ ถนนบำรุงเมือง นครหลวงกรุงเทพมหานคร